

Glasilo Mestne občine Ljubljana, letnik XX, številka 1, april 2015, ISSN 1318-797X

Ljubljana

9
Investicijski
projekti 2014–2018

14
Odprte hiše
Slovenije 2015

4
Preureditev
Slovenske ceste

27
Javna razgrnitev
dopolnjenega
osnutka sprememb
in dopolnitev
Občinskega
prostorskega načrta
MOL

9. MEDNARODNI FESTIVAL

»BERKLEE MEETS LJUBLJANA«

od torka, 26.5. do petka, 29. 5. 2015

Kongresni trg, Ljubljana

DNEVNI PROGRAM:

vsak dan od 9:00 do 13:00 ure

igra, ples, glasba, animacije, delavnice, lutke, šport

VEČERNI PROGRAM:

inkluzivni koncerti z ZNAMENITO GLASBENO AKADEMIJO BERKLEE

torek, 26.5.:

Berklee s **plesalci s posebnimi potrebami in ostalimi plesnimi šolami**

sreda, 27.5.:

Berklee z otroci s posebnimi potrebami iz **Centra Janeza Levca** in glasbenih šol **Muzikaviva, DO RE MI**
ter z vokalnimi solistkami (**Jana Šušteršič, Alja Krušič...**)

četrtek, 28.5.:

Berklee s slovenskimi glasbenimi konzervatoriji (big band-i)
ter izjemnimi vokalnimi solisti s posebnimi potrebami (**Ana Karniža, Fanika Križaj...**).

petek, 29.5.:

Berklee z **ambasadorjem Igraj se z mano raperjem ZLATKOM** v inkluziji z otroci in svojimi gosti

Center Janeza Levca Ljubljana

www.igrajsezmano.eu

Ljubljana

Ljubljana, najlepše mesto na svetu!

Prof. dr. Danica Purg: Ljubljana, najlepše mesto na svetu!	3
Preureditev Slovenske ceste	4
Prof. dr. Aleksandra Kornhauser - Frazer: Današnje sporočilo 8. marca, dneva žena	6
Dr. Saša Novak: Skodelica znanosti	7
Dobitniki priznanj s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	8
Investicijski projekti 2014–2018	9
Kristina Dešman: Odprte hiše Slovenije 2015	14
Dušan Muc: Mozaik moje Ljubljane	15
Staša Cafuta Trček: Vtisi tujih turistov o Ljubljani	16
Ljubljana, zelena prestolnica Evrope 2016	17
Božidar Gorjan – Bogo: Težak boj za življenje v miru po drugi svetovni vojni	20
Dr. Valentin Skubic: Ljubljana v zadnjem letu 2. svetovne vojne	21
Prof. dr. Milček Komelj: V spomin Jožeta Ciuhe	22
Nada Breznik: Gašper Jemec	24
Aina Šmid: Šest desetletij grafičnega bienala v Ljubljani	25
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Gorana Jakovca	26
Javna razgrnitev dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev OPN MOL in Okoljskega poročila	27
Najbolje ocenjeni ljubljski gostinski lokali	28
Seznam udeležencev, ki so uspeli na 16. Javnem razpisu za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem	32
Ljubljanski vestnik	34
Okoljske meritve	39

Fotografiji na naslovnici

Zgoraj: Pogled na pomladni Šmartinski park,
foto: Dunja Wedam
Spodaj: Novi tlakovci na Slovenski cesti, foto:
Dunja Wedam

Fotografija na strani 3

Prof. dr. Danica Purg, foto: osebni arhiv

Avtorica nepodpisanih besedil
je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Marjan Sedmak
(predsednik), Aleš Kardelj,
Simona Pirnat Skeledžija,
Denis Strikovič, Lada Zei.
Odgovorna urednica
in lektorica: Nada Šumi,
kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
121.800 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Ali veste, kaj je ena izmed mojih želja za prihodnje leta? Ker ne morete vedeti, vam bom povedala: da se preselim v Ljubljano!

Glede na svoje delo sem se odločila, da poiščem stanovanje na »strateškem« mestu. Našla sem ga na Mlaki pri Kranju. To je lepa vas blizu Udin Boršta, takoj poleg lepega gozda, vendar pogrešam vzdušje in dinamiko mesta. Vem pa, kako je živeti v Ljubljani! V 60. letih sem imela priložnost doživeti šarm, ki ga je predstavljala Ljubljana za mlado osebo. V 70. sem se vrnila za kratko obdobje iz Beograda in za Bežigradom, kjer sem stanovala, odkrila, da je Ljubljana več kot samo lepi center. Mladost sem preživela na Ptujski gori in v Majšperku, rojena sem na Ptuj, gimnazijo sem obiskovala v Mariboru, zato rada obiskujem te kraje. Toda Ljubljana je bila zame od vsega začetka odkrivanje »velikega« sveta in korak na poti v Beograd, Pariz, Moskvo, Prago, New York in drugam. In poseben fenomen je, da ko sem obiskala velika mesta, Ljubljana ni nikoli postala zame manjša, saj ima vse, kar potrebuje veliko mesto. Ljubljanski grad je primer, kako je Ljubljana uspela povezati stare in nove čase na lep in umetniški način. S ponosom vsakič popeljem svoje tuje goste, da uživajo ob Plečnikovi arhitekturi, da obišejo njegov dom v Trnovem, prelepo Trznico, da uživajo bogato ponudbo hrane tam okoli in da se z žičnico popeljejo na Grad, od koder imajo na mesto zares lep pogled.

Sem generacija »Titove ceste«. Dokler nisem potovala v mesta, kot je Pariz, se mi je zdelo samoumevno, da so stare hiše videti staro in da so samo nove lepe. Toda v tem obdobju sem se vendarle začela zavedati, da je staro lahko lepo, in okoli sebe sem začela videti lepote Ljubljane, ki so bile skrite za zanemarjenimi fasadami, tako kot gledaš staro sliko, premazano z lakom, ali pa nepoliran diamant. Dolgo časa se ni nič zgodilo! Prvi znaki ozaveščanja o lepoti Ljubljane so se zgodili, ko je Ljubljana postala glavno mesto države Slovenije. Zavedanje se je spremenilo v aktivnost, ko je sedanje vodstvo Ljubljane začelo v kombinaciji podjetniške trme in dobrega okusa spreminjati Ljubljano v eno najlepših mest v Evropi. Vseeno je vse, kar je dragoceno, še vedno tam: secesijske hiše na Miklošičevi cesti, prodajno-umetniške galerije na Židovski ulici, kavarne z vsebino in restavracije ob Ljubljani, veličina hiš okoli mestne hiše in sproščena prisrčnost starega mesta. Toda vse je videti boljše in mesto je polno novih priložnosti za oddih in uživanje. Morda moja generacija uživa ob vseh številnih novih mostovih čez Ljubljanico bolj kot generacije, ki prihajajo in imajo vse to za normalno. Vendar je dejstvo, da se lahko sprehajaš kar nekaj kilometrov na prekrasnem obrežju Ljubljane, da lahko parkiraš avto čisto v centru mesta in da je realnost, da začenjajo na Slovenski cesti rasti drevesa!

Mlajše generacije bodo uživale nove iniciative, saj se razvoj mesta nikoli ne konča. Upam, da bo Ljubljana ostala lep in dinamičen center lepe in dinamične Slovenije. Ponosna sem na svoje glavno mesto in pokažem ga vedno vsakomur, ki pride prvič v Slovenijo – in takih je veliko. Upam, da bo nekega dne postala tudi moj dom.

Prof. dr. Danica Purg

ARHEOLOGIJA OD BLIZU, IZKUŠNJE MUZEJSKEGA ARHEOLOGA MARTINA HORVATA S TERENOV V LJUBLJANI OD LETA 1988 DO DANES

Kako ravnati, če ne najdeš prazgodovinskih grobov na mestu, kjer jih pričakuješ, v zemlji pa odkriješ posodo z viteškim grbom, kamor je bilo pred stoletji morebiti shranjeno srce plemenitega konjenika? Koga iz svoje ekipe raziskovalcev arheologov določiti, da sestavi otroški skelet? Kaj narediti, ko je v terenskem šotoru -15 ali $+35$ °C in neznosen smrad? Kako prepričati gradbince, da z nadaljevanjem del počakajo še en teden oziroma da namesto gradbenih odrov postavijo podzemne odre za nadaljnje arheološke raziskave pod zemljo?

Ljubljanski grad, Krojaška ulica, Kongresni trg, ljubljanska tržnica, Slovenska cesta in Turjaška palača so samo nekatera ljubljanska prizorišča, ki pod površjem hranijo materialne dokaze preteklosti. Pričajo o mnogoterih srečanjih, zgodovinskih in vsakdanjih dogodkih ter izkušnjah ljudi, ki so tu živeli od prazgodovine do danes. Ko ta prizorišča raziskujemo z arheološko metodo, v njih odkrijemo številna pričakovana in tudi nepričakovana spoznanja ter pričevanja preteklosti.

Vas zanima osebna zgodba arheologa, ki je v zadnjih 30 letih vodil ali sodeloval na več pomembnejših arheoloških raziskavah v Ljubljani? Prislunite zgodbam človeka s terena na ciklusu devetih predavanj, kjer bo o rezultatih arheoloških raziskav Ljubljane, ki spreminjajo zgodovinske zapise v šolskih učbenikih, pa tudi o svojih osebnih izkušnjah, pridobljenih ob delu na terenu, spregovoril arheolog Martin Horvat.

Predavanja potekajo v projekcijski dvorani Mestnega muzeja Ljubljana, Gosposka 15, vsak tretji torek v mesecu, ob 18. uri in so brezplačna.

- **19. maj:** Stritarjeva in Mačkova ulica, 2009
- **16. junij:** Krojaška ulica, 2011–2012
- **15. september:** Njegoševa ulica, cerkev sv. Petra, 2011
- **20. oktober:** Ljubljanska tržnica, Vodnikov trg, 2009–2010, 2011, 2013
- **17. november:** Gosposka ulica, Turjaška palača, 1995–2004 (1. del)
- **16. december:** Gosposka ulica, Turjaška palača, 1995–2004 (2. del)

IŠČEMO VAŠE SPOMINE NA ARHEOLOŠKA IZKOPAVANJA EMONE

Arheološka izkopavanja Emone v Ljubljani so se intenzivno začela izvajati v 60. letih 20. stoletja. Se jih še spomnite? Ste bili takrat zraven? Se vas je arheologija Emone kako drugače dotaknila? Delite z nami svojo zgodbo! Vsi, ki se boste odločili za tedenska srečanja skupine, ki bodo v Mestnem muzeju Ljubljana še aprila in maja potekala ob četrkih ob 12:00, boste ob pomoči mentorice Janje Rebolj pripovedovali, zbirali in zapisali svoje osebne spomine na izkopavanja. Zanimalo nas bo, kako ste sami doživljali raziskave in kako je arheologija Emone povezana z vašim življenjem.

Udeležba na srečanjih je brezplačna, prijave pa sprejemamo na prijava@mgml.si ali 01 24 12 506.

Foto: Dunja Wedam

Barvito tlakovane površine Slovenske ceste bodo v prvi vrsti namenjene pešcem in kolesarjem.

Preureditev Slovenske ceste – letošnja počastitev mestnega praznika 9. maja

Slovenska cesta je izrazit prostor urbanističnega razvoja. Tu je zrasel prvi nebotičnik v mestu in prve sodobne stavbe. Razvoj se danes nadaljuje z zahtevno prenovo Slovenske ceste, ki mora zagotoviti delovanje javnega prevoza – po osrednjem delu Slovenske poteka 16 linij javnega potniškega prometa z okoli 1.900 avtobusi dnevno –, omogočiti stalen pretok kolesarjev in pešcev ter zagotoviti varnost vseh udeležencev v prometu, obenem pa ustvariti osrednji javni prostor z novim življenjskim slogom in sodobno identiteto. V pripravo projekta je bila zato vključenih vrsta strokovnjakov z različnih področij: prometa, oblikovanja in urejanja javnih površin, osvetlitve, varstva okolja, zdravja, sociologije, psihologije ... Sprva je bil v igri t. i. skupni prostor, a je prevladala manj tvegana strokovna odločitev, da bo osrednji prostor Slovenske urejen kot cona omejene hitrosti (30 km/h), sodobnejše rešitve v smeri trajnostne mobilnosti pa bodo morda uveljavljene kdaj pozneje.

Prometna ureditev osrednjega dela Slovenske ceste

Po novi ureditvi bodo imeli avtobusi javnega potniškega prometa prednost na osrednji površini, ki bo izvedena v betonu, v širini sedmih metrov, ta pa bo namenjena tudi za dostavo od 6. do 10. ure in dostop stanovalcev na območju, gostov hotela Slon, vozil Pošte Slovenije in okolju prijaznih taksijev s posebnim dovoljenjem Mestne uprave. Avtobusna postajališča bodo urejena na novo, s peroni in novimi nadstrešnicami, dvignjenimi nad nivo vozišča. Pred hotelom Slon je predvidena ureditev odložišč za obiskovalce hotela.

Površine na vzhodni in zahodni strani območja bodo tlakovane in bodo prednostno namenjene pešcem in kolesarjem. Predvidena je tudi višinska razlika tlakov (2,5 centimetra), predvsem zaradi povečanja varnosti. Glavno prehajanje pešcev bo zagotovljeno v liniji promenade Čopova–Cankarjeva ter na Šubičevi ulici in Gosposvetki cesti. Predvidene so tudi taktilne oznake za slepe in slabovidne, ki bodo vodile do glavnih prestopnih točk. Robniki bodo na prehodu z največjo gostoto pešcev med Čopovo in Cankarjevo ulico izravnani. Prehod bo ob stiku s Čopovo ulico opremljen s talnimi svetlobnimi napravami kot dodatno varnostno opozorilo za vse udeležence v prometu.

Na točki prečkanja pešcev čez vozišče na Čopovi in Cankarjevi ulici semaforji v fazi poskusnega delovanja niso predvideni, je pa pripravljena vsa komunalna oprema, če se

bo izkazalo, da v tem času prihaja do neusklajenosti med motornim prometom in pešci. Na osrednjem delu bodo preurejena bližnja križišča, prilagojena pa bo tudi delovanje semaforjev v okolici.

Dominanta nove ureditve Slovenske ceste je drevored 63 malih jesenov, zasajen po vzhodnem pasu območja, ki povezuje raznoliko arhitekturno podobo ulice. Urejena bo tudi dodatna osvetljava pridobljenih površin, gostinski lokali bodo pridobili več prostora, po ureditvi pa bodo zaradi boljše dostopnosti preoblikovana tudi pritličja v bližnjih stavbah. Celoten prostor je zasnovan kot mestna dnevna soba, primerna za prirejanje številnih dogodkov, kot območje srečevanja, nakupovanja, posedanja ali le sprehajanja – in prijetnega počutja.

Spremembe tudi na Cankarjevi ulici in na južnem delu Slovenske ceste do križišča z Aškerčevo

Spremembe se širijo tudi v smeri parka Tivoli s prenovno Cankarjeve ulice, v prvi fazi do križišča z Beethovno ulico, nato do Župančičeve ulice, v prihodnje pa vse do Prešernove ceste. Tako bo ustvarjena zelena os med Ljubljanskim gradom in Tivolijem na prostoru nekdanje promenade, ki bo lahko oživela. Po prenovi osrednjega dela se začneja tudi urejanje južnega dela Slovenske ceste do križišča z Aškerčevo cesto. Izvedena bo obojestranska ureditev kolesarskih stez in pločnikov in dva vozna pasova. Sledilo bo urejanje Šubičeve

O zakladih, skritih pod površjem Slovenske ceste

Urša Karer

Današnja Slovenska cesta v središču Ljubljane je bila že od prazgodovine ena glavnih vpadnic v različna naselja oziroma mesta, ki so nastajala na območju današnje Ljubljane. Med njimi je seveda najpomembnejša in najbolj znana rimska Emona. In kaj so arheologi odkrili na najbolj svežih arheoloških raziskavah, ki so do prvih dni aprila 2015 potekale na Slovenski cesti?

Arheolog Martin Horvat, vodja izkopavanj na Slovenski cesti, sicer zaposlen v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane, je z rezultati izkopavanj zelo zadovoljen, saj so z ekipo arheologov »našli nekaj izjemnih odkritij in lepih najdb. Predvsem gre za grobove, ki so presenetili s kvaliteto ohranjenosti«. Tak je bil tudi kamniti grob, odkrit na globini približno dveh metrov. V zelo lepo kamnito skrinjo oziroma pepelnico je bila položena steklena žara z ostanki umrlega, pod žaro pa so arheologi odkrili ostanke lesa skrinjice, v kateri je bil shranjen »kirurški instrumentarij«: dva skalpela, pinceta, igla ter posebna žlička, iz česar lahko sklepamo, da gre za grob emonskega kirurga. Rimljani so v grobove dajali pridatke, ki bi umrlemu pomagali na poti v onstranstvo, prav tako so prilagali vse tiste predmete, za katere so vedeli, da so umrlemu najljubši.

In podobno. Odkrili pa so tudi nekaj nepričakovanega. Prvič so namreč dokumentirali zid, ki je v Emoni razmejl rimsko cesto od pokopališča. Zid je potekal po celotni dolžini in je ločil žive od mrtvih, v njem pa so bili urejeni prehodi. Takoj za zidom so se začele grobne parcele, kjer so Emonci pokopavali svoje mrtve.

Arheologi so na nekaterih mestih pod rimskodobno hodno površino odkrili tudi odlomke prazgodovinske lončenine, kar pomeni, da je bila glavna pot, ki poteka od severa proti jugu naše današnje prestolnice, v uporabi tudi v prazgodovini. Svojega pomena pa ni izgubila niti v srednjem in novem veku, saj je po njej na tem prostoru skozi ruševine Emone še naprej potekala pomembna prometna povezava med jugom in severom.

ulice, ki bo Slovensko cesto povezala z nedavno prenovljenim Trgom republike. Prihodnje leto pa bo preurejen še severni del Slovenske ceste od Gosposvetske do Tivolske ceste.

Poleg grobov so arheologi na trasi Slovenske ceste odkrili večje število kovinskih predmetov, ki jim lahko rečemo kar izgubljeni predmeti. Gre za novce, dele nakita, fibule

Foto: Aleks Hribovšek

Izjemno odkritje na Slovenski cesti – 2000 let nedotaknjen rimski grob.

Foto Dunja Wedam

Sočasno z gradbenimi deli pri obnovi Slovenske ceste so se oktobra 2014 začele izvajati tudi arheološke raziskave.

Foto: David Badovinac

Izgubljeni predmeti Emoncev, najdeni po 2000 letih.

Foto arhiv MGML

Arheološke raziskave na območju današnjega Arheološkega parka Emone

»Na svetu si, da sama si sonce in da s sveta odganjaš sence«

Današnje sporočilo 8. marca, dneva žena

Prof. dr. Aleksandra Kornhauser - Frazer

Fotografiji: Nik Rovani

Prof. dr. Aleksandra Kornhauser - Frazer, častna meščanka Ljubljane.

Mir

Mir ni vse, je pa brez miru vse nič. Še posebej za žene, saj je 2. svetovna vojna umorila 60 milijonov ljudi. Toliko mladih je bilo prisiljenih v ubijanje. In vsakdo, prav vsakdo, je bil neke matere sin ali hči. Pravijo, da se začenja 3. svetovna vojna, vojna terorizma. Tako je skrb za mir bistvena tudi v obdobjih miru. Ženske, ki manj navdušeno marširamo in se manj kitimo z medaljami, imamo še posebno odgovornost. Gojiti moramo zavest, da sta pri napadalcih vzrok vojnem vselej grabežljivost in namera ponižati ljudi v sužnje, ki jih bodo izkoriščali. Vendar tega ne povedo naravnost. Pranje možganov množic je polno herojskih besed. Kako prepoznati njihovo prikrito bistvo? Kako se upreti?

Znanstveniki znajo dobro analizirati. Celovito, globoko opredelitev vrednot pa zmorejo le pesniki. Naša častna meščanka, velika pesnica Svetlana Makarovič, je v svoji že skoraj ponarodeli pesmi *Besede* zapisala: *Na svetu smo že milijone let, / zmetali v veter nešteto besed. / ... / Vrstijo se vojne in blagostanja, / pa mirni časi pa nova klanja. / ... / nabralo se nam je že preveč besed, a najboljša so zamlčana, / najglasnejše najbolj skurbane ...*

Skrb za mir je gotovo najprej skrb proti pranju možganov, proti hujskanju. Tudi mi nismo brez greha. Ko smo izbirali našo državno himno, je bila med kandidati tudi: *Naprej, zastava Slave, na boj junaška kri!! Za blagor očetnjave naj puška govori!*

Na srečo smo dali prednost *Zdravljici* našega velikana Franceta Prešerna: *Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, / da koder sonce hodi, prepri iz sveta bo pregnan. / Da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak.* Morda bo kdo porekel, da celo Prešeren ni bil breh greha, saj je v isti *Zdravljici* zapisal: *V sovražnike z oblakov rodu naj našga trešči grom...*

Vendar mu ženske to odpustimo – najprej kot pesniško svobodo, pa tudi iz praktičnih razlogov: grom iz oblakov je zastoj, za tanke in topove pa moramo tudi v miru zapravljati veliko denarja, ki bi ga me ženske raje porabile za kaj življenju bolj prijaznega. Pa ne pozabimo, da poleg grabežljivosti mir najbolj ogroža revščina. Nezaposlene, vse tiste, ki ne vidijo perspektive, bo prejkolesel nekdo prepričal, da je diktatura edina možnost – in diktatura vselej vodi v zatiranje in vojno. Tudi bližnja zgodovina je dobra šola.

»Žal naša svoboda ne poje tako, kot smo kot sužnji peli o njej. Če bi, ne bi bile toliko mladim nezaposlenim ukradene mladostne sanje, ne bi toliko ljudi drselo v revščino. In tudi ne bi zanikali dosežkov NOB.«

Spoštovani! Naj se najprej zahvalim za priložnost, da smem danes skupaj z vami razmišljati o pomenu dneva, ki mu pravimo 8. marec – dan žena, tudi dan naporov za enakopravnost žensk, dan proti zatiranju. To zadnje pojasni, zakaj današnja proslava poteka pod okriljem Zveze borcev za vrednote NOB. Boj proti zatiranju, za svobodo, je prav gotovo ena ključnih vrednot te Zveze – in nas vseh.

Tu nas je še kar nekaj, ki vemo, kaj je bil boj za svobodo v 2. svetovni vojni, ki nam je ukradla mladost. Tiste prešerne mladostne sanje o ustvarjalnem, srečnem življenju so izrinili strah, zapor, taborišča, smrt na vsakem koraku. Edini žarek je bilo zaupanje v boj za svobodo. Krvavo je bila priborjena.

Tako lahko danes skupaj s pesnikom Brankom Miljkovičem poskušamo odgovoriti na vprašanje: Ali bo znala svoboda peti tako, kot so sužnji peli o njej? In takratni sužnji moramo priznati, da žal naša svoboda ne poje tako, kot smo kot sužnji peli o njej. Če bi, ne bi bile toliko mladim nezaposlenim ukradene mladostne sanje, ne bi toliko ljudi drselo v revščino. In tudi ne bi zanikali dosežkov NOB, ki so jasno zapisani na spomeniku talcev ob cesti v Rožni dolini: *Kdor mimo greš, ne toži, nisem mrtev. / V vsem, kar živiš, kar prost zdaj smeš, za rod gradiš, / sem jaz, je moja žrtev.*

Ozrimo se na nekaj ključnih vrednot, ki jih širše simbolizira 8. marec – ne le enakopravnost žena, upiranje nasilju in izkoriščanju. Dotaknimo se univerzalnih vrednot, kot so mir, svoboda, solidarnost, ustvarjalnost – pa v teh pogosto črnogledih dneh tudi optimizem.

Svoboda

Svoboda je univerzalna vrednota – tista, ki velja za vsakogar, za vse na svetu, ob vsakem času in ob vsaki priložnosti. In naša svoboda naj bo najširša, vendar se mora končati tam, kjer trči ob svobodo drugega, drugačnega. Tu pogosto srečamo besedo toleranca, strpnost. Vendar ta že v svojem bistvu vključuje nestrpnost, saj pomeni, da sem jaz pametnejša, bogatejša, bolj upravičena do vsega, zraven pa, oh, še tako dobra, da prenašam tebe, ki si ... , no, drugačen.

Za presojo pogledimo zakone. Pa ne tistih človeških, ki jih kar naprej na novo pišemo in se jih držimo – ali pa tudi ne, za prekrške smo kaznovani – ali pa tudi ne. Pogledimo naravne zakone, ki so se rojevali milijone let in jih ne moremo spreminjati, ki veljajo, če nam je prav ali ne, za kršenje pa smo tudi vedno brez izjeme kaznovani. Eden ključnih naravnih zakonov je mnogovrstnost, torej drugačnost. Zaman bi iskali en sam naravni travnik na svetu z eno samo rastlino, en sam gozd z eno samo živaljo. Vsak kmet ve, da ne sme sejati kar naprej enakega semena na isto njivo, ker bo pridelek vsako leto manjši in slabši. Vzgojo čistokrvnih živali je treba načrtno bogatiti s »tujjo krvjo«, sicer se izrodijo. Tudi mi Slovenci, majhni in vase zaprti, bi se izrodili, če ne bi bilo tujcev, ki so postali »naši«. Sožitje mnogovrstnosti je zdravje, enovrstnost, tudi enoumnost, vodi v degeneracijo.

Poglejmo kar zdaj okoli sebe – to pisano bogastvo v dvorani! Kako pusto bi bilo, če bi prišli vsi enako oblečeni, denimo v sivo ali magari zeleno, razlikovalo bi se jih le nekaj z medaljami in bičem. Torej ne tolerirajmo drugačnosti – pozdravimo jo kot bogastvo, pa naj gre za jezike, prepričanja, vere, rase, kulture ... To zadnje še posebej, kajti poleg ljubezni do naše kulture moramo gojiti tudi spoštovanje do kultur naših sosedov in skupaj z njimi prispevati k svetovni kulturi, ki je glavni up človeštva.

Svoboda ne prenaša podrejanja, njeno bistvo je spoštovanje raznolikosti.

Solidarnost

Solidarnost največkrat pojmuje kot pripravljenost, dati nekaj našega tistim, ki so manj srečni od nas. In pri tem imamo prijetno zavest, da smo dobrotniki. Je tisto res naše? Ponavadi je vezano na

talent – in ta je čista last narave, genske kombinacije, lahko bi celo rekli statistična napaka pri obnavljanju generacije. V veliki meri to velja tudi za splošno zdravje.

Pravijo tudi, da ima vsak človek talent za nekaj, le razviti ga mora sam. Ali res sam? V Indiji, na Kitajskem in zlasti v Afriki sem srečevala na stotine mladih, ki bi do neskončnosti garali

za razvoj svojega talenta, a v tistih pogojih niso imeli nobene možnosti. Torej kar bodimo ponosni na svoje dosežke, obenem pa ne pozabimo, da nam je narava položila veliko tega v zibelko. In da so nam z izobraževanjem, skrbjo za zdravje, športom, kulturo postavili lestev, po kateri smo se lahko vzpenjali. Pa da ta lestev seveda ni naša, na razpolago nam jo je dalo okolje, družba. Torej vse to, kar dajemo, ni dar Samaritana, je le vračanje posojila, ki smo ga dobili in ga moramo vračati tistim manj srečnim in novim generacijam.

Ustvarjalnost

Pogosto slišimo, da nam gre tako slabo, da slabše ne bi moglo. Ali res? Meriti se moramo svetovno, tako kot se mora naše gospodarstvo. Tale globalizacija je brez milosti, uspeti moraš v svetovni konkurenci. In zlasti azijska je vsak dan ostrejša.

Mednarodno se po bogastvu največkrat primerjamo z bruto domačim proizvodom – BDP. Ta je vrednost vseh dokončanih proizvodov in storitev na določenem območju in v določenem obdobju. Svetovni BDP je bil za 2014 ocenjen na 76 trilijonov dolarjev. Če to delimo s številom svetovnega prebivalstva, ki je 7,3 milijarde, potem pride v povprečju dobrih deset tisoč dolarjev na svetovnega prebivalca. Slovenski BDP na prebivalca se bliža tridesetim tisočakom, med dvesto državami smo v zgornji petini. Torej prav lahko pademo še globlje. In tudi bomo, če se ne bomo nehali izživljati predvsem v polivanju z gnojnic, namesto da bi gradili pot navzgor.

Kam usmeriti to pot navzgor? Surovin, razen žlice premoga, nimamo. Prisiljena slovenska pridnost? To je že bolj pravljica iz starih dni. Na Kitajskem sem delala z veliko bolj pridnimi, tudi v Maleziji. Komaj vedo, kaj je dopust in sobote so zanje čisto normalen delovni dan. Naša edina prednost je lahko, da bomo bolj pametni. In to hitreje kot drugi, kajti zlasti Kitajci s pettisočletno kulturo se izredno hitro učijo. Evropska unija upa, da bo razvoj šel hitreje, če se bo znanost veliko tesneje prepletla z gospodarstvom. Žal je za to pri nas zaenkrat še kup hudih ovir. Pa vendar sta hitro razvijanje in hiter prenos znanja v delo in odločanje – hitrejša kot pri konkurentih – edino upanje.

Navsezadnje je že stara modrost: *Vedeti ni dovolj – moramo uporabiti. Hoteti ni dovolj – moramo narediti.* Ali, kot pravi pokrovitelj tega srečanja, naš župan Zoran Jankovič: *V stremljenju k postavljenim ciljem so dovoljene vse poti – en sam stavek je prepovedan: to ni mogoče! Vse je mogoče, le pot je treba najti. In kjer je volja, tam je pot!*

Ženske smo polovica svetovnega prebivalstva, celo nekaj malega več. In tudi polovica svetovnega talenta, zdržljivosti pa več. Čeprav je noro, ta ogromni ustvarjalni kapital velikokrat odrivamo. Potrebne so »ženske kvote«, da bi uveljavili tisto vrhunsko žensko ustvarjalnost. In vendar bi brez takih kvot uspelo še več žensk, le tekme bi morale biti celovito zasnovane in pravično sojene. Napore moramo usmeriti v razvoj vseh talentov za uveljavljanje vseh vrednot – tistih univerzalnih, občečloveških in teh intimno naših, iz naše kulture.

Optimizem

Celovito sporočilo za optimizem je že zapisal častni meščan Ljubljane, pesnik Tone Pavček: *Na svetu si, da gledaš sonce./ Na svetu si, da greš za soncem./ Na svetu si, da sam si sonce/ in da s sveta odganjaš sence.*

In kaj naj zaželim vsaki ženski ob 8. marcu?

Kar ostanimo s Pavčkom: *Na svetu si, da sama si sonce/ in da s sveta odganjaš sence!*

(Govor častne meščanke zasl. prof. dr. Aleksandre Kornhauser - Frazer na počastitvi dneva žena v organizaciji ZZZ NOB 7. marca 2015 v Cankarjevem domu.)

SKODELICA ZNANOSTI

Dr. Saša Novak

Vas zanima, kaj počnejo slovenski znanstveniki? Se sprašujete o količini živega srebra, ki ste ga v sobotnem kosilu pojedli z ribo, kako hitro se izloča iz amalgamskih plomb in s čim te plombe lahko zamenjamo? Ali pa vas morda bolj zanima Higgsov bozon, ITER ali lanski pridelek sončnih elektrarn v Sloveniji? Bakterije, virusi in koloidno srebro? Se sprašujete, če so za debelost krivi vaši geni? Če lahko vzgojimo novo kost v laboratoriju in koliko je možnosti, da bi s pomočjo matičnih celic slepim vrnil vid? Kje so hormonski motilci, je mogoče videti atome, zakaj Pipistrelova letala zmagojujejo na Nasinih tekmovanjih, kako izboljšati svoj spomin ...? Po odgovore na ta in podobna vprašanja ni potrebno iti daleč.

Znanost na cesti, znanje in ideje na prepihu

Slovensko akademsko tehniško naravoslovno društvo (SATENA) že leto in pol organizira poljudnoznanstvene večere, ki so namenjeni radovednim in vedoželjnim.

»Znanost na cesti, znanje in ideje na prepihu (ZnC)« je projekt, ki približuje znanost posamezniku. Enkrat mesečno se v centru mesta srečujemo s priznanimi slovenskimi raziskovalci iz različnih raziskovalnih ustanov in mladimi doktorji, ki so svoje znanje uporabili v podjetništvu.

Serijski brezplačni poljudnoznanstvenih predavanj se je začela maja 2013 v Galeriji Kresija Mestne občine Ljubljana na Stritarjevi ulici. Tam je svoje raziskave predstavil prof. Roman Jerala (KI), ki je z ekipami študentov v konkurenci najboljših univerz na svetu večkrat zmagal na mednarodnih tekmovanjih IGEN. Gost je bil tudi prof. Damijan Miklavčič (FE), ki sodeluje pri razvoju zelo obetajoče metode zdravljenja nekaterih vrst raka z elektroterapijo in ste ga lahko srečali tudi na nedavnem dogodku TEDx Ljubljana. O tem, zakaj je dobro videti atome, je razlagal dr. Goran Dražič (KI, IJS), strokovnjak za elektronsko mikroskopijo. Govorili smo tudi o različnih virih energije. Prof. Marko Topič (FE) je izpostavil vprašanje o konkurenčnosti sončnih elektrarn, prof. Leon Cizelj (IJS) je razpravljal o (ne)pogrešljivosti jedrske energije, dr. Luka Snoj (IJS) pa nam je predstavil vir energije v razvoju, jedrsko fuzijo. Dogajanje v Galeriji je bilo zanimivo tudi za mimoidoče, ki so spremljali vsaj kakšen kosček predavanja kar z ulice.

Od čebel do letal

Jeseni 2013 se je »Znanost na cesti« najprej ustavila na Kongresnem trgu, kjer je prof. Simon Horvat v sklopu vseevropske Noči raziskovalcev v olajšanje marsikoga pojasnil, da pri debelosti igrajo vlogo tudi geni. Potem pa se je preselila v Kavarno Union in se obenem se je pridružila globalni družini Cafe Scientifique, ki poteka po številnih večjih evropskih mestih.

Od jeseni 2013 si lahko vsako drugo sredo v mesecu privoščimo »skodelico znanosti« v Kavarni Union. Malo pred

osmo zvečer se ob pijači in prigrizku poglobimo v zgodbe ljudi, ki ustvarjajo za jutrišnji dan. Doslej se je kavarna najbolj napolnila ob predavanju prof. Petra Križana (IJS) o iskanju novih Higgsovih bozonov. Tudi razpravi o težavah, v katerih so se zaradi nevestnega človeškega ravnanja znašle čebele (dr. Danilo Bevk, NIB), pa o živem srebru v hrani in okolju (prof. Milena Horvat, IJS) sta privabili zelo veliko vedoželjnih poslušalcev. Na odru je tudi zaplesal robotek NIO, ki je prišel v spremstvu prof. Nade Lavrač (IJS) in ji delal družbo med pogovorom o podatkovnem rudarjenju. O tem, kako izboljšati svoj spomin in kako ta sploh deluje, je pripovedoval prof. Grega Repovš (FF). Se ga spomnite? Dr. Darja Marolt, ki se je nedavno vrnila z zelo uspešnega dela v ZDA, je govorila o novih načinih zdravljenja z matičnimi celicami, ki lahko pomagajo obnoviti močno poškodovane ali obolele dele telesa. Prof. Simona Kustec Lipicer (FDV) je komentirala povezavo med športom in politiko, dr. Lovro Žiberna (MF) pa je v svojem predavanju spomnil, da doping ni prisoten le v športu. Med drugim je razkril zabavno zgodbo o tem, kako so z analizo odplak v kanalizaciji nekega študentskega doma izmerili količine zaužitega amfetamina v predizpitnem obdobju. Prof. Gregor Veble (Pipistrel) nas je virtualno popeljal nad oblake z letalom na električni pogon in nam povedal, kako je potekal razvoj zmagovalnih letal. Kako je mogoče s plazmo izboljšati umetne žile je pokazala dr. Ita Junkar (IJS), prof. David Stopar (BF) pa nam je pred kratkim natočil polno skodelico mikrobov in nam tudi razložil, da se je proti nekaterim smiselno boriti, nekateri pa so koristen in potreben del organizma. Za konec leta pa smo prihranili razmišljanje prof. Branka Kontiča o okolju in občutljivem vprašanju ravnotežja med udobjem in skrbjo za čisto okolje.

Vsa dosedanja predavanja so prosto dosegljiva na spletnem naslovu www.znanostnacesti.si, kjer najdete tudi napovednik dogodkov, ki jih pripravlja ekipa »Znanost na cesti«. Pridružite se nam ob skodelici znanosti!

Foto: Arhiv Znanosti na cesti

Razprave v Kavarni privabijo zelo veliko vedoželjnih poslušalcev. Na odru je med pogovorom o podatkovnem rudarjenju s prof. Nado Lavrač zaplesal robotek NIO.

Fotografiji: Nik Rovar

Slovesna 14. podelitev priznanj in plaket s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Mestnem muzeju Ljubljana 4. marca 2015. *Od leve proti desni:* podžupan Dejan Crnek, predsednik Društva reševalnih psov Slovenije Dušan Weber, predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Trnovo Tomaž Kavčič, namestnica poveljnika Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Elza Majcen, direktorica Doma starejših občanov Fužine Bojanka Genorio in vodja Oddelka za zaščito, reševanje in civilno obrambo.

Na skupni podelitvi priznanj in plaket s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami Mestne občine Ljubljana in občin Ljubljanske regije za leto 2014 je Mestna občina Ljubljana letos že štirinajstič podelila priznanja in plakete s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami kot izraz iskrene hvaležnosti do posameznikov in organizacij, ki s svojim delom, požrtvovalnostjo in znanjem nesebično in predano pomagajo meščankam in meščanom Ljubljane v trenutkih, ko to najbolj potrebujejo.

V letu 2014 so Ljubljano doletele številne velike naravne nesreče: začelo se je s poplavami, žledom, nadaljevalo s poplavami, neurji, plazovi in končalo spet s poplavami. Žled je prizadel gozdove, zaradi polomljenega drevja je bilo veliko cest neprevoznih in zaradi obsežnega izpada električnega omrežja je bilo prizadetih veliko ljudi. V tistih dneh so se z nesebičnim in požrtvovalnim delom izkazali številni posamezniki in organizacije, predvsem pa gasilci, elektro in komunalna podjetja, Slovenska vojska, Policija, Rdeči križ in Civilna zaščita. Večina teh služb, organizacij in posameznikov je v letu 2014 še večkrat priskočila na pomoč ob obilnem deževju in jesenskih poplavah v septembru, oktobru in novembru. Poplave so prizadele tudi velik del Srbije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške. Mestna občina Ljubljana se je odzvala z velikim dobrodelnim koncertom na Kongresnem trgu, na pomoč na teren pa so odšli tudi ljubljanski gasilci. Ob njihovi neizmerni požrtvovalnosti imajo priznanja veliko simbolno vrednost.

Zahvalne listine

ELZA MAJZEN

Je svojo poklicno pot zapisala področju zaščite, reševanja in pomoči ljudem ob nesrečah. Kot vodja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Izpostave Ljubljana, je vpeta v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v ljubljanski regiji in vseskozi aktivno sodeluje z vsemi lokalnimi skupnostmi. Sodelovanje Izpostave Ljubljana z Mestno občino Ljubljana je zelo dobro in v primeru naravnih in drugih nesreč tudi izjemno učinkovito. Elza Majcen ima veliko razumevanje za potrebe lokalnih skupnosti, kadarkoli potrebujejo pomoč v opremi in tehniki, in ima posluš za ljudi, ki so jih prizadele naravne in druge nesreče. Vedno ponudi pomoč, povpraša, kakšne so razmere, in išče informacije, kako lahko pomaga ublažiti ali omejiti posledice nesreče. Preprosto ni tiste vrste človek, ki bi čakal, da ga lokalna skupnost zaprosi za pomoč.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO TRNOVO

je v letu 2014 praznovalo 60-letnico delovanja. Društvo pogodbeno opravlja dela in operativne naloge iz sistema zaščite in reševanje v sklopu Javne gasilske službe. Čeprav je Prostovoljno gasilsko društvo Trnovo eno mlajših društev, to delo opravlja izjemno resno in zavzeto. Njihova predana in učinkovita pomoč občanom Trnovega in Ljubljane je bila prikazana na Krakovskem nasipu, na fotografski razstavi *60 prostovoljnih*. Na ogled so bile fotografije intervencij in gasilskih vaj s poudarkom na primerjavi sodobnih intervencij s tistimi iz preteklosti, razlik v opremljenosti gasilcev in gasilskih vozil, razlike med preteklimi in sodobnimi veseljami, razviden pa je bil tudi razvoj Trnovega skozi drugo polovico 20. stoletja vse do danes. Zahvalno listino je društvo prejelo za posebne zasluge na področju promocije gasilstva in ohranjanja gasilske zgodovine.

BOJANKA GENORIO

opravlja delo direktorice Doma starejših občanov Fužine ne le kot poklic, ampak kot svoje poslanstvo. Tega ne dokazuje le sleherni dan ob rednih, dnevnih problemih, ampak tudi ob naravnih nesrečah z velikimi posledicami. Tako je gospa Bojanka Genorio priskočila na pomoč štabu za civilno zaščito Mestne občine Ljubljana pri reševanju težko pokretnih oseb in oseb s posebnimi potrebami in zagotavljanju njihovečasne nastanitve in oskrbe tako leta 2010 kot tudi v letu 2014.

Plaketa

DRUŠTVO REŠEVALNIH PSOV SLOVENIJE

Društvo reševalnih psov Slovenije je prejelo plaketo Mestne občine Ljubljana za dolgoletno in uspešno delo pri razvijanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in pri krepitvi organiziranosti, usposobljenosti in pripravljenosti sil za zaščito, reševanje in pomoč. Danes si brez Društva reševalnih psov Slovenije, ki je bilo ustanovljeno leta 1994, ne moremo predstavljati iskanja pogrešanih ter reševanja zasutih v ruševinah in plazovih. Trenutno v njihovih vrstah deluje in se šola več kot 50 vodnikov in psov. Dve do tri leta trdnega dela čaka vsakega vodnika in njegova psa, nato pa vsako leto preizkusi in izpiti, ki se jih oboji veselijo. Izkušnje, visoko strokovno in izredno specialno znanje dokazujejo z vključenostjo v reševalne akcije v domačem in mednarodnem okolju, kot so porušitev Kolizeja, dela objekta na Roški cesti, potres v Turčiji, Egiptu, nešteto iskanj izgubljenih ali pogrešanih oseb. Vpetost v mednarodno okolje dokazujejo tudi s soorganizacijo Mednarodne vaje vodnikov reševalnih psov, ki bo v letošnjem letu že šestnajsta po vrsti. Dober vodnik reševalnega psa v reševalni akciji ocenjuje in predvideva nevarnosti, za uspeh pa sta potrebna močna volja in zaupanje, da bo pes sam kljub nešteto motečim dejavnikom opravil svoje delo – našel pogrešano osebo. In to vodnikom Društva reševalnih psov Slovenije in njihovim štirinožnim pomočnikom nedvomno uspeva tako na vajah kot v resničnih reševalnih akcijah.

Priznanja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje s področja občin Ljubljanske regije

Iz Mestne uprave Mestne občine Ljubljana je

- bronasti znak CZ za požrtvovalno in uspešno delo prejela **PETRA HELBEL** z Oddelka za ravnanje z nepremičninami.
- Bronasti znak CZ za nesebično pomoč in hiter odziv za reševanje in pomoč Slovenije ob poplavah v BiH in Srbiji je prejel **JANEZ IGLIČAR** z Oddelka za reševanje in civilno obrambo.
- Zlati znak CZ za dolgoletno uspešno delo pri razvijanju in krepitvi organiziranosti, usposobljenosti in pripravljenosti CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč **ROMAN LAVRAČ** z Oddelka za reševanje in civilno obrambo.

Fotografiji: Nik Rovar

Roman Lavrač, dobitnik zlatega znaka Civilne zaščite.

Zelena Ljubljana se preoblači v zeleno prestolnico Evrope

Novo poglavje v uresničevanju Vizije Ljubljana 2025

Fotografiji: Dunja Wedam

Slovenska cesta bo praznično zadihala 9. maja. 63 belo cvetočih malih jesenov bo v znamenju bele Ljubljane razširilo zelena pljuča mestnega središča. Za obiskovalce, nakupovalce in sprehajalce so arhitekti stkali sončno sivo-rumeno preprogo tlakovcev, 2,5 cm dvignjeno nad osrednjo betonsko površino, da bo gibanje pešcev varnejše.

Po 1540 izvedenih projektih v prvih dveh mandatih župana Zorana Jankovića, ki so Ljubljani vtisnili svetovljanski pečat, ji prinesli najbolj laskave domače in mednarodne nagrade in naslove, se delo v znamenju začrtane vizije nadaljuje tudi v mandatu 2014–2018, tokrat Lista Zorana Jankovića sodeluje s koalicijskima partnerjema Socialnimi demokrati in Demokratično stranko upokojencev Slovenije. Vodilni motiv projektov tokratnega mandata zaznamuje prestižni naslov Ljubljana, zelena prestolnica Evrope 2016.

V tem duhu bodo sodelavci velike mestne družine letos in prihodnje leto zasadili 12.089 novih dreves; vsak član po eno drevo. 11. aprila 2015 je potekala že prva akcija sajenja dreves, v kateri so sodelavci Mestne občine Ljubljana na Šišenskem hribu, Golovcu in v Zajčji dobri posadili skupaj 4.050 sadik gozdnega drevja, predvsem bukve, divje češnje, gorskega javorja, hrasta, smreke in oreha. Akcije so se udeležili sodelavci Mestne uprave in javnih podjetij ter zavodov, ki delujejo pod okriljem Mestne občine Ljubljana. Pridružili so se tudi nekateri ljubljanski osnovnošolci in otroci iz vrtcev s spremljevalci ter krajani, strokovno pomoč pa so nudili revirni gozdarji iz Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Ljubljana.

Napovedani projekti – 54 jih je v teku, 110 se jih večinoma začnejo letos, nekaj pa je doslej opredeljenih za naslednja leta, za zdaj skupaj 164 novosti. Številni velikopotezni posegi v javni prostor, ki so bili sprva sprejeti s pomisleki dela javnosti, so danes nepogrešljivi in občudovan mestni standard za vse generacije. Prenovljena Slovenska cesta, ki bo kot unikatna urbanistična ureditev v Fabianjevem letu poleg zaprtega prometa v širšem mestnem središču prinesla najbolj korenito spremembo v rabo in doživljanje mestnega prostora, ta trenutek morda še sproža vprašanja o prometni

varnosti in pretočnosti, ko pa bodo zacveteli beli cvetovi 63 malih jesenov in se bomo sprehajali po barvitih preprogah tlakovcev, bo mestno središče prestopilo v povsem drugačen življenjski slog. Tako pa tudi obrobje: tam bodo dobile prostor nove parkovne in rekreacijske površine, novi vrtički, nova parkirišča za vsakodnevne obiskovalce mesta, nova stanovanjska naselja, novi četrtinski mladinski centri, novi dnevni centri za starejše, športni otoki in fitnesi na prostem, kulturna prizorišča in še marsikaj, kar bo sproti pokazal čas.

Nosilne napovedane preobrazbe tega mandata pa niso le stotine novo zasajenih dreves, parkovnih površin, izvirnih cvetličnih nasadov in postavitvev, ampak ob tem tudi na prvem mestu nove navade premikanja po mestu ne le z vse bolj priljubljenimi bicikli (LJ), ampak tudi z okolju prijaznimi kavalirji in hibridnimi avtobusi, ob tem pa skrb za čisto mesto z ločenim zbiranjem odpadkov, podzemnimi zbiralnici in letošnjim dokončanjem največjega evropskega projekta v Sloveniji Regionalnega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana. Z vso kompleksnostjo vsebine in sporočil zelenega mesta pa nas nadrobneje seznanja nadroben spisek pojasnil in seznam akcij zelene prestolnice Evrope 2016 na straneh 17 do 19.

Foto: Nik Rovani

Sodelavci velike mestne družine bodo letos in prihodnje leto zasadili 12.089 novih dreves, vsakdo po eno drevo. 11. aprila je potekala prva akcija, v kateri so na Šišenskem hribu, Golovcu in v Zajčji dobri posadili skupaj 4.050 sadik gozdnega drevja, predvsem bukve, divje češnje, gorskega javorja, hrasta, smreke in oreha.

Fotografije: Dunja Wedam

Mestni muzej Ljubljana želi s prenovo Plečnikove hiše na Karunovi ulici velikega mojstra mestu in svetu predstaviti kot temeljno ikono slovenske arhitekture in mesta Ljubljane.

Projekt »Ljubljanski grad – muzej in prezentacija lutk« vključuje: stalno muzejsko postavitev, lutkovni muzej z depoji, ki bo na ogled od konca maja letos, lutkovno pot, grajsko gledališče in podporne programe. Gradbena dela so bila dokončana decembra 2014; zaživelo je novo grajsko gledališče, namenjeno tudi lutkotečnim predstavam in marionetnemu gledališču.

Brežine Gruberjevega kanala bodo do septembra urejene s postavitvijo pristanov.

I. PROJEKTI, KI SE ŽE IZVAJAJO V LETU 2015

ČS Bežigrad

1. Obnova ZDL Enota Bežigrad - glavna stavba*
2. Ureditev podhoda na Vilharjevi
3. Izgradnja kolesarske steze ob Vojkovi

ČS Center

4. Muzej in prezentacija lutk na Ljubljanskem gradu
5. WC v Kellerjevem podhodu
6. Prenova Slovenske ceste
7. Obnova Robbovega vodnjaka
8. Podzemne zbiralnice odpadkov (Slovenska cesta 55a, Špica, Prule 17, Trubarjeva 69, Dalmatinova cesta 15, Podhod Ajdovščina 2 pri Slovenski cesti, Slovenska cesta 27)
9. II. faza izgradnje parkirne hiše Kozolec
10. Ureditev brežin Gruberjevega kanala s postavitvijo pristanov (Ljubljana za zeleno mobilnost)
11. Mestno gledališče Ljubljansko: prenova prostorov
12. Obnova Hotela Tivoli (Švicarija)

ČS Črnuče

13. Kolombarij Črnuče
14. Dvorana za športe na mivki v Športnem parku Črnuče (JZP)
15. Prenova I. nadstropja in komunalne infrastrukture v stavbi Cesta 24. junija 32

ČS Dravlje

16. Izgradnja komunalne infrastrukture na Toškem čelu
17. Podaljšanje vodovoda v Podutiku
18. Komunalna infrastruktura Dolnice–Glinice in Cesta Andreja Bitenca
19. Gradnja oskrbovanih stanovanj Šiška; 10 enot

ČS Golovec

20. Izgradnja komunalne infrastrukture Hrušica in Litjska cesta

ČS Jarše

21. Protipotresna sanacija, energetska sanacija in dozidava prizidka OŠ Vide Pregarc*
22. Vrtec Jarše, enota Rožle, dobava in montaža opreme in zunanje ureditve
23. Zamenjava parovoda TE-TOL, Julon
24. II. faza ureditve varnega dostopa z razširitvijo dostopa in intervencijske poti v vrtec Miškolin, enoto Sneberje

ČS Moste

25. Gradnja plinsko-parne enote Toplarne Ljubljana
26. Ob Ljubljani 42

ČS Polje

27. Gradnja priključka Zaloške ceste na AC na odseku od Rjave ceste do Zadobrovske
28. Obnova kuhinje v OŠ Zadobrova
29. Izgradnja industrijske ceste v Zalogo
30. Poslovno-upravni center Zalog (JPZ)
31. Izgradnja stanovanjske soseske Polje III
32. Prenova obstoječega naselja na Cesti Španskih borcev (16 stavb)
33. Samski dom Hladilniška (26 stanovanjskih enot)

ČS Rožnik

34. Vrtec v Tehnološkem parku Ljubljana
35. Izgradnja stanovanjske stavbe Hiše Sonček na Vinčarjevi ulici
36. Izgradnja povezovalne ceste med Tržaško cesto in Cesto na Vrhovce, podvoz Vič

ČS Rudnik

37. Izgradnja komunalne infrastrukture na Gornjem Rudniku in Londonu (vključno s sanacijo plazu London)
38. Zacevitev jarkov ob Izanski cesti na odseku od križišča za Črno vas in Peruzzijske ulice do Jurčkove ceste

ČS Sostro

39. Gradnja povezovalnega cevovoda od črpališča Trebeljevo do vodohrana Prežganje

ČS Šiška

40. OŠ Koseze: prizidek za nove učilnice

ČS Trnovo

41. OŠ Kolezija: prizidek za nove učilnice
42. PST: izgradnja brvi na Malem Grabnu
43. Obnova Plečnikove hiše
44. Izgradnja P+R Barje*
45. Izgradnja komunalne infrastrukture v stranskih ulicah Rakove Jelše
46. Cesta dveh cesarjev: 140 stanovanjskih enot
47. Rakova jelša II: 200 stanovanjskih enot

ČS Vič

48. Nadgradnja regijskega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana - RCERO Ljubljana*
49. Kopališče Kolezija
50. Izgradnja 30 stanovanj na Dolgem mostu
51. Izgradnja P+R Dolgi most*
52. Gimnastična dvorana Cerar-Pegan-Petkovšek
53. Izgradnja ceste Za progo na Dolgem mostu
54. Vrtec Viški gaj, enota Kozarje: nujna sanacija igrišča in postavitve protipolavnih ograj in drenaže

II. PROJEKTI, KI SO V POSTOPKU PRIPRAVE ZA IZVAJANJE V MANDATU 2014–2018**ČS Bežigrad**

1. ZDL Bežigrad: gradnja novega prizidka z lekarno
2. Izvedba športnega parka javnega dela projekta Stožice: nogometni igrišči za vadbo
3. Revitalizacija športnega parka Savsko naselje (JPZ)
4. Plečnikov stadion
5. Center zaščite in reševanja

ČS Center

6. Cukrarna: prenova za novo galerijo ter vzpostavitev Muzeja literature
7. Rog, center kreativnih industrij*
8. Bohoričeva ulica: rekonstrukcija in ureditev dostopa do Reševalne postaje pri UKC
9. Izobraževalni center ZDL Metelkova
10. Miniplex *
11. Art center: obnova umetniškega in kreativnega prostora v Vili Čira Čara
12. Prenova Tržnice z garažno hišo in prezentacijo arhitekturne dediščine in situ
13. Hribarjeva dvorana na Ljubljanskem gradu
14. Center za demenco pri Cukrarni
15. Gallusovo nabrežje: obnova
16. Zeleni Trg republike
17. Obrežna pešpot Poljanski nasip: pot med Cukrarno in Materinskim mostom
18. Kolesarska postaja v podvozu Dunajske ceste
19. Park Hospic na Hradeckega cesti
20. Plavalni center Ilirija: izgradnja pokritega olimpijskega bazena in garaže *
21. Grad Tivoli: statična sanacija in izvedba restavratorsko-konservatorskih del

ČS Črnuče

22. OŠ n. h. Maksa Pečarja: telovadnica z zunanjo ureditvijo in parkiriščem, dodatni šolski prostori in prenova šolskega igrišča
23. Rekreatijski in kulturni park Črnuče na območju med reko Savo, štajersko vpadnico in tovarno Elma
24. Rekonstrukcija Izletniške ulice z vso infrastrukturo.
25. Gradnja in dokončanje manjkajoče kanalizacije za objekte Podgorica od h. št. 119 do h. št. 143
26. Izgradnja hodnika za pešce ob regionalni cesti Šentjakob-Domžale od Colnarjeve do avtobusne postaje
27. P+R Črnuče

Na OŠ Vide Pregarc poteka gradnja prizidka in zaklonišča, protipotresna in energetska sanacija, gradnja športnega igrišča in ograje, gradnja bo končana septembra 2015.

Maja 2015 bo končana gradnja 148 novih neprofitnih najemnih stanovanj JSS MOL v soseski Polje III.

V Dravljah so že naprodaj oskrbovana stanovanja Šiška, ki bodo zgrajena septembra 2015 in kjer je JSS MOL za neprofitni najem odkupil 10 enot.

V Črnučah sta v stavbi z bivalnimi enotami na Cesti 24. junija 32 prenovljena 1. nadstropje in komunalna infrastruktura.

Kopališče Kolezija bo za novo kopalno sezono nared maja 2015.

Foto: Dunja Wedam

Prizidek za nove učilnice na OŠ Kolezija bo zaključen junija 2015.

Foto: Nik Rovnan

Konec januarja so se mladi veselili prenovljenega Četrtnega mladinskega centra Bežigrad

Foto: Nik Rovnan

Sredi januarja so bili prenovljeni prostori na OŠ Bičevje.

Foto: Nik Rovnan

Marca 2015 je bila v Vrtcu Galjevica urejena prenovljena kuhinja.

Foto: Nik Rovnan

Na začetku marca je bila prenovljena kuhinja na OŠ Zadobrova.

Foto: Dunja Wedam

Težko pričakovana gimnastična dvorana Cerar–Pegan–Petkovšek bo zgrajena avgusta 2015.

ČS Golovec

28. Dvorana za mali nogomet v Štepanjskem naselju (JPZ)
29. Postavitev ulične razsvetljave na sprehajalni poti ob Ljubljani od doma starejših občanov Moste do mostu, ki povezuje Štepanjsko naselje z Novimi Fužinami
30. Sanacija podhoda pod Litijsko cesto zaradi zamakanja in odstopanja ometa
31. Ureditev dovozne poti do pokopališča v Bizoviku
32. HE Portal na Ljubljani
33. Izvedba hodnikov za pešce in ureditev dvosmernega prometa na Štepanjskem nabrežju na odseku od Štepanjske ceste do Mekinčeve ulice

ČS Jarše

34. Rekonstrukcija Letališke ceste in Kajuhove v štiripasovnico
35. Šmartinski park: otroško igrišče
36. Staro letališče (JPZ)
37. Pokopališče Žale: širitev pokopališča

ČS Moste

38. Gruberjev kanal: rekonstrukcija brvi čez kanal v izteku Povšetove ulice
39. PH Moste

ČS Polje

40. Izgradnja III. faze ČCN Ljubljana*
41. Vrtec Pedenjped, enota Kašelj (8 oddelkov)
42. Arničeva–Zdešarjeva: gradnja črpališča in povezovalnega vodovoda
43. Pokopališče Polje: širitev pokopališča
44. Zaloška–Kašelj: rekonstrukcija cestišča med obvoznico in Zadobrovske, preureditev križišča Zaloške s Kašeljko (del projekta je vključen v Tabeli 1)
45. Gradnja plinovodnega omrežja po Sneberski cesti
46. Polje IV (68 stanovanjskih enot)
47. P+R Zalog
48. Stara šola Polje: preureditev v vsebine, pomembne za ČS, po prenehanju uporabe s strani šol, ki so v obnovi

ČS Rožnik

49. Brdnikova cesta: ureditev povezave med območjem Brda in Večne poti s komunalno infrastrukturo in suhim zadrževalnikom
50. OŠ Vrhovci: morebitna dogradnja, če bo potrebno zaradi novega stanovanjskega naselja
51. Pokopališče Vič: širitev pokopališča
52. Vila Zlatica: obnova
53. Cesta Dolomitskega odreda: II. faza ureditve
54. R376-Brdo: navezava regionalne ceste R376 med Horjulom, Dobrovo in Ljubljano z navezavo na zahodno obvoznico – priključek Brdo: II. faza, odsek Ceste na Bokalce–Cesta Dolomitskega odreda
55. Adaptacija Doma krajanov Brdo

ČS Rudnik

56. Vrtec Galjevica: prizidek za 3 oddelke
57. Pešpot Livada
58. OŠ Oskarja Kovačiča: dodatni šolski prostori

ČS Sostro

59. Pokopališče Sostro: širitev pokopališča
60. Izgradnja vodovoda Trebeljevo–Volavlj: sekundarno omrežje
61. Sanacija opornega zidu na lokalnem pokopališču Javor
62. Ureditev pločnika in javne razsvetljave od križišča Sardinja vas–V Karlovce do Podlipoglava
63. Izgradnja pločnika na Dobrunjski cesti
64. Otok športa Sostro: vključitev fitnes naprav na prostem
65. Širitev Vrtca Pedenjped, enote Zadovr

ČS Šentvid

66. OŠ Franca Rozmana Staneta: pridobitev dodatnih šolskih prostorov ter prestavitev kuhinje in jedilnice
67. OŠ Šentvid in Gimnazija Šentvid: protipotresna sanacija
68. Kajakaški poligon v Tacnu: rekonstrukcija
69. Izgradnja igrišča v Vrtcu Šentvid, enoti Sapramiška

ČS Šiška

- 70. OŠ Riharda Jakopiča: pridobitev dodatnih šolskih prostorov
- 71. Ureditev parka ob Koseškem bajerju: Draga
- 72. Rekonstrukcija Ulice pod hribom: varna pot v šolo
- 73. Izgradnja manjkajočega pločnika v ulici Draga
- 74. Izgradnja prizidka za telovadnico in osrednji prostor Mojca, Levičnikova 11
- 75. Ureditev parkirišč na območju vhoda v ŠRC Mostec ob Večni poti
- 76. Center urbanih športov (skating, monobiking, bmX ...): Verovškova med obvoznico in Butan plinom
- 77. Atletski stadion ŽAK: gradnja novih tribun, atletske dvorane in garaže
- 78. Gozdna učilnica in poti za slepe in slabovidne v Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib
- 79. Koseška pot: pešcona
- 80. Hala Tivoli: prenova ledene dvorane in notranjega igrišča za kolektivne igre z žogo

ČS Šmarna gora

- 81. Protipoplavni ukrepi, vsebovani v dokumentu, sprejetem na MS MOL maja 2012 in se nanašajo na ČS Šmarna gora: zamenjava poddimenzionirane premostitve na območju Zg. in Sr. Gameljn ter vzpostavitev hidravlično primernejšega pretočnega prereza
- 82. Urejanje odvodnjavanja zalednih vod s področja Šmarne gore in Rašice
- 83. Rekonstrukcija ceste skozi Gameljne: manjkajoči pločniki in ustrezna signalizacija, prehodi za pešce
- 84. PUC ČS Šmarna gora: center četrtne skupnosti

ČS Trnovo

- 85. Eipprova: pešcona
- 86. Ureditev parka ob Barjanskem mostu
- 87. Cesta dveh cesarjev: rekonstrukcija z vso komunalno infrastrukturo

ČS Vič

- 88. Izgradnja zavetišča za živali Gmajnice
- 89. Novi dodatni prostori za ZD Vič

Območje več ČS

- 90. Širitev mreže četrtnih mladinskih centrov
- 91. Otoki športa: najmanj 1 otok športa v vsako ČS
- 92. Park Štepanjsko naselje/Fužine in izvedba brvi čez Ljubljano
- 93. Urbano vrtarjenje: vzpostavitev novih vrtničarskih območij v vsaki ČS
- 94. Sklenitev notranjega kolesarskega obroča
- 95. Širitev sistema Bicike(LJ) ob vpadnicah do obvoznice in do večjih trgovskih središč
- 96. Polnilnice CNG
- 97. Polnilna mesta za električna vozila
- 98. Trije novi zbirni centri ponovne uporabe
- 99. Šmartinski podvoz: razširitev podvoza v štiripasovnico
- 100. Dograditev javne kanalizacije v aglomeracijah MOL, večjih od 2000 PE*
- 101. Izgradnja povezovalnega kanala C0 v MOL*
- 102. Rekreatijski in športni prostori ob Savi in Ljubljani
- 103. Park Rakova jelša II. faza: širitev parka na parcelah MOL in Brod čez Ljubljano ter rekonstrukcija vodovodnega mostu – vzpostavitev povezave mesta s KP Ljubljansko barje za pešce in kolesarje
- 104. Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljane: KP Ljubljansko barje*
- 105. Novi drevedri: druga linija Cesta v Mestni Log (od Tbilisijske do Koprške ok. 40 dreves), Soška (ok. 60 dreves), Goriška (od Obirske do Verovškove ok. 100 dreves), Cesta Ljubljanske brigade (ok. 40 dreves) Hajdrihova (ok. 50 dreves), Langusova (ok. 50 dreves), Ptujška (od K89 Mariborske do Dunajske ok. 10 dreves), Grintovška (ok. 55 dreves), Božičeva (zamenjava ok. 90 dreves) in pogozdovanje ok. 1,5 ha – 12.000 dreves ter mestni sadovnjaki
- 106. Širitev varovalnega pasu vodarne Brest in Kleče
- 107. 4 električni minibusi za 2 krožni liniji v mestnem središču (taksiji, vlak in kavalirji)
- 108. Nakup CNG avtobusov * in nakup 75 avtobusov, ki uporabljajo eno od alternativnih goriv - avtobusi 110+*
- 109. Petletni program zamenjave 50 težkih vozil Snage z vozili na metan

Hrvaška

- 110. Ureditev počitniškega doma Drago Makuc v Umagu na Hrvaškem

Foto: arhiv JP Snaga

Letos se končuje največji evropski projekt v Sloveniji Regionalni center za ravnanje z odpadki Ljubljana, vreden skoraj 118 mio €.

Foto: Dunja Wedam

V Kellerjevem prehodu je zgrajen WC, poleg njega bo prodajna galerija.

Foto: Nik Rovar

Lepo prenovljena je bogato založena Lekarna Brdo.

Foto: Dunja Wedam

Decembra bo na Dolgem mostu zgrajenih 30 stanovanj JSS MOL za neprofitni najem.

FABIANIJEVO LETO

PROGRAM

RAZSTAV IN PRIREDITEV
OD FEBRURJA DO JUNIJA 2015

Organizacijo prireditev v Fabianijevem letu – ob 150-letnici rojstva arhitekta Maksa Fabianija – usklajuje Koordinacijski odbor, ki ga je imenoval župan Zoran Janković, vodi pa ga podžupan prof. Janez Koželj. Poleg Mestne občine Ljubljana sodelujejo še: Ministrstvo za kulturo RS, Ministrstvo za zunanje zadeve RS, veleposlaništvo RS na Dunaju, Ustanova Maks Fabiani, Arhiv RS, Mestni arhiv Ljubljana, Urbanistični inštitut RS, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Mestni muzej Ljubljana, Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Društvo primorskih arhitektov Nova Gorica, SKGZ- Slovenska kulturno gospodarska zveza Gorica, Center za arhitekturo Radovljica, Fakulteta za arhitekturo, Fakulteta za tekstilno tehnologijo, Ljubljana, ZAG- Zavod za gradbeništvo, Zavod Fabiani v Kobdilu, Občina Komen, Fatamorgana v koprodukciji z RTV Slovenija.

● »Maks Fabiani, arhitekt monarhije«, osrednja pregledna razstava, MOL ● marec–junij, Zgodovinski atrij Mestne hiše

● »Fabianijev ring«, predstavitev regulacijskih načrtov za Ljubljano in Jakopičevega paviljona v povezavi s projektom umetnostne galerije Cukrarna, Mestni muzej ● april–september, Mestni muzej Ljubljana

● »Secesijska Ljubljana in Maks Fabiani«, razstava fotografij Mirana Kambiča, Turizem Ljubljana ● februar–junij, Jakopičevo sprehajališče v Tivoliju

● »Arhitektura Maksa Fabianija«, razstava fotografij Mirana Kambiča, Turizem Ljubljana ● marec–junij Krakovski nasip

● »Urbanizem po Maksu Fabianiju«, razstava urbanističnih načrtov za Ljubljano, MAO ● maj–oktober, Muzej za arhitekturo in oblikovanje na Fužinah

● »Maks Fabiani in secesija na prelomu stoletja«, simpozij v okviru zaključne konference mednarodne mreže Art Nouveau, Urbanistični inštitut RS v Ljubljani ● marec, Urbanistični inštitut RS

● »Maks Fabiani – urbanist«, Sedlarjevo srečanje o Fabianijevi načrtovalski praksi, DUPPS ● junij, Mestni muzej Ljubljana

● »Fabianijeva tribuna«, Ulična umetnost in predavanja, Fakulteta za tekstilno tehnologijo ● marec, Fakulteta za tekstilno tehnologijo

● »Maks Fabiani, arhitekt Trgovskega doma v Gorici«, razstava SKGZ Gorica v galeriji knjižnice o zgodovinski vlogi Trgovskega doma in Fabianijeve poti v Gorici v sodelovanju z umetnostnim licejem Maks Fabiani iz Gorice in Ustanovo Maks Fabiani iz Štanjela ● marec–junij v prostorih slovenske knjižnice v pritličju Trgovskega doma ● april–maj razstava akvarelov goriških motivov Maksa Fabianija

● »Akma, duša sveta«, dokumentarni film o Maksu Fabianiju Matjaža Žbontarja ● april, premiera filma v produkciji Fatamorgana in RTV v Slovenski knjižnici v pritličju Trgovskega doma

Odprte hiše Slovenije 2015

Odpirajo stavbe, mesta, naselja in vasi

Kristina Dešman

Foto: Leonardo Vimos Sierra

Hiša Stresen / Mojca Kocbek Vimos, Studio MKV; 2013 ● Hiša v spomeniškovarstveno zaščitenem trnovskem predmestju ohranja gabarite stavbe, ki je prej stala na tem mestu, pa tudi za to mestno četrtno značilno linearno zasnovano. Poslovni del z lastnim vhodom komunicira z ulico, stanovanjski del pa je bolj intimen.

Odprte hiše Slovenije, največji festival kakovostno oblikovanega prostora, nepremičnin in arhitekture nas bo letos sprejel že spomladi, med 15. in 17. majem. Tokrat si bo moč ogledati več kot 100 zasebnih in javnih stavb ter prostorskih ureditev, ki sta jih potrdila strokovna žirija in organizacijski odbor.

Arhitekturni festival Odprte hiše

Odprte Hiše Slovenije (OHS) so v svojih šestih letih delovanja postale najbolj prepoznaven arhitekturi posvečen festival v Sloveniji. Obiskovalcem v živo omogoči izkušnjo dobro oblikovanih prostorov in kakovostno zgrajenih nepremičnin. Doslej je odprlo vrata 290 objektov in 50 dogodkov, ki jih je obiskalo skoraj 13.000 ljudi. Vsako leto pri dogodku sodeluje okrog 60 prostovoljcev, skupaj že prek 300, pa seveda arhitekti in lastniki objektov. Na vikend Odprtih hiš je z glavami in srci pri dogodku skoraj 500 ljudi, če obiskovalcev sploh ne štejemo. Poleg nacionalne mreže so Odprte hiše Slovenije tudi del svetovne mreže podobnih dogodkov, Open House Worldwide. Ta deluje že v 30 mestih po Evropi in vsem svetu. S tem nastaja največji globalni arhitekturni festival, ki dosega več kot milijon ljudi.

Kaj zanima obiskovalce OHS

Med obiskovalci je vsako leto več zainteresirane javnosti, obiskovalci pa so približno enakomerno razporejeni po spolu in po starostni skupini. Starejše bolj zanimajo organizirani sprehodi, na katerih z zanimanjem izvedo več o svojem kraju. Mlajše pare zanimajo zasebni objekti, kjer predvsem iščejo informacije, izkušnje in navdih za gradnjo lastnega doma. Družine z otroki se udeležujejo otroških delavnic in vodenj za otroke. Njim je letos še posebej namenjena sekcija dogodka *Mali OHS*, za katero sta oblikovalka Claudia Mastrantonio in arhitektka Maja Laurence pripravili delovni list, s katerim bodo lahko ozavestili svojo izkušnjo, na koncu dneva pa bodo iz njega izdelali priročno škatlo, v katero bodo spravili svoje zaklade.

Letošnje odprte hiše

Tema letošnjega dogodka je trajnostna gradnja kot prednostna strategija za oživitve slovenskega gradbeništva. Festival ažurno sledi temu, kaj in na kakšen način se gradi v Sloveniji: v zadnjih letih moramo na primer izpostaviti nastajanje

izjemno kakovostnih vrtcev tako z vidika arhitekture, notranjega oblikovanja kot tudi energijske učinkovitosti. Vsako leto odpremo več lesenih in nizkoenergijskih objektov.

V sodelovanju z Muzejem za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani so Odprte hiše vključene v dogajanje Fabianijevega leta. Poleg izbrane sodobne arhitekture si bo mogoče ogledati tudi objekte, ki ne izstopajo z vidika arhitekture, ampak so bistveni za delovanje družbe in javnosti običajno niso dostopni. Po objektih bodo tudi tokrat vodili arhitekti, lastniki in upravitelji objektov ter predstavniki vodilnih podjetij, ki so sodelovali pri gradnji. Za ilustracijo si lahko ogledate nekatere od objektov, ki bodo letos prvič na ogled v Ljubljani.

Odprte hiše pokažejo izbor kakovostno zasnovanih objektov, ki različnim ciljnim skupinam omogočajo osebno izkušnjo v izbrani arhitekturi. Pri izboru objektov je sodelovala strokovna žirija, ki jo sestavljajo predstavniki družbe, gospodarstva, medijev in stroke: prof. Danica Purg (IEDC Bled), Peter Frankl (Časnik Finance), Miha Dobrin (GBC Slovenija), Aleš Prijon (Društvo arhitektov Ljubljana), Iris Kaltenecker (Open House Wien) in MA Kristina Dešman (Odprte hiše Slovenije). »Prostor je eden izmed najpomembnejših elementov človekovega dobrega počutja in sreče,« pravi prof. Danica Purg, vodja projekta Odprte hiše Dunaj.

Ponekod je za ogled potrebna prijava

Glede na izjemno veliko zanimanje za festival, saj si objekte vsako leto ogleda več kot 3.000 ljudi, obiskovalcem svetujemo, da si na spletni strani OHS www.odprtehisleslovenije.org pred festivalom ogledajo program in izberejo želene objekte. Za ogled zasebnih nepremičnin so potrebne prijave, saj je vstop ponekod omejen za manjše skupine. Se vidimo 15., 16. in 17. maja!

v Fabianijevem letu

Foto: Ambrož Bartol

Modularna kartonska pisarna – Kartonka / Ambrož Bartol, Tadej Dobrajc, David Klobčar, mentorja: Matej Blenkuš, Mitja Zorc; 2014 • V sodelovanju z Zavodom Big Ideja uporabe valovitega kartona kot gradbenega materiala je izvedena v opuščnem industrijskem objektu Mladinske knjige, kjer sistem modularnih kartonskih pisarn ustreza potrebam po ekonomični, energijsko učinkoviti in fleksibilni revitalizaciji tovarne.

Foto: Arhiv arhitektov

Knjižnica reči / Prostoroz, Lokalna skupnost Savsko naselje; 2014 • S prenovo Doma skupnosti v Savskem naselju, ne le v fizičnem, ampak predvsem v programskem, funkcionalnem, servisnem in socialnem smislu, je nastala Knjižnica reči.

Foto: Domen Groegl

Knjižnica slepih Minke Skaberne; 2014 • Knjižnica slepih in slabovidnih Minke Skaberne se je avgusta 2014 preselila na novo lokacijo na Kotnikovi 32 v Ljubljani. Pri izbiri ustreznih prostorov za delovanje knjižnice so imele prednost potrebe slepih in slabovidnih ter usmeritev, da se knjižnica razvije v kulturno središče.

Foto: Miha Krivic

Stanovanje na Pokopališki / Martin Pegan; 2012 • Prostorno stanovanje za štiričlansko družino iz treh glavnih prostorskih komponent: odprtega bivalnega prostora, centralnega dela s servisnimi prostori ter spalnega dela ima dovolj prostora za otroško igro.

Foto: Jagoda Jejčič

Stanovanje Kržičeva / Andrej Mercina, Brina Vizjak, Trije arhitekti; 2015 • Prenova klasičnega meščanskega stanovanja z začetka 20. stoletja je tlorisno zasnovo prilagodila potrebam novih stanovalcev.

Foto: Miran Kambič

Stanovanje TB / Maja Ivanič; 2013 • Obstoječe stanovanje, očiščeno nepotrebnih predelnih sten in mrtvih hodnikov, omogoča svobodo gibanja. V več smereh prehodne ambience zamejujejo pohištveni elementi.

Mozaik moje Ljubljane

Opazujem, se spomnim, pogledam v knjigo
in na medmrežje, vprašam, poznam.

Risba: Dušan Muc

Prizori iz življenja v železni dobi so vrezani v predmete izpred poltretjega tisočletja. Kako je avtorica knjige »Fant z rdečo kapico« poimenovala junaka svoje zgodbe iz tistih časov?

Odgovor na zastavljeno vprašanje pošlji s pripisom »Natečaj Mozaik moje Ljubljane«, s svojim naslovom in razredom ljubljanske osnovne šole, ki jo obiskuješ, najpozneje do 22. maja na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si ali na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana.

Med pravnimi odgovori bo izžrebanec prejel dve brezplačni veliki kombinirani vstopnici za Ljubljanski grad.

Odgovor na vprašanje iz prejšnje številke glasila

Fotografija: Dušan Muc

Za razliko od današnjih oblačil, ki so rezana po krojih za rokav, hrbet, prsi, hlačnico, da se prilagajajo telesu, so Grki in Rimljani **pravokoten** kos tkanine le drapirali po telesu s pomočjo trakov in sponk. Kipec grške deklice s Pozejdonoze fontane na Ribjem trgu je bil vlit v času navduševanja nad antiko v devetnajstem stoletju.

Vstopnici za Ljubljanski grad dobi **Nuša Šabič**, 2. a razred OŠ Ketteja in Murna Ljubljana. Iskrene čestitke!

Rubriko pripravlja Dušan Muc.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Če hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na Ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpel na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.

»Mesto je romantično kot kak Pariz, le brez pariškega prometa«

Staša Cafuta Trček

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Jennifer Wallace

Joann Jeras

Starr

Maximilian

Renette de Lange

Thomas Carsin

Jelena Marić

Aleksandar Ristovski

Tokratne vtise tujih gostov smo posneli še v prazničnem decembru, ko Ljubljana s svojo umetniško okrasitvijo zbuja vsesplošno občudovanje in privabi izjemno število gostov. A tudi letošnje leto se je začelo z navdušujočimi statistikami: število nočitev se je povečalo za 23 odstotkov, obiski Turističnega informacijskega centra za 8,5 odstotka, naročena vodstva po Ljubljani pa za 7 odstotkov. Krona priljubljenosti našega najlepšega mesta na svetu pa je nagrada turizem za jutri, najvišje svetovno priznanje za sonaravni turizem, ki jo je Ljubljana pravkar prejela v Madridu v konkurenci z Območjem severovzhodne obale Tajvana (Northeast and Yilan Coast) in bolgarskim Sozopolom.

Jennifer Wallace, novinarka, London, Velika Britanija

Mesto je romantično kot kak Pariz, le brez pariškega prometa, s priokusom Jeana Paula Sartra in Godardovega filma *Zaduhani*. Številne kavarnice pod vrhami na obrežju Ljubljane so polne mladih, ki berejo in se pogovarjajo o knjigah. Nad vsem tem je starodavni grad, ki te uroči; tisti pa, ki si želijo ozračja tridesetih let in art deco, se lahko z dvigalom povzpnejo na Nebotičnik, zgrajen leta 1933, in obiščejo sapo jemajočo, ravnokar prenovljeno kavarno in bar na strehi. Ljubljano sem prvič obiskala v poznih 1990. letih, ko me je moj časopis poslal intervjuvat Slavoj Žižka; še vedno se mi zdi, da ima mesto izobražensko avro filozofije, poezije in romantike, ki sem jo zaznala takrat.

Joann Jeras, upokojenka, Denver, ZDA

Moji starši prihajajo iz Slovenije in moja največja želja je bila, da bi nekoč videla rodno domovino. V Ljubljani sem podoživela otroška leta, saj sem po dolgem času vonjala in okušala slovensko kulinariko. Mama nam je doma pekla potico, jabolčni zavitek, pa tudi klobase po receptih iz Slovenije smo delali. Za spomin sem si kupila prtljago iz idrijske čipke, ki me bo vedno spominjal na nepozabno štirinajstdnevno potovanje po Sloveniji. Domov bom prinesla tudi bučno olje, ki ga v trgovinah v Denverju ni dobiti.

Starr, Portland, Oregon, ZDA

S soprogo sva obiskala hčer, ki je trenutno v Sloveniji. Navdušuje me, da je Ljubljana v centru zaprta za ves promet. Ne morete si predstavljati kakšen balzam za pešca je to, da se lahko brezskrbno sprehaja v tišini in uživa v mestu. Zanimiv pogled mi je tudi na Grad s smeri Tromostovja in mislim, da ni turista, ki se ne bi želel povzpeti na hrib in od tam opazovati mesto s ptičje perspektive.

Maximilian, študent, Heidelberg, Nemčija

V Slovenijo sem zašel povsem po naključju. S prijateljico iz Aljaske, s katero sva potovala po Evropi, sva se na njeno željo odločila, da si ogledava tudi Slovenijo. Presenetila me je prijaznost ljudi. V Ljubljani sem spoznal študente, ki so me povabili k sebi na zabavo in me takoj vzeli za svojega. To

so prijetni spomini, ki naredijo potovanje še bolj pristno. Všeč mi je, da veliko ljudi govori tudi nemško, angleško pa sploh.

Renette de Lange, Bloemfontein in Free State, Južnoafriška republika

V Ljubljani smo pevci nastopili na reviji pevskih zborov, ki poteka v Stolnici. Z zborom pa, kot vidite, tudi pojemo po centru Ljubljane, da malo pripomoremo k še lepšemu božičnemu vzdušju. Navdušeni smo nad Ljubljano! Nastopili bomo še v Budimpešti in Benetkah.

Thomas Carsin, vinar, Saint Aubin de Luigne, Francija

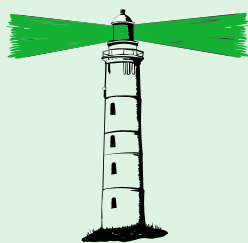
Na Ljubljanskem gradu sem se udeležil vinskega festivala. Posvečen je vinarjem, ki pridelujejo okolju prijazna vina. Rad bi pohvalil organizatorje, ki so ta festival že drugo leto zapored pripravili v prekrasnem okolju na vrhu Ljubljane. Pogled na mesto, še posebej zdaj, ko se je zvečerilo, je mističen. Mika me, da bi se vrnil v Slovenijo in si ogledal vse vinorodne okolišje in obiskal vinarje, ki pridelujejo ekološka vina.

Jelena Marić, študentka, Beograd, Srbija

Večkrat sem se že peljala samo mimo Slovenije. Pokrajina me je zmeraj prevzela. Hribi, doline, gore, zelenje in modro nebo. Napočil je čas, ko sem se končno odločila, da pridem v Ljubljano in spoznam slovensko kulturo. Mesto je zelo majhno, a lepo urejeno. Praznični duh je čutiti na vsakem koraku in zdi se, da sem v pravljici. Ljudje so zelo gostoljubni in veseli. Priznati vam moram, da pri nas v Srbiji velja, da Slovenci niso lepi ljudje (smeh), a to sploh ni res! Ne samo, da ste zelo pametni in ustrezljivi, tudi lepi ste.

Aleksandar Ristovski, vodja restavracije, Negotino, Makedonija

Veliko gostov v našem lokalu prihaja iz Slovenije in zelo se jih razveselimo, saj ste Slovenci kulturni narod in radi uživate v dobri hrani in vinu. Ljubljano sem obiskal že večkrat. Ker je moje delo povezano tudi z vinom, sem se pred kratkim udeležil vinske ture po Sloveniji. Navdušen sem nad vašo državo. Ljubljana pa je tako zelo prikupna, da jo človek takoj vzame za svojo. Nas Makedonce pri vas poleg vsega drugega navduši tudi čistoča.

LJUBLJANA JE PRVI IN EDINI ZELENİ SVETILNIK V OSREDNJEM IN JV DELU EVROPE.

Postanite ambasadorji Zelene prestolnice Evrope 2016 tudi vi

Ljubljana je junija 2014 v Kopenhagenu prejela laskavi naziv Zelena prestolnica Evrope 2016, saj smo po mnenju strokovne komisije v najkrajšem času naredili največ sprememb za trajnostni razvoj mesta in uspešno združujemo dve: ohranjamo zeleno identiteto mesta, ob tem pa aktivno spreminjamo področja, ki še nedolgo nazaj niso bila zelena.

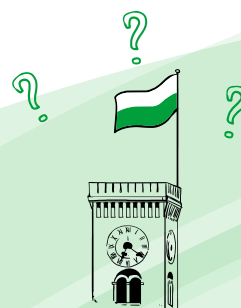
Ker želimo, da smo vsi skupaj ambasadorji zelenega, smo za vas, drage Ljubljančanke in Ljubljančani, pripravili informativni pregled dosežkov in ukrepov na 12 področjih zelenega delovanja.

S poznavanjem bistvenih dosežkov in ukrepov na posameznih področjih ter z vedenjem, zakaj smo postali Zelena prestolnica Evrope in kakšen pomen ima ta za Ljubljano, bomo lahko uspešno širili idejo o skupnih prizadevanjih in uspehih doma in v tujini.

Bodimo skupaj ponosni na vse dosežke našega zelenega mesta!

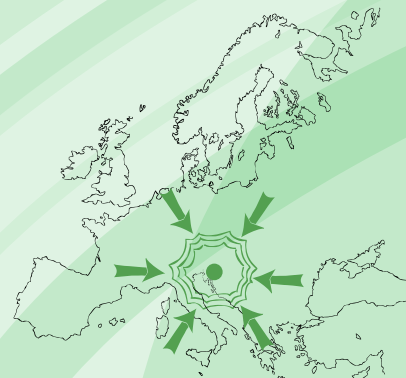
ZAKAJ JE LJUBLJANA ZELENA PRESTOLNICA?

- Ker smo v Ljubljani trajnostni razvoj mesta z oblikovanjem **Vizije Ljubljana 2025** zasnovali že leta 2007.
- Ker smo po besedah Evropske komisije naredili **največ sprememb v pravo smer v najkrajšem časovnem obdobju**.
- Imamo **velik delež zelenih površin**.
- Varujemo in ohranjamo **zeleno identiteto mesta**.
- Uspešno uveljavljamo in spodbujamo **trajnostno mobilnost**.
- Vzpostavljamo obsežno **območje za pešce** (ekološka cona).
- Pripravljeni smo **pomagati drugim mestom** (poplave na Balkanu).
- Smo na **prvem mestu po ločenem zbiranju odpadkov** v Evropi.

KAKŠEN POMEN IMA NAGRADA ZA LJUBLJANO?

- Umestili smo se na **evropski in svetovni zemljevid**.
- V letu 2014 nas je obiskalo **rekordno število turistov** (več kot milijon nočitev).
- Uvrstili smo se med **100 TOP trajnostnih destinacij** na svetu.
- Postali smo **pomemben sogovornik v evropskem prostoru**.
- Krepimo **znamko mesta, ugled in vrednost**.

ZELENA URBANA OBMOČJA

DOSEŽKI

- Imamo **542 m² javnih zelenih površin** na prebivalca.
- V mestu smo uredili več kot **80 ha novih zelenih površin**.
- Degradirane urbane površine smo spremenili v **urejene zelene površine**.
- Uredili smo **novе rekreativne površine** na prostem (tudi z napravami za fitnes).

UKREPA

- Degradirana območja bomo še naprej spreminjali v urejene **zelene površine**.
- Nadaljevali bomo z vzpostavljanjem povezave med **mestnimi zelenimi površinami in krajinskim parkom Barje**.

PODNEBNE SPREMEMBE

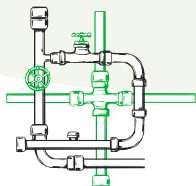
DOSEŽKI

- 73 % stanovanj v Ljubljani ogrevamo s sistemom daljinskega ogrevanja in distribucije zemeljskega plina.
- S posodobitvami in tehnološkimi novostmi nenehno zmanjšujemo priključno moč javne razsvetljave, ki znaša že manj kot 3 MW (leta 2000 več kot 9 MW).
- Skrbimo za stalno ozaveščanje javnosti s pomočjo spletnih strani in omrežij, publikacij, delavnic, akcij, dogodkov, mobilnega portala TE-TOL in drugih komunikacijskih orodij.

UKREP

- Do leta 2020 bomo emisije CO₂ zmanjšali za 30 %.

ODPADNA VODA

DOSEŽKI

- **Centralna čistilna naprava Ljubljana** je največja v Sloveniji, v povprečju z njo dnevno očistimo 80.000 m³ odpadne vode.
- Za odvajanje komunalne vode smo zgradili približno **830 km cevovodov**, za odvajanje padavinske vode pa 330 km.
- V Ljubljani smo v naseljih strnjenegega mestnega značaja na kanalizacijo priključili **več kot 93 % prebivalcev**.

UKREP

- Nadaljevali bomo s priključevanjem na kanalizacijo izven naselij strnjenegega mestnega značaja.

PITNA VODA

DOSEŽKI

- Pitna voda v Ljubljani je **povsem naravna** in nam je ni treba obdelati s tehnološkimi postopki.
- Pod ljubljanskimi ulicami se razteza **več kot 2.000 km vodovodnega in kanalizacijskega omrežja**. Cevi bi lahko položili od Ljubljane do Berlina in nazaj.
- V toplem obdobju leta si lahko natočimo vodo iz ljubljanskih **pitnikov**, pot do njih pa najdemo z mobilno aplikacijo Tap Water Ljubljana.
- V letu 2015 praznujemo **125. obletnico začetka obratovanja ljubljanskega vodovodnega sistema**.

UKREP

- Še bolj bomo zmanjšali vodne izgube.

UPRAVLJANJE Z ODPADKI

DOSEŽKI

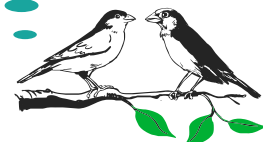
- Usmerjeni smo k preprečevanju nastajanja odpadkov, zmanjševanju količin zavržene hrane in spodbujanju ponovne uporabe.
- Smo evropska prestolnica **z največjim deležem ločeno zbranih odpadkov** (61 % v 2014).
- Smo **prvo glavno mesto v EU z načrtom »ZeroWaste«** (načrt nič odpadkov). To pomeni, da si prizadevamo omejiti nastajanje odpadkov in da odpadke z recikliranjem ter predelavo uporabljamo kot vir materialnih dobrin.
- Po **sistemu od vrat do vrat** zbiramo štiri vrste odpadkov (embalažo, papir, bio in mešane odpadke). Naš sistem je vzor drugim evropskim državam.

UKREP

- Z Regijskim centrom za ravnanje z odpadki, največjim kohezijskim in okoljskim projektom v državi, bomo uredili problematiko ravnanja z odpadki za 700 tisoč državljanov (tretjina Slovenije). Dobili bomo najsodobnejši sistem predelave mešanih ter bioodpadkov v evropskem merilu.

LJUBLJ ZELENA PRE EVROPE

BIODIVERZITETA

DOSEŽKI

- **Gozd pokriva 46 %** celotne zelene površine.
- V Ljubljani smo popisali **161 vrst ptic**, od katerih je 86 uvrščenih na rdeči seznam ogroženih vrst.
- **20 % površine** v Ljubljani smo določili status **zavarovane ali varovane narave**.
- Imamo **štiri krajinske parke**.
- Pot spominov in tovarištva (34 km), ki obkroža mesto, je z več kot **7.000 drevesi in številnimi spominskimi obeležji najdaljši mestni drevored**.

UKREP

- Še naprej bomo reševali prebivališča ogroženih živalskih in rastlinskih vrst z rdečega seznama.

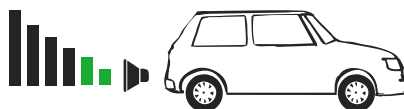
DOSEŽKI

- Z zaprtjem mestnega središča za ves motorni promet smo **vrednosti hrupa zmanjšali za kar 6 dBA**.
- V Ljubljani smo visokim vrednostim hrupa zaradi prometa (nad 65 dBA) izpostavljeni precej manj (14 %) kot v povprečju ostali Evropejci (20 %).
- Število prebivalcev Ljubljane, ki so zaradi prometa obremenjeni z nočnim hrupom, je 14 %, v Evropi pa kar 30 %.

UKREP

- Aktivno bomo spodbujali razvoj elektromobilnosti.

KAKOVOST ZVOČNEGA OKOLJA

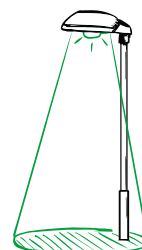
DOSEŽKI

- Z uvajanjem novih tehnologij razsvetljave smo zmanjšali emisije CO₂ za več kot 800 ton in **prihranili več kot 70.000 EUR letno**.
- Porabo energije za javno razsvetljavo vsako leto zmanjšamo za 10 do 13 %.
- 50 % električne energije, ki smo jo v zadnjih treh letih dobavili v veliki mestni družini, je bilo proizvedene iz obnovljivih virov energije. Naš cilj za naslednja tri leta je, da ta delež povečamo na 100 %.
- Žarnice menjavamo z **varčnimi in LED svetilkami** ter tako prihranimo celo do 90 % električne energije.

UKREP

- Kar 400 objektov v lasti MOL bomo do leta 2017 energetsko prenovili.

ENERGETSKA UČINKOVITOST

DOSEŽKI

- Trikrat zapored smo prejeli priznanje **Planetu Zemlja najbolj prijazna občina** (2012, 2013, 2014).
- Smo prva institucija javne uprave v Sloveniji, ki je uvedla **okoljski sistem EMAS**.
- Varčujemo z vodo, energijo, papirjem in vedno več vozimo avtomobile na metan (84 % v mestni upravi) ter službena kolesa.

UKREP

- Še naprej bomo povečevali število zelenih delovnih mest.

OKOLJSKO RAVNANJE LOKALNE OBLASTI

DOSEŽKI

- V Ljubljani spremljamo kakovost zraka že 45 let.
- Kakovost zraka merimo s **stalnimi avtomatskimi merilniki na treh merilnih mestih**. Na vseh v zadnjih letih beležimo trend upadanja dušikovega oksida (NO_x) in prašnih delcev (PM₁₀).
- Pereč problem onesnaženosti zraka z žveplovim dioksidom smo popolnoma odpravili.
- Ne presegamo dovoljenih vrednosti ozona in benzena.
- Po spremembi prometnega režima na delu Slovenske ceste smo **onesnaženost zraka zmanjšali za 58 %** (podatek meritev črnega ogljika).

UKREP

- Še bolj bomo zmanjšali vrednosti onesnažil v zraku.

KAKOVOST ZRAKA

EKOLOŠKE INOVACIJE

DOSEŽKI

- Za inovativen mobilni portal TE-TOL, ki prebivalcem omogoča ogled podatkov o izpustih v okolje, smo leta 2010 dobili **nagrado World Summit Award**.
- Za projekt Zagotavljanje varnosti in enakih možnosti v prometu za otroke in osebe z oviranostmi smo dobili **nagrado Eurocities 2013** v kategoriji Pametno bivanje.
- Nudimo storitev **Prevoz na klic za osebe z oviranostmi** in osebe z motnjami v duševnem razvoju.
- V parku Tivoli smo uredili **deželo ptic Tičistan** s krmilnicami, gnezdilnicami in vegetacijo. Ptice imajo hrano in zavetje, obiskovalci pa jih krmijo tudi z roke.

UKREP

- Partnerstvo Šmartinka: celostno bomo regenerirali nekdanje industrijsko območje na 2.278.300 m² (največja tovrstna regeneracija v Ljubljani).

ANA STOLNICA 2016

PROMET

DOSEŽKI

- Leta 2012 smo za projekt preureditve nabrežij in mostov na Ljubljani dobili evropsko **nagrado za urbani javni prostor**.
- Z zaprtjem mestnega središča za ves motorni promet, smo **površine za pešce povečali za kar 620 %**.
- Uvedli smo električna vozila **Kavalir**.
- Vzpostavili smo sistem izposoje koles **Bicike(LJ)** -> v 3,5 letih že skoraj 2,5 milijona izposoj.
- Uvedli smo enotno mestno kartico **Urbana**.
- Redno posodabljammo vozniki park LPP in postajališča LPP -> po raziskavi Evropske komisije Eurobarometer je 78 % vprašanih zadovoljnih z javnim prevozom v Ljubljani.
- Smo edino mesto, ki je **nagrado evropski teden mobilnosti** prejelo že dvakrat.

UKREP

- Do leta 2020 bomo uravnotežili porazdelitev mobilnosti - 1/3 javni prevoz, 1/3 hoja in kolo, 1/3 osebna vozila.

Težak boj za življenje v miru

Božidar Gorjan - Bogo

Foto: Vladimir Klaus – Klis

Prihod partizanov na konjih v Ljubljano 9. maja 1945. Fotografijo hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije.

Konec vojne in začetek miru je filmsko prikazan s prihodom zavezniških in francoskih vojakov v Pariz ali pa narodnoosvobodilne vojske v Ljubljano 9. maja 1945. Mlade vojake na vozilih ali razporejene v strumnem koraku pozdravljajo množice, dekleta jih krasijo s cvetjem, ne manjka niti smejočega se poveljnika na belem konju. Skratka, prikazano je vsesplošno veselje srečnih ljudi. Vtis, ki ga pustijo taki filmi, je resničen samo na pokazanem kraju in v prikazanem trenutku. Sicer je pa bil konec in začetek novega stanja še vedno mešanica obojega, vojne in miru.

Po koncu vojne

Medtem ko so v Ljubljani slavili osvoboditelje, so se čez severovzhodno Slovenijo valile divizije nemškega armadnega korpusa, z njimi pa kvizlinške enote narodov Jugoslavije, ki so hotele izsiliti predajo zahodnim zavezniškim silam za ceno številnih novih žrtev. Zadnja težka bitka se je z njimi bila na Poljanah 15. maja 1945. Iz Prekmurja sta šele 7. in 8. maja sovjetska in bolgarska vojska z velikimi žrtvami ustvarjali mostišče za prehod reke Mure. Na našem ozemlju so se oboroženi spopadi vrstili še vse poletne mesece. Vsaj toliko časa se je oglašalo orožje oboroženih skupin, ki so se prebijale v Avstrijo.

Znotraj meja so potekali vojaško organizirani obračuni nad tisoči zajetih ali od zavezniških armad vrnjenih sovražnikov, ki se niso uklonili uradno sprejetemu novemu stanju, kapitulaciji, razorožitvi in miru. Ljudje so še po premirju umirali množično. Med njimi tudi del Slovencev v nemških policijskih enotah, ki se niso predali narodnoosvobodilni, to je eni od zavezniških vojsk. Taka politična odločitev je bila v nasprotju tudi s politiko jugoslovanske vlade v Londonu. Zločin, ki se je nato zgodil nad njimi, ni nikoli doletel politikov organizirane kolaboracije, ampak le vojake, ki so se bojevali na premagani strani, in nedolžne žrtve, ki so bežale z njimi.

Vojaki so bili umorjeni, politiki, ki so zakrivali kolaboracijo in bratomorne spopade, pa so se ali potuhnili ali pa so pod zaščito služb zahodnih sil ostali neomajni na svojih ideoloških

stališčih, sami sklicujoč se na dejstvo, da niso priznali kapitulacije. Za razliko od krvavih obračunov s kolaboranti npr. v Franciji ali Italiji ali smrti skoraj milijon ujetnikov v ameriških taboriščih je ta drama samo pri nas še vedno aktualna. Samo pri nas je namreč vrh rimskokatoliške cerkve v Ljubljani organiziral kolaboracijo in jo vseskozi podpiral. Mariborski škof Ivan Tomažič in primorska duhovščina temu zgledu nista sledili.

Solze sreče in žalosti v poletnih mesecih leta 1945

Mogoče nikoli v času vojne ni bilo prelitih toliko solz, sreče in žalosti kot ravno v poletnih mesecih leta 1945. Razlogi so bili različni. V ospredje je prišla skrb za obnavljanje družin. Za razliko od dotedanjih vojn je pretekla prizadela vse ljudi enako, oborožene na bojiščih in ljudi na domovih, od nebojlenih otrok do nemočnih starcev. Preživeli so se vračali iz širšega evropskega prostora in celo iz severne Afrike: vojaki, ljudje iz uničevalnih taborišč, izseljeni in iz vojnega ujetništva. V neurejenih prometnih razmerah, v živinskih vagonih so z vseh strani hiteli domov, domov med znane kraje, včasih imenovane Dravska banovina, po novem smo jo imenovali ljudska republika Slovenija, ali pa v tujini, zaradi prepoznavnosti, tudi Jugoslavija.

Bliže kot so bili ti povratniki domu, večja je postajala njihova skrb in negotovost, ali bodo doma še našli svoje, ali so vsaj

oni preživeli, ali dom ni požgan. V teh mesecih se je križalo nič koliko poizvedovanj z najpogostejšim vprašanjem: ali je »naš« ostal živ. Pogosto na tako vprašanje ni bilo odgovora. Mučno čakanje je tlelo pri ljudeh skoraj v vsaki hiši. Čas so preživljali z molitvijo, pričakanje s prižgano lučjo in odprtimi vrati.

Sledilo je najhujše: skrb, kje so grobovi svojcev. Iskali smo jih po celotnem narodnem prostoru in na tujem. Partizanski grobovi so za vedno zaznamovali naš narodni prostor. Celo italijanske in avstrijske oblasti so pristale na postavitve in počastitev spomenikov na njihovem državnem ozemlju. Sledilo je prekopavanje na domača pokopališča. Da bi bili vsaj v smrti skupaj. Slovenska zemlja je posuta z grobovi tujih vojsk, ki jih je kapitulacija zatekla pri nas. Kot da ne bi imeli dovolj svojih. Niso norešeni samo grobovi po vojni od Britancev vrnjenih Slovencev v nemških enotah, po nevojaški logiki zaslanih, izbranih in nato postreljenih. Nato skrivno pokopanih. Tudi partizanskih grobov je ostalo veliko neodkritih po slovenskih gozdovih. Posebna skrb je bila pokazana s strani Američanov in Britancev za njihove padle padalce, častnike, ki so sodelovali z našim osvobodilnim in zavezniškim bojem, vendar tudi vseh njihovih grobov kljub izrednim naporom niso uspeli najti. Vedno se na dan mrtvih ustavim na kraju, kjer gorijo sveče neodkritim in neznanim grobovom. Preštevilno je polje teh luči.

Toliko pričakovana svoboda je pri največjem številu borcev narodne vojske nepričakovano odprla vprašanje, kako naprej.

Že v prvih tednih je bila večina enot IV. operativne cone, IX. in VII. korpusa razpuščenih. Brigade, divizije in odredi so bili razformirani. Pa tako ponosni smo bili nanje! Domačini so jih ljubkovalno klicali po imenih brigad, na primer Prešernovci, Gregorčevci, Cankarjevci, Gubčevci itd. Junaška XIV. divizija se potem, ko ga je najprej osvobodila, morala umakniti s slovenskega ozemlja na avstrijskem Koroškem, ni vrnila v Slovenijo, ampak je bila na hitro prestavljena v Vojvodino. Ostali smo brez slovenske vojske. Porok naše neodvisnosti je v novih in že tudi mednarodno zaostrenih razmerah postala močna jugoslovanska, takrat še ljudska vojska. Veliko fantov iz naših enot je bilo vključenih v IV. Jugoslovansko armado, nekaj poslanih v vojaške šole. Večina partizanov se je razkropila po domovih. Velik del pa jih je doživela nepričakovane spremembe. Še posebno tisti partizani, ki so predstavljali srednji poveljniški kader: postavili so po vojašnicah in nerazpoloženi čakali na nove naloge.

V senci teh velikih sprememb so še posebno mladi partizani čutili notranjo potrebo po ustvarjanju družine. Vojna je prinašala toliko osamljenosti, da nas je povsem prevzela globoka potreba po materi, očetu, bratih in sestrah, po družinski ljubezni. Vsi smo hoteli z ustvarjanjem novih družin. V tej potrebi je mesto našla tudi nujnost pozabe trpljenja in vsega hudega, kar nam je prinašala štiriletna kruta vojna.

Občuten je bil tudi pojav samozagledanosti zmagovalcev. Prevzeli smo vse oblastne položaje, prepričani, da nam zmaga prinaša tudi pravico do vodenja in sposobnosti za odločanje o življenju v mirnem času. Tako smo bili polni samih sebe, da nismo dovolj cenili niti strašnega trpljenja tistih članov naših družin, ki so zaradi iste ideje namesto v oboroženi boj morali v ječe, internacije, včasih tudi v tuje vojske in obleči tuje uniforme. Nenamerno so ameriški dokumentarci povzročali napačne predstave o življenju v taboriščih. Kupi mrtvih okostnjakov in milijonske številke o umrlih v krematorijih so ustvarjali lažno predstavo, kot da je življenje preživelih v teh taboriščih smrti postalo – neresnično.

Neizpolnjeno pričakovanje o skupnem življenju vseh Slovencev v eni državni skupnosti

Povezano z dogodki neposredno po vojni moramo upoštevati slovensko posebnost, namreč, da smo ob koncu vojne imeli našo vojsko tudi na avstrijskem Koroškem, v Trstu in v slovenskem Primorju. Stanje

posebne napetosti in odnosih z včerajšnjimi velikimi zavezniki in prijatelji je v naše vsakdanje življenje prinašalo negotovost, vsesplošno zavzetost in celo grožnje z novimi spopadi. Zmagovite armade so se ob naših mejah in v našem narodnem prostoru nevarno premikale druga proti drugi.

Nedosegljivo je postalo tolikanj pričakovano in hoteno skupno življenje vseh Slovencev v eni državni skupnosti. Valovi narodnega prebujanja, navdušenja in velika, tudi nestvarna pričakovanja so plahnela najprej z umikom jugoslovanske vojske iz dela Primorske in avstrijske Koroške, nato s pričakovanjem v narodnoosvobodilnem boju zaslužene narodnostne zaščite v mirovnih pogodbah z Italijo in Avstrijo. Vsi smo živeli z negotovo usodo zamejskih Slovencev.

Premikanje razmejitvenih mej med različnimi conami na zahodu in velika pričakovanja na severu domovine so življenje na mejah otežila še posebno našim narodnim skupnostim in obmejnemu prebivalstvu. Ne samo zato, ker se je ob mejah uveljavljala vojaška miselnost, tudi zato, ker se je taka miselnost neprestano hranila s sovražnostmi hladne vojne. Do takih pojavov je prišlo kljub temu, da slovenska oblast zaprtih mej, sovražnosti na mejah ni hotela enostavno zato, ker so meje, takočasne kot končne, potekale po živem narodnem telesu, ki je bil večinsko opredeljen v boju za narodno svobodo.

Postali smo suveren narod!

V tako dolgo pričakovanem zmagovitemu miru smo vedno znova doživljali nov nemir. Predstave o pravici in pravičnosti so se spreminjale in oddaljevale. Le orožje v mednarodni in javni uporabi je potihnilo. Žrtve vojne smo preštevali še dolgo potem. Srečo so kalile nove in vsakodnevne težave in krivice. Mir ni vsem prinesel enakega zadovoljstva niti pravičnosti za vse. Za tisti mir, ki prinaša vsesplošno urejenost in varnost, se je bilo potrebno boriti še dolgo po končani vojni. V krutem vojnem času močno idealizirani mir, sožitje in blagostanje so ostale predstave, vedno le na dosegu roke.

Zavedali pa smo se velike pridobitve zmagovitega miru: postali smo ponosni gospodarji na svojem. Postali smo suveren narod! Nobenega dvoma ni bilo o tem, kaj je naš narodni interes. Bili smo enakopravni sogovorniki v mednarodnem in jugoslovanskem prostoru. Prvič v naši zgodovini. Od tod je izvirala velika samozavest ljudi, s katero smo lažje premagovali preizkušnje, ki so, tako kot po vsaki vojni, čakale tudi zmagovalno stran.

LJUBLJANA V ZADNJEM LETU DRUGE SVETOVNE VOJNE

Dr. Valentin Skubic

Ne bom mogel popisati vse zgodovine tega leta v zvezi z Ljubljano, s tem naj se ukvarjajo zgodovinarji, bom pa opisal tisto, česar se sam osebno spominjam. Jeseni leta 1944 sem prišel v prvo gimnazijo v Škofove zavode v Ljubljano. Internat smo imeli v današnjem Akademskem kolegiju, k pouku pa smo hodili skozi središče Ljubljane k uršulinkam.

Prvo, kar sem opazil kot podeželski otrok v Ljubljani, je bil vonj po kurjenju premoga, česar takrat na podeželju še nismo bili vajeni. Prvi sneg je te jeseni zapadel že zelo zgodaj, desetega oktobra. Pozneje je bilo v tej zimi veliko in visokega snega. V internatu smo imeli zelo slabo hrano, za zajtrk nezabeljen močnik brez mleka, opoldan nezabeljen krompir v kosih in zvečer prežganko s koščkom kruha. Podeželski otroci v polni rastni dobi smo bili vseskozi zelo lačni. Ob dopoldanskih sprehodih med učnimi urami v ljubljansko meglo smo se na dvorišču nekdanjega Baragovega semenišča sprehajali dobesedno med nagrobnimi spomeniki uglednih Ljubljančanov, ki so bili takrat še na svojem prvotnem mestu (danes so urejeni na Ljubljanskem Navju). V bližini je bila ob Dunajski cesti ob cerkvi Svetega Krištofa manjša vojašnica, kjer sem našel čisto novo, še neuporabljeno masko proti bojnim plinom. Razrezal sem jo na debele gumijaste trakove, iz kakršnih smo preteklo poletje doma izdelovali prvovrstne frače. Za božič sem te gumijaste trakove odnesel domov kot božično darilo. Otroštvo je šlo pač z menoj v Ljubljano v prvo gimnazijo.

Med vojno se spominjam pogostih dopoldanskih letalskih alarmov, ker so nad mestom preletavale jate zavezniških letelich trdnjav, ki so letele bombardirat Nemčijo. Dijaki smo se teh alarmov dobesedno razveseljevali, ker je bilo v trenutku konec izpraševanja v razredih in smo bežali v zaklonišče globoko v kletih uršulinskega samostana. O bombardiranju ljubljanskega Mirja in še južneje Barja sem že pisal in ne bom ponavljal. Živo se spominjam gromkih nočnih pohodov vojaških patrol po središču uporne Ljubljane. Nikoli mi ni bilo jasno, zakaj te patrolje marširajo po mestu tako glasno, saj če bi hotele zalotiti kakega upornega diverzanta, bi morale hoditi bolj potiho. Verjetno je bilo to bolj zastraševalnega psihološkega pomena za Ljubljančane in hrabrilnega pomena za samo okupacijsko vojsko.

Jeseni leta 1944 se je na ljubljanskih ulicah naenkrat pojavilo veliko srbskih četnikov ljotičevcev, ki so se umaknili iz osvobojenega Beograda.

Meseca marca in aprila leta 1945 so nad Ljubljano že priletela prva nizko leteča vojaška letala (rekli smo jim titovci), ki so odmetavala lažje bombe predvsem na železniška križišča na glavni železniški postaji v Ljubljani. Prve dni maja leta 1945 sem se peš vračal po Dolenjski cesti proti domu in sem na Lavrici opazoval globoke strelske jarke, skopane v mladem žitu po dolini proti Orlam in v njih elitne SS nemške vojake z mitraljezi šarči, pripravljenimi na strel. Verjetno so ti maloštevilni nemški vojaki v Ljubljani, ki jih podnevi, razen na kakih slovesnostih nismo videvali, ponoči tako strumno korakali po ljubljanskih ulicah v zastraševanje Ljubljančanov. Na Lavrici so v tistem nedeljskem popoldnevu že padale prve partizanske granate, sestreljene iz Pijave Gorice, ki so bile namenjene umikajočim se beguncem, ki so prihajali z dolenske strani. Največ granat je padlo na kolono beguncev v času, ko so proti Lavrici prihajali umikajoči se stiški menihi. Sam sem se v tem času skrival pod nekimi stopnicami hiše ob cesti na Lavrici, sosednja soba pa je bila polna elitnih nemških vojakov, ki so mirno igrali karte. Čez tri dni, v sredo, 9. maja leta 1945, je bila Ljubljana osvobodjena. Pred tem, v ponedeljek popoldan 7. maja, je bila na Orlah bitka, v kateri je padlo veliko partizanov. Istega dne zvečer pa je umikajoča se domobranska vojska z Ljubljanskega gradu uprizorila grozljivo kanonado proti vzhodu. Vseskozi je bilo v tistem tednu v Ljubljani in njeni okolici zelo sončno in toplo vreme.

Foto: Viktor Kramarič

Nemški vojaški ujetniki na poti v zbirno taborišče v Šentvidu pri Ljubljani 13. maja 1945. Fotografijo hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije.

Foto: Nik Rovar

Slikar, pesnik in pisatelj Jože Ciuha na podelitvi naslova častnega meščana 9. maja 2014 na Ljubljanskem gradu.

Slikar Jože Ciuha je bil zelo izjemen, netipičen slovenski umetnik. Bil je ne le nadarjen slikar, marveč tudi luciden mislec, ironičen in kritičen um, ki je nenehno, pogosto satirično, komentiral sodobna in zgodovinska svetovna dogajanja. V svojem bogatem življenju je prepotoval velik del sveta, predvsem vzhodnega, in nam v knjigah *Okameneli smehljaj*, *Potovanje v deseto deželo* in *Pogovori s tišino* približal tamkajšnjo duhovnost tudi s potopisno besedo. Nasploh je bil človek velikih duhovnih širjav, izjemnega intelekta in pronicljivega duha, vse to pa je vključil v svojo umetnost z zelo osebnim risarskim rokopolisom. Ta se mu je že zelo zgodaj izoblikoval v arabesko izrisane groteskne, a večkrat tudi lirično poudarjene figure, ki jih je v skladu z zamisljo oziroma motiviko z igrivo lahkoto vedno znova prerajal. Zato se je najprej izkazal kot nadvse duhovit, že na prvi pogled jasno prepoznaven knjižni ilustrator.

Jože Ciuha, častni (26. 4. 1924–12. 4. 2015)

Prof. dr. Milček Komelj

Bil je eden tistih, ki so s svojimi ilustracijami ter potopisi za mladino v otroških in mladinskih revijah spremljali cele generacije odrasčajočih otrok pa tudi starejših knjižnih ljubiteljev, njegova priostrena risba pa je bila tako osebno določena in precizna, da je za vselej zaznamovala značilni Cihov stil tudi v njegovem slikarstvu in grafiki, v odrskih lutkah in na drugih likovnih področjih. Ta slog se je lahko komu zazdel že kar preveč utečen, a je šlo v resnici za izjemno osebni likovni jezik, ki je s prvinsko samoumevnostjo lucidno izražal umetnikov značaj, če že ne tudi njegovih prefinjeno izostrenih fiziognomskih potez; s prepletenostjo svojih črt pa je lahko umetnik zelo izvirno zajel literarna dogajanja oziroma prizore, še zlasti uspešno tiste s hudomušnim podtonom, in nam na primer na novo ustvaril likovno predstavo o Butalcih. To, da je bil izjemen talent za ilustriranje, pa so mu nekateri pozneje celo zamerili in mu je bilo v življenju vsaj navzven tudi v škodo, ker je veljala ilustrativnost med slikarji za negativno, on pa je ilustrirano pripoved neločljivo povezal z intenzivnim osebnim izrazom, ker je že s samo formo sporočal tudi notranjo vsebino, in ne le upodobljeno situacijo ali zgodbo, kajti bil je rojen ilustrator, in zato je po številnih ilustratorskih nagradah na lanskem bienalu slovenske ilustracije v ljubljanskem Cankarjevem domu doživel s spremno razstavo, kakršne posvečajo le klasikom, največje slovensko ilustratorsko življenjsko priznanje. Ob tem pa je vse življenje tudi intimno živel v najtesnejšem stiku z literaturo, za katero sta ga navdušila že nepozabna babica Aba in profesor Anton Ocvirk, Cirilu Zlobcu pa je značilno izjavil, da je književnost zanj »del neizogibne duhovne hrane«.

Iz figuralnih in drugih sestavin svojih igrivih kompozicij je Ciuha sestavljal prave, pogosto orientalsko nadihnjene slikarske preproge, na primer s Prešernovo Turjaško Rozamundo, in se ob slikah na tematiko slovenskih ljudskih pesmi navezal na izročilo ljudskega slikanja na steklo, kar je s svojo poudarjeno ploskovnostjo pozneje pripeljalo do njegovega priljubljenega slikanja na pleksi steklo. Ob njegovem smislu za pretehtano kompozicijo in ornamentalnost pa je postalo za umetnika že v študentskih letih prelomno srečanje s srednjeveško umetnostjo v Makedoniji. Oprt nanjo se je na novo približal svojemu nadosebno obarvanemu lastnemu slikarskemu izrazu, ob bizantinski mogočnosti, hkratni rafiniranosti in odrevenelosti, pa je potrjeval tudi svoj poudarjeni smisel za monumentalnost. V Makedoniji je bilo živo tudi izročilo sv. bratov Cirila in Metoda, zato je umetnik, navezujoč se na to tradicijo, a ne da bi jo kopiral, naslikal nekaj poduhovljenih ikon in arhaično dojetih prizorov iz tamkajšnjega za tukajšnji pogled narodopisnega, v enakomeren ritem uklenjenega življenja, na primer *Makedonsko svatbo*; za vse življenje pa je v svojo umetnost sprejel obredno motiviko svečenikov in glagolskih ter drugih pismenk. Seveda pa te umetnosti iz nekdanje skupne države, ki izvirno ni več povezana s slovenskim izročilom, ni pasivno obnavljal ter je v njegovi moderni ploskovni prevedbi zanj ostala cerkveno hieratična le še navidez, saj je skozi malone teatersko in morda celo blasfemično uprizarjal svoj lasten pogled na življenje, v katerem je komentiral odtujenost in sprevrženost sodobnega sveta in hierarhičnih veljakov vseh časov. Njegovi profeti so namreč metafore za politične in druge lažne preroke z rdečimi telefoni in mobiteli, likovno sugestivne glagolske črke na njihovih razglasih pa so znamenja za skrivnost, ki je ne znamo več razbrati, oziroma za neumljivost zakonikov, ali so le še krasilno učinkoviti elementi, ki lahko kažejo na manipuliranje z javno besedo. Gestikulirajoče figure v ornatih pa se spreminjajo v brezdušne stvore z žuželkastimi okončinami, kar vse oznanja praznino v zlato bleščeče ambiente postavljenih ritualov. Za vsem navzven mogočnim so, skratka, lahko laž in duhovna praznina ter predvsem krhkost; prav v takem pogosto večplastnem dopovedovanju pa je pomensko bistvo Cihove tovrstne umetnosti, ki v sebi povezuje starodavni praslovanski črkopis, smisel za moderno metamorfozo bizantinske slikarske tradicije ter lucidno komentiranje zlasti družbenega, a tudi posameznikovega vse bolj dehumaniziranega sveta. Vse to pa je izraženo in usklajeno z lepoto ubrano, estetsko ustaljeno likovno govorico, ki povezuje davnino in sodobnost, zahodnoevropsko izročilo in slovanski pa tudi neslovanski vzhod.

Nosilec človeške zgodovine, ki jih je dojel kot lažne preroke in samooklicane sodnike, je Ciuha v svojem morda najpopularnejšem slikarskem ciklu *Variacije na temo* nadel celo opičje obraze, pridružil pa jim je tudi bolj pozitivne iskalce in odkrivatelje,

meščan Ljubljane

vsaj na področju znanosti in umetnosti; a je na sliki z naslovnice kataloga njegove zadnje razstave v ljubljanski Jakopičevi galeriji nadel opičje obličje tudi učenemu dostojanstveniku s kristaliničnim znamenjem raziskovalnih prizadevanj, ker je bilo njegovo slikarsko razglabljanje vedno večplastno, tako kot je večplasten tudi pomen same umetnosti, ki so jo nekoč označevali za opico kot posnemovalko narave. In na takih podobah se je prav v tej, iluzionistični luči s svojimi imenitno plastičnimi opičjimi obličji v nošah različnih časov izkazal tudi vedno duhoviti Ciuha.

Jože Ciuha je bil osebnost, pripadna slovenstvu in zavzeta za pravičnejšo družbo, med drugo svetovno vojno je bil partizan, a njegova težnja po razširitvi vsakršnih, zlasti duhovnih in ustvarjalnih obzorij ga je, nezadovoljnega z utesnjenimi domačimi razmerami, usmerjala v poznavanje in doživljanje daljav, v nenehen študij, branje knjig z znanstvenih, filozofskih, duhovnih in umetniških področij, in v tej svoji vsestranski intelektualni razsežnosti je bil Ciuha med našimi slikarji edinstven in zato najbrž tudi osamljen. Ob tem, ko ga je usodno zaznamoval njegov osebni, zanj kar samoumevni likovni izraz, pa je bil tudi velik in samokritičen iskalec – ena izmed njegovih slik nosi celo naslov *Nikjer se ne najdem*, a najbrž zato, ker se je v svoji veliki življenjski radovednosti lahko odkrival vsepovsod, in prav v tej luči posebej pomenljivo izstopa tudi Ciuhov spoštljivi odnos do velikih vzornikov v njegovih t. i. hommagih, slikarskih počastitvah starih in sodobnih slikarjev, Velazqueza in Picassa, a tudi Shakespeara, Kafke, Fellinija, Einsteina in celo neznane astronava.

O večkrat ozkosrčnih Slovencih je imel pogosto kritično mnenje. Kadar sem ga imel priložnost srečati, mi je govoril, da se ne strinja s slovensko zaprtostjo in depresivnostjo ter našim čaščenjem mrakovstva, solznodolinskega samopomilovanja in trpljenja, in morda so ga usmerila k budističnemu in hindujskemu Daljnemu Vzhodu tudi taka spoznanja. Življenje je presojal vedno v svetovljansko širših okvirih in je celo naše pisce o umetnosti lucidno kategoriziral, tako da jih je vzporejal z njihovimi slavnjejšimi sodobniki na tujem; ko sem mu nekoč priznal, da si ob obisku Beneškega bienala nepregledne in utrujajoče razstave sploh nisem ogledal, ampak sem raje obsedel pred pravljimi palačami ob morskem kanalu in opazoval gondole, pa me je resno ukoril, naj se s čim takim nikar preveč ne hvalim, pa četudi sta mu bili pravljica in čipkasta filigranskost vseskozi zelo blizu, kajti sam je vedno spremljal in komentiral tudi vse novo, tudi če mu ni bilo vselej pri srcu; a je hkrati cenil sleherno samosvojost in izvirnost. Kako ni bil na nič preozko navezan, pa izpričuje že dejstvo, da je prostovoljno opustil profesuro na ljubljanski likovni akademiji in se raje predajal pestrejšemu delovanju na poletnih likovnih šolah po Evropi, Aziji in Ameriki, od Salzburga, Amsterdama in Benetk do Ranguna in Michigana.

Seveda pa se opozarjanju na človeško trpljenje spriči temnih potez zgodovine in sodobnih družbenih dogajanj v svoji umetnosti tudi sam ni mogel izogniti, čeravno je najraje iskal duhovno svobodo in življenjsko radost. V poznejšem izraziteje ekspresivno razjedenem in marsikje bolj pesimističnem slikarstvu se je pogosto odzival na vojne in tragedije sveta z rapsodično obarvanimi epskimi epopejami, simbolnimi križanji, v katerih je dojel arhetipe zgodovine, in mračnimi barvami, s katerimi je evociral romarje hudega časa ali njihovo potovanje v noč, kot je naslovil tovrstne slike; a je vselej našel prostor tudi za bolj poetično intimno likovno radost, žarečo v igrivo radoživih barvah in krčevito razigranih oblikah. S posebnim veseljem pa se je posvečal likovni emanaciji lirčne poezije, ki je ni mogoče ilustrirati, tako kot je ni mogoče parafrazirati, in jo je zato likovno učinkovito prestregel kar z rokopisno izrisanimi verzi svetovnih in slovenskih pesnikov, vključenimi v poetične prelive njegovih izjemnih, kristalno čistih akvarelov. Bil pa je tudi sam pesnik.

Umetnik je pri nas s svojimi številnimi lastnostmi izstopal in ga, četudi je bil član elitne Grupe 69 in se je zanj spoštljivo zavzemal vplivni Zoran Kržišnik, kolegi najbrž zato niso vedno dovolj ustrezno sprejeli; dobil sem celo občutek, da so ga včasih bolj kot likovni umetniki častili pesniki in literarni uredniki, da ne govorim o njegovih učencih, ki jih je pritegoval in spodbujal z gibkostjo svojega duha. Zato pa je imel odmevne razstave zlasti v tujini, na primer Benetkah, Moskvi ali Parizu. Posebej je bil ponosen, da je lahko povsem izjemoma razstavljal v van Goghovem muzeju v Amsterdamu,

postal pa je tudi častni tuji član ruske akademije umetnosti, najbrž tudi zaradi svojega velikopoteznega kulturnega impulza, ki je povezoval Vzhod in Zahod.

Rojen je bil leta 26. aprila 1924 Trbovljah, odkoder se je štirileten preselil v Videm pri Krškem na robu panonskega sveta, in je o tamkajšnjem otroštvu napisal izčrpno knjigo *Kronika sedmih pozab*, ki smo jo pred desetletjem izdali pri Slovenski matici; v njej se sprašuje o začetkih lastnega zavedanja oziroma refleksije in zvedavih spraševanj o svetu, ki so ga pozneje v resnici ponesle v daljni svet, celo med Indijance v Južno Ameriko. Potem ko je razstavljal na Holandskem, je tamkajšnji zahodnoevropski pisec v Ciuhovi monografiji več kot značilno napisal, da je bil umetnik »rojen nekje med Rimom in Bizancem« in da ga občuti kot rojenega Benečana, ter ga dojel celo kot »odposlanca z Jutrovega, otovorjenega s tisočletno dediščino krščanskih simbolov in mističnih obredov« in ga tako postavil na najširši, v duhovno preteklost njegovega slikarskega prostranstva razprostrti kulturnozgodovinski zemljevid, duhovno-geografsko zaznamujoč nekdanjo vzhod in zahod povezujočo misijo sv. Cirila in Metoda. Umetnik je očitno vzel nase izročilo tega širnega in še širšega sveta, išoč v njem kulturno sintezo Vzhoda in Zahoda in predvsem identiteto samega sebe, in je v luči teh velikopoteznih razsežnosti izjemno ustvarjalno utelesil svoj likovni značaj in intelektualni potencial. Živel je med Parizom in dalmatinskim otokom Šipanom, za svoje popotno izhodišče pa je štel Ljubljano, s katero je bil življenjsko povezan od leta 1936 dalje. Ljubljana ga je počastila z Župančičevo in Jakopičevo nagrado in ga lani zaslužno odlikovala s častnim meščanstvom, v njej pa je imel tudi zadnjo veliko razstavo *Labirint časa*, ki te dni znova prihaja do izraza v zračnejših prostorih galerije v Slovenj Gradcu. Njegova dela hranijo v številnih svetovnih umetnostnih zbirkah in tudi v zbirkah Mestne občine Ljubljana, v prostorih Državnega zbora pa prosojno zveni Ciuhov značilni mozaik *Sončno mesto*.

Jože Ciuha je bil edinstven umetnik, ustvarjalec čisto posebne vrste, ki je zavestno presegal meje in omejenosti ter sugestivno prepoznaval človeške nravi. Prav nazadnje je upodobil groteskne lastnosti vladaric iz svetovne zgodovine za pesniško knjigo Nika Grafenauerja *Kraljice mačke*, zanj pa je naslikal celo vrsto podob, ki niti niso prišle v knjigo, ker se je, vselej poln invencioznih zamisli in pobud, ob vsakem novem načrtu docela ustvarjalno razživel in skrajno razmahnil. Vitalnost risbe in grotesknost nesentimentalne lepote je v svojem delu ohranil vse do zadnjega, in najbrž se je tudi do zadnjega v svetu počutil pogumnega Don Kihota, ki mu je posvetil poseben risarski cikel, saj je za prijateljskimi omizji občudovalcem najraje virtuosno narisal prav skrivenčeno figuro zanesenega klativiteza na konju, ki simbolizira slikarjevo trmoglavost zaupanje v lastno vizijo; a ga je vendar ugledal tudi skozi pogled, ki je ob vsej iluziji samokritično zajel tudi zemeljsko realnost, o kateri je prav tako rad govoril kot o umetniških sanjah, vsaj o življenjskih umetnostnih razmerah in družbenih pogojih za življenjski uspeh po svetu in pri nas, kajti v svoji veliki razgledanosti in ob ne le srečnih življenjskih izkušnjah je pogosto rad vse na svetu primerjal, ob tem pa je v umetniku do kraja živel tudi neuničljiv spomin na vse, kar je doživel in prebral.

Vse take ali drugačne zemeljske razmere so zanj zdaj nepomembne. Njegov opus je žal pravkar izzvenel, ne da bi se umetnik ustvarjalno utrudil, in bo v prihodnosti doživel še pravičnejšo presojo. Njegova umetnost nam bo govorila z novim zvenom še naprej, njeno pravo življenje se po njeni sklenitvi šele začinja. V tem trenutku pa lahko že v novi eshatološki luči prebiramo vsaj naslove njegovih del, kot so *Na križišču slovesa*, *Na robu večnega* ali *Ko se pot ustavi*. Kot izjemna osebnost bo vselej življenju predani in miselno živahni umetnik s svojimi lucidnimi komentarji in spodbudami, kritikami in pohvalami, pa tudi z veliko človeško prijaznostjo in značilno pomenljivim nasmeškom, v kulturni Ljubljani marsikomu zelo manjkal; toda vse to, kar je bil on sam, je na srečo njegova umetnost, ki nas živo ogovarja in ostaja z nami.

(Govor prof. dr. Milčka Komelja na žalni seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana 13. aprila 2015.)

Gašper Jemec

Nada Breznik

neposredna, svobodna, drzna, neobremenjena in vizionarska. Kot nalašč za sveža in sodobna umetniška dela.

Ko sem študiral na dunajski univerzi kot štipendist sklada Alfreda Toepferja, sem spoznal mlade umetnike z različnih področij. Odlično smo se razumeli in na lastno pobudo ustvarjali tudi skupne projekte. Ti niso ostali neopaženi. Prinesli so nam nove angažmaje in možnosti za razstave. Sklad ATS je bil ustanovljen z namenom, da omogoča razvoj kulturne raznolikosti, znanosti in naravovarstva in prispeva k razumevanju med evropskimi državami. Kasneje mi je ATS omogočil veliko samostojno razstavo v Hamburgu, kjer je njen sedež, in še druge projekte.

Za seboj imaš izjemno število razstav doma in po svetu. Kaj je bilo odločilnega pomena za tvoj prodor v tujino? Ali v tujini razstavljaš več kot doma in če je tako, zakaj?

V Sloveniji sem že veliko razstavljal. Vendar je razstavljanje v tujini drugačen izziv. Bolj stimulativno je, bolj dinamično. Odziv je neodvisen in neobremenjen. Uspeh je odvisen samo od tvojega dela. Več je raznolikosti. Kot sin znanega umetnika sem imel doma različne izkušnje. Očetovo ime mi je bilo tako v pomoč kot v oviro. V tujini mi priznavajo avtentičen izraz in izvirnost. Tam je razvita mreža umetniških producentov in galerij, ki so profilirane, predstavljajo določene umetniške zvrsti, imajo svojo publiko. Sodelujem z galeristi, ki cenijo prav to, kar ustvarjam. Tako sodelovanje me pripelje na pomembne dogodke na področju sodobne likovne umetnosti, kot je npr. največji in najprestižnejši sejem sodobne likovne umetnosti Art Basel, na katerem se predstavljajo največje galerije in kjer se srečujemo umetniki, producenti, galeristi in zbiralci zaradi preteklih, tekočih in novih projektov.

Za uspeh se mi zdi najpomembnejše to, da negujemo in razvijamo samo najboljše, kar premoremo in je v nas. Sam se imam poleg dobrih genov zahvaliti ljubečemu in naklonjenemu družinskemu okolju, klasičnemu študiju, dobrim profesorjem in štipendijam, ki sem jih v času študija prejemal, ter drugim dobrim in dobronamernim ljudem. Veliko vlogo so imele tudi likovno-teoretske študije, ki sta jih v prvih obsežnejših katalogih ob razstavah o mojem delu prispevala dr. Nadja Zgonik in Wolfgang J. Bandion z Dunaja. Dr. Nadja Zgonik je bila moja profesorica na ljubljanski akademiji in prva od slovenskih kuratorjev oz. selektorjev, ki me je uvrstila leta 1999 na razstavo v tujini (Bruselj).

Kaj zate intimno pomeni umetniško ustvarjanje in predstavljanje tvojih del javnosti?

Oboje mi je v veselje in užitek. To sta dve fazi umetniškega delovanja. Tako samotno delo v ateljeju kot predstavitev ustvarjenih del na razstavah. Umetniško delo zaživi prek interakcije s publiko. Zanima me učinkovanje mojega dela na ljudi. Umetnost ima filozofska izhodišča, v umetniško delo je zakodiran vrednostni sistem. Ideja mi narekuje tehniko oz. način, kako jo bom upodobil. Seveda si želim, da bi jo publika prepoznala, da bi bila odprta tudi za nove izrazne možnosti. Ljudi se je preprosto dotakniti ali jih celo šokirati, vendar mi umetnost pomeni več od tega. Umetnost je v najboljšem pomenu pojem za ustvarjanje, predstavljanje nečesa novega, nečesa, kar bogati spoznanje o svetu in obstoju in s tem hrani človeško dušo.

Dela umetnika Gašperja Jemca si lahko ogledate na: www.gasperjemec.com

Foto: Matija Pavlovec

Široko mednarodno uveljavljeni likovni umetnik Gašper Jemec.

Ko je pridobil štipendijo Mestne občine Ljubljana za nadarjene za študij videa na ALUO v Ljubljani, je bil v Sloveniji in v mednarodnem prostoru že prepoznaven in obetajoč mlad umetnik. Za seboj je že imel študij slikarstva in kiparstva, vrsto študijskih bivanj v tujini in opazno število domačih in tujih razstav. Danes prejema vabila za razstave z vseh koncev sveta. Od 9. januarja so na ogled njegova dela na skupinski razstavi v Londonu v Studiu 1.1. Gallery. Na razstavi je edini tujec med sodelujočimi britanskimi likovnimi umetniki. Marca je bila v Barceloni na ogled njegova samostojna razstava z naslovom THE FLAMINGOS. V Londonu je samostojno razstavljal leta 2012, v Sloveniji se je samostojno predstavil kar 35-krat. Evropska centralna banka je v Frankfurtu na Meini predstavila sodobne slovenske umetnike, vključno z Gašperjem Jemcem po izboru nemških kuratorjev leta 2011. V Centru sodobne umetnosti v Moskvi je samostojno razstavljal leta 2009, v Art Centru v Berlinu leta 2006, bil je med povabljenimi razstavljalci v Essl muzeju v Klosterneuburgu na Dunaju leta 2005, na Beneškem bienalu se je predstavil v Giardinah leta 2003. Njegovi trije umetniški filmi so bili istega leta predstavljeni na samostojni video-avdio razstavi v MuseumsQuartierju na Dunaju, ki jo je pripravil s češko komponistko Sylvo Smejkalovo. To so le nekatere od mnogih razstav. Za svoja dela je prejel kar nekaj nagrad in priznanj, med drugimi dvakrat 1. nagrado na Sakaide Art Grand Prix '98 in '99 na Japonskem. Letos bo Gašper Jemec dopolnil 40 let. Kot sam rad poudari, so za njegovo umetniško pot najbolj zaslužni njegov likovni talent in njegovi najbližji, slikar akademik profesor Andrej Jemec, mama umetnostna zgodovinarica Barbara Plestenjak ter starejši brat oblikovalec Matija Jemec, ki je pred približno desetimi leti oblikovno prenovil prav glasilo Ljubljana in oblikovalsko realiziral nekaj števil. Zadnjih deset let še sin Aleksander Maj. Na vse je zelo ponosen.

Kako je potekalo tvoje izobraževanje? Kdaj si zatrdno vedel, da se boš opredelil za likovno umetnost?

To sem vedel že v osnovni šoli, čeprav so takrat v meni prepoznali tudi talent za igro. Večkrat sem recitiral na proslavah, tudi državnih. Odigral sem kar nekaj vlog v radijskih igrah za otroke in odrasle, spominjam se, da sem nastopal z znanimi slovenskimi igralci, tudi s Poldetom Bibičem in Majdo Potokar. Kar nekaj denarja sem zaslužil kot otroški igralec. Vendar je odraščanje v družini, prežeti z likovno umetnostjo, pomembneje vplivalo na razvoj mojih talentov. Že kot otrok sem bil čustveno navezan na Akademijo za likovno umetnost, kjer je bil moj oče profesor za risanje in slikanje ter dvakrat dekan. Pogosto sem bil po šoli pri njem v ateljeju ali na Akademiji in tam sem se počutil kot doma. S starši in bratom sem po svetu videl in doživel mnogo odličnih del vrhunskih mojstrov na likovnem in arhitekturnem področju. Po končani osemletki sem naredil sprejemne izpite tako za Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo kot za Šubičovo gimnazijo (zdaj je to gimnazija Jožeta Plečnika), ki je tistega leta ponovno začela izvajati klasični gimnazijski program. Izbral sem gimnazijo. V času gimnazijskega izobraževanja sem dodatno obiskoval slikarsko šolo Sava Sovreta. Že od 2. letnika dalje sem obiskoval tudi večerno šolo za risanje in pripravljalni tečaj za vpis na Akademijo za likovno umetnost. Pred univerzitetnimi sprejemnimi izpiti smo imeli tudi z mojim očetom »poletni risarski tečaj«. Dodiplomski študij na ALU sem končal pri

triindvajsetih letih. Akademija je v mojem zadnjem študijskem letu sprejela izmenjalni program z Indiana University of Pennsylvania v ZDA in takoj po diplomu sem vpisal magistrski študij na ALU ter se prijavil na izmenjalni program. Po šestmesečnem študiju v Indiani sem odšel v Kalifornijo in nato v New York, v brooklynsko stanovanje, slovensko umetniško rezidenco. Vzpostavil jo je pokojni Tomaž Šalamun, ki je nekaj časa v ZDA deloval kot kulturni ataše. Tam sem kot štipendist Ministrstva za kulturo bival 3 mesece. Potem sem najel svoje stanovanje in atelje ter začel razstavljanje in ustvarjati v New Yorku in Chicagu. Iz ZDA sem z dodeljeno nagradno štipendijo odšel leta 2001 na Dunaj in tam leto dni študiral kiparstvo. Iz slikarstva sem magistriral pri profesorju Bojanu Gorencu na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani.

Kako so nate vplivala študijska bivanja v tujini?

Izjemno. Že prva možnost študija v tujini mi je ponudila vrsto novih izzivov in navdihov. Pogoji dela so bili že takrat odlični. Stanoval sem v kampusu, vse je bilo v bližini, na voljo so bili veliki ateljeji, v bližnjem Pittsburghu, od koder izhaja sloviti Andy Warhol, me je navdušil največji muzej njegovih del. Začel sem spoznavati veliko ljudi. Sledile so skupinske in samostojne razstave, predvsem pa bliskovit razvoj v mojem ateljejskem delu. Amerika je za mojo profesionalno pot verjetno najbolj stimulativna, na kar v veliki meri vpliva publika, ki je zelo

Fotografiji: Nik Rovani

Neveka Šivavec, direktorica Mednarodnega grafičnega likovnega centra.

Ljubljanski grafični bienale je bil dolgo ena naših najbolj uglednih mednarodnih manifestacij, zagotovo pa prepoznavna blagovna znamka z najdaljšo tradicijo na tem področju. S svojo pionirsko vizijo osrednjega grafičnega centra v svetu je Ljubljano postavil na svetovni zemljevid umetniškega dogajanja. Bienale stoji danes pred drugačnimi izzivi. Nekaj mesecev pred jesensko otvoritvijo jubilejnega 31. Grafičnega bienala smo se o prireditvi pogovarjali z direktorico Mednarodnega grafičnega likovnega centra Nevenko Šivavec.

Zakaj je prireditev dobila tak mitski status doma in v svetu?

Prvi direktor bienala Zoran Kržišnik je znal spretno komunicirati tako s politiko kot z mednarodno stroko in umetniki tistega časa, tako da je Ljubljana resnično postala pomemben grafični center, skoraj mitski status pa je dobila predvsem zato, ker so na grafičnem bienalu lahko sodelovali umetniki, ki so bili takrat izključeni iz dominantnega diskurza, umetniki iz Vzhodne Evrope, Azije, Latinske Amerike, Afrike. Zanimive povezave je v bienale prineslo tudi gibanje neuvrčenih. Velika brazilska umetnica Maria Bonomi je zapisala, da bi bila življenja in usode umetnikov iz Latinske Amerike, celo razvoj grafike v Latinski Ameriki popolnoma drugačni, če jih ne bi toliko let štutil, negoval in spodbujal Ljubljanski grafični bienale. Močna izjava, ki veliko pove.

Ljubljana je nekoč živela z Grafičnim bienalom, bil je ena najbolj množično obiskanih likovnih prireditev, kamor so prihajali tudi ljubitelji in poznavalci iz tujine. Danes njegov pomen ni več tako vpliven, kaj se je spremenilo?

Predvsem se je spremenila geopolitična situacija. V zlatih letih bienala je bila Jugoslavija zanimiv igralec v tedanji blokovski delitvi sveta, v današnjem času pa so se ta razmerja popolnoma obrnila. Danes zagotovo nismo v takem fokusu svetovne pozornosti, poleg tega pa so se v drugi polovici osemdesetih začel v svetu različni bienali rojevati drug za drugim, tako da jih je zdaj več kot 150. Fokus je predvsem na globalnem jugu, najpomembnejši ostajajo tisti, ki imajo moč, vpliv in kapital. Ljubljanski bienale v tem ne more tekmovati, imamo pa zagotovo nekaj, česar večina od teh novih bienalnih prireditev nima, imamo tradicijo, izjemno zgodovino s prepoznavno

Šest desetletij Grafičnega bienala v Ljubljani

Aina Šmid

identiteto. V tem je naša prednost in tukaj moramo spet postati malo bolj glasni.

Skupaj z bienalom se je oblikovala tudi močna struja Ljubljanske grafične šole, v tistih predglobalnih časih zagotovo naša mednarodno najbolj prepoznavna umetniška generacija. Je tradicionalna grafika še tak magnet za mlade generacije umetnikov ali so v središču predvsem nove tehnologije in pristopi?

Umetnike danes zanima predvsem komunikacijski potencial umetnosti in grafike, zato pri svojem delu uporabljajo vsa mogoča komunikacijska orodja. Hkrati pa vzporedno s tem spet raste in oživlja zanimanje za tradicionalno grafiko. To si razlagam kot potrebo po stiku z materialom in lastnim nadzorom nad procesom dela.

Tudi Mednarodni grafični likovni center v Tivolskem gradu je dedič te bleščeče zgodovine in popularnosti grafičnega bienala ter Ljubljane kot velikega grafičnega centra. Kako danes oblikujete bienale, koga nagovarjate?

Prireditve s tako dolgo tradicijo se slej ko prej znajdejo na točki, ko se morajo vprašati, zakaj in za koga so tu. Seveda pa se intenzivno ukvarjamo tudi s prepoznavnostjo naše blagovne znamke, kako jo preoblikovati v teh spremenjenih okoliščinah. Najbolj nas zanima ideja bienala kot prireditve, ki ima potencial, da nagovori najširšo publiko.

ki jo bomo postavili v Jakopičevem paviljonu. Zaradi bienala se bodo tudi turisti v Ljubljani morali zadržati kakšen dan dlje.

MGLC se je uveljavil tudi kot aktiven produkcijski center, ki omogoča umetnikom razvijanje in tiskanje grafik, obiskovalcem in kupcem pa bližnje srečanje z grafiko v najrazličnejših izvedbah.

Posebej ponosni smo, da so v zadnjih štirih letih naši grafični ateljeji oživeli, v njih dela veliko mladih umetnikov, poleg tega smo zagnali tudi rezidenčni program za tuje umetnike. Zelo popularni so naši tečajji, kjer poučujemo različne grafične tehnike skozi celoten proces od risbe do končnega izdelka.

Letošnjo razstavno sezono ste začeli s pregledno razstavo Alenke Pirman Zbrana dela, nadaljujete z grafikami Janeza Kneza. Kaj si bomo lahko poleg bienala v bližnji prihodnosti še lahko pogledali pri vas?

Najbolj bi izpostavila veliko pregledno razstavo grafik velikega katalonskega umetnika Antonia Tápiesa v sodelovanju s Fondacijo Tápies iz Barcelone. Za razstavo smo se odločili prav v duhu praznovanja naše šestdesetletnice, saj je Tápies veliko ime in je bil tesno povezan z ljubljanskim bienalom. Prvič je sodeloval na bienalu leta 1967 in dobil veliko nagrado bienala, pozneje pa je na bienalu sodeloval še šestkrat. Pomembno je vplival tudi na nekatere slovenske umetnike.

Poslastica bo umetniška rekonstrukcija prve grafične razstave iz leta 1955

60 let grafičnega bienala je častitljiva obletnica. Kaj bomo videli v njegovi letošnji 31. izdaji, katere teme in vsebine bodo aktualne?

Letos smo se še prav posebej potrudili. Povabili smo kuratorico mlajše generacije, ki je zelo dobro pozicionirana v svetu umetnosti. Nicola Lees prihaja iz Londona, iz Frieze Projects. Razmišlja o bienalu, ki bo združil tradicionalne in manj tradicionalne oblike grafične produkcije in pokazal, kaj razumemo pod grafiko danes. Ob šestdesetletnici pa bomo imeli še poseben program, ki se imenuje *Bienale iz kovčka*. Gre za nabor anekdotičnih zgodb in fotografij iz našega arhiva, ki jih bomo potegnili na plano in s kovčkom potovali po Ljubljani tudi do tistih ljudi, ki do nas ne morejo ali pa nas morda še ne poznajo. Šli bomo tudi po Sloveniji, po knjižnicah in kamorkoli nas bodo povabili.

Bo 60-letnica bienala še kako drugače zaznamovala utrip v mestu?

Bienale je bil od nekdaj močno povezan z Ljubljano in letos bo to še posebej intenzivno. Lokacij je kar nekaj, tradicionalno so to osrednja prizorišča v Mednarodnem grafičnem likovnem centru, Moderni galeriji in na Jakopičevem sprehajališču, v Galeriji Cankarjevega doma in Galeriji Kresija. Letos vključujemo tudi NUK, poleg tega pa še manjša prizorišča, kot sta Galerija ŠKUC in Studio Tiporenesansa. Novo prizorišče bo letos tudi park Tivoli. Kot posebno poslastico naj napovem umetniško rekonstrukcijo prve grafične razstave iz leta 1955,

Grafika dandanes ni več samo v domeni moških umetnikov, kot je bilo to še v njenih zlatih časih, vedno imamo tudi več odličnih grafičark umetnic in pedagogin.

Lahko rečem, da je prav MGLC veliko pripomogel, da je vsaj malo popravljena ta zgodovinska krivica. Z veliko zavzetostjo pripravljamo retrospektive znanih slovenskih grafičark, ki so delovale nekoliko v senci Ljubljanske grafične šole. Tako smo pripravili pregledno razstavo Tince Stegovca, pa Zdenke Golob, v bližnji prihodnosti bi si zelo želeli pripraviti pregledno razstavo Adriane Maraž.

Kako vidite prihodnost bienala in grafičnega centra, kaj bi si želeli kot osrednja grafična ustanova?

Predvsem si želimo okrepiti identiteto bienala in Ljubljano postaviti na bienalski zemljevid sveta. Izhajamo iz prvotne ideje grafike, ki se je izkazala kot najbolj popularen in najbolj demokratičen med likovne umetnosti; tu iščemo svojo inspiracijo. Ni težko pritegniti v muzej zainteresirane publike, izziv je pritegniti tiste, ki v muzeje in galerije ne hodijo.

Želimo si biti ne le muzej grafike in producent bienala, ampak kulturni center za vsakogar, za vse generacije in za ljudi s posebnimi potrebami. Pripravljamo poseben program za ljudi z demenco in njihove svojce. V to se načrtno usmerjajo naši pedagoški in popularizacijski programi.

Jeklena scenografija s svetlim akcentom

Nagrajena fotografija Gorana Jakovca

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Foto: Goran Jakovac

Nagrajena fotografija.

Prvega letošnjega fotonatečaja se je udeležilo veliko avtorjev s kvalitetnimi posnetki, ki bi sodili na razstavo v galerijskem prostoru. Izbor za nagrado ni bil preprost, vendar je med prispelimi deli izstopal motiv avtorja Gorana Jakovca, ki predstavlja del ljubljanske železniške postaje s strogo postrojenimi kovinskimi stebri ob progi, ki nosijo razgibano električno napeljavo. Kompozicija spominja na vitko rast smrek ali na elegantno gotsko stebrišče. Za železnimi tiri in vertikalami v ozadju izstopa stolpnica Časopisnega podjetja Delo – Črna vdova. Ker gre za večerni posnetek, prevladuje monokromatska sivomodra barvitost, kot celota pa ponuja raznoliko duhovno razpoloženje. Spomine na nepozabna potovanja, oddaljene pokrajine, mesta, lahko pa tudi sproža temne misli, vezane na tragične železniške nesreče, o čemer pogosto poročajo različni mediji, tudi časopisi iz Črne vdove. Ob motivu se nehote spomnimo na uničujoči žled ter zahtevno obnovitev slovenskih prog in morda na Violeto Bulc, evropsko komisarko za promet. Ker je fotografija nastala v mraku, pride v ozadju motiva do izraza drobna svetloba (kot glavni akcent), ki lahko simbolno ponazarja optimistični ekonomski cilj Slovenskih železnic in mogoče manj počekanih vagonov.

Tudi preostali avtorji so presenetili s pestrimi ljubljanskimi motivi. Tjaša Janovljak z odličnim posnetkom, ki predstavlja Ribbo brv in Cankarjevo nabrežje z živahnim večernim mestnim utripom; Jurij Bizjak s posrečenim motivom, ki prikazuje iz ptičje perspektive upodobljenega pouličnega harmonikaša ob Ljubljani in radodarnega mimohodca; Jan Kreuzer očarljivo večerno panoramo mesta v modrini in s presenetljivo žarečim zahodom; Lukas Schwab z romantično zimsko motiviko Cankarjevega nabrežja, ki ga v ozadju krasi grajsko poslopje, in Milena Rupar prav tako z zimsko podobo grajskega hriba, ki ga na zasneženem vznožju popestri drobna srna. Tatjana Kores je prispevala izredno razgiban motiv v slikarskem slogu, in sicer odsev Gradu na velikem oknu atrija Mestnega muzeja; Damijan Jagodič slikovite sekvence z drevesom in zamegljeno pokrajino s planinami, posneto s Šmarne gore, in Jure Žagar skrivnostne nočne prizore mesta Ljubljane z močnim žarenjem, ki spominja na površino Sonca.

Jan Skobe je v črno-beli tehniki prikazal metafizične sence arkad, ki se v podhodu raztezajo proti Šubičevi cesti; Ana Skobe enako v črno-beli tehniki razgibana pročelja ob Zoisovi cesti, ki delujejo ekspresivno; Gašper Lešnik monumentalno stolpnico na Trgu svobode iz žabje perspektive; Veronika Popotnig Prešernov pogled na tipografsko svetlobno okrasitev trga, medtem ko je snemalko Vito Kantič očaral večerni prodor sončnih žarkov skozi temne krošnje na Koseškem bajerju, in Petra Podgorelca cerkev na Rakovniku, bogato obkrožena z jesensko rastjo.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 22. maja 2015 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridržuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

JAVNA RAZGRNITEV DOPOLNJENEGA OSNUTKA SPREMOMB IN DOPOLNITEV OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA MOL IN OKOLJSKEGA POROČILA

mag. Miran Gajšek

dr. Liljana Jankovič Grobelšek

Mateja Doležal

Oddelek za urejanje prostora MOL

Mestna občina Ljubljana je v letu 2013 ponovno začela s postopkom sprememb in dopolnitev Izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta MOL (v nadaljevanju OPN MOL ID). Postopek se je začel z objavo Sklepa o začetku postopka priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 79/13).

Občane vljudo vabimo, da si v času med 21. aprilom in 22. majem 2015 ogledate javno razgrnitev dopoljenega osnutka sprememb in dopolnitev Izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta MOL in Okoljskega poročila k spremembam in dopolnitvam Izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta MOL. Javna razgrnitev bo potekala v prostorih 17 četrtih skupnosti Mestne občine Ljubljana in v prostorih Oddelka za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, Ljubljana. V času med 18. in 21. majem 2015 bodo na Gospodarskem razstavišču potekale javne obravnave razgrnjenega gradiva, in sicer:

- 18. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Črnuče, Posavje, Bežigrad in Center,
- 19. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Rudnik, Trnovo, Vič in Rožnik,
- 20. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Jarše, Moste, Golovec, Polje in Sostro in
- 21. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Šentvid, Šmarna gora, Šiška in Dravlje.

V aktualnih spremembah in dopolnitvah OPN MOL ID so obravnavane številne pobude občanov in pravnih oseb, občinske razvojne potrebe ter prilagoditve akta spremenjenim predpisom, evidencam in režimom. Pri tem so upoštevane smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora, omejitve v prostoru, varstveni in drugi režimi ter izhodišča strokovnih podlag. Za umestitev gospodarske cone Nadgorica in ceste do kamnoloma Sadinja vas so rešitve prikazane v variantah.

Med poglavitnimi razlogi za spremembe in dopolnitve OPN MOL ID je dejstvo, da v prejšnjem postopku (ki je bil zaključen januarja 2013), niso bile obravnavane pobude, ki posegajo na kmetijske površine ali druga varovana območja. Tokrat so te pobude obravnavane, zato postopek vključuje izdelavo Okoljskega poročila in izvedbo celovite presoje vplivov na okolje.

Elektronska oblika javne razgrnitve

Z namenom, da bi vsebine dopoljenega osnutka sprememb in dopolnitev OPN MOL ID kar najbolj približali občanom, smo, kot je to že v navadi, pripravili tudi internetno obliko javne razgrnitve, ki je dostopna na spletni strani <http://www.ljubljana.si>. **Občani lahko v času javne razgrnitve na razgrnjene spremembe in dopolnitve OPN MOL ID podate pripombe in predloge.** Da bi vaše pripombe in predloge lahko obdelali čim bolj učinkovito, vas prosimo, da jih v čim večji meri posredujete v elektronski obliki. V ta namen so v spletni aplikaciji pripravljene posebni elektronski obrazci. Obenem prosimo, da istovrstnih pripomb in predlogov ne podvajate.

Mestna občina
Ljubljana

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 106/10 – popr. ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO) in 51. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12) Mestna občina Ljubljana s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi dopoljenega osnutka sprememb in dopolnitev Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del

z Okoljskim poročilom k spremembam in dopolnitvam Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del

I.

Mestna občina Ljubljana naznanja javno razgrnitev dopoljenega osnutka sprememb in dopolnitev Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obvezna razlaga, 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN in 17/15 – DPN; v nadaljnjem besedilu: OPN MOL ID) z Okoljskim poročilom k spremembam in dopolnitvam Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del.

II.

Gradivo bo javno razgrnjeno od 21. aprila do 22. maja 2015, in sicer:

na spletni strani Mestne občine Ljubljana <http://www.ljubljana.si> in v prostorih Oddelka za urejanje prostora Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, Poljanska cesta 28, Ljubljana, v celoti, v prostorih:

- Četrtna skupnost Bežigrad, Vojkova cesta 1, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Center, Štefanova ulica 9, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska cesta 367, Ljubljana Črnuče,
- Četrtna skupnost Dravlje, Draveljska ulica 44, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Golovec, Litjska cesta 38, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Jarše, Kvedrova cesta 32, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Moste, Ob Ljubljani 36a, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Polje, Polje 12, Ljubljana Polje,
- Četrtna skupnost Posavje, Bratovševa ploščad 30, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Rožnik, Viška cesta 38, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Rudnik, Pot k ribniku 20, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Sostro, Cesta II. grupe odredov 43, Ljubljana Dobrunje,
- Četrtna skupnost Šentvid, Prušnikova ulica 106, Ljubljana Šentvid,
- Četrtna skupnost Šiška, Kebetova ulica 1, Ljubljana,
- Četrtna skupnost Šmarna gora, Pločanska ulica 8, Ljubljana Šmartno,
- Četrtna skupnost Trnovo, Devinska ulica 1b, Ljubljana in
- Četrtna skupnost Vič, Tbilisjska ulica 22a, Ljubljana,

v elektronski obliki v celoti, v analogni obliki pa delno, in sicer:

- grafični del za območje posamezne četrtne skupnosti,
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del brez prilog in
- Okoljsko poročilo k spremembam in dopolnitvam Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del brez prilog in dodatka za presojo sprejemljivosti.

Na Oddelku za urejanje prostora Mestne uprave Mestne občine Ljubljana bo gradivo na vpogled v poslovnem času: ob ponedeljkih, torkih in četrtek od 8. do 15. ure, ob sredo od 8. do 16. ure in ob petkih od 8. do 14. ure.

V prostorih četrtih skupnosti bo gradivo na vpogled v času uradnih ur: ob ponedeljkih od 8. do 12. in od 13. do 15. ure, ob sredo od 8. do 12. in od 13. do 18. ure ter ob petkih od 8. do 12. ure.

III.

Javne obravnave gradiva bodo v Marmorni dvorani Gospodarskega razstavišča, Dunajska cesta 18, Ljubljana:

- 18. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Črnuče, Posavje, Bežigrad in Center,
- 19. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Rudnik, Trnovo, Vič in Rožnik,
- 20. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Jarše, Moste, Golovec, Polje in Sostro in
- 21. maja 2015 ob 18. uri za območja četrtih skupnosti Šentvid, Šmarna gora, Šiška in Dravlje.

IV.

Seznam zemljiških parcel, katerih namenska raba se v dopoljenem osnutku sprememb in dopolnitev OPN MOL ID spreminja, je objavljen na spletni strani Mestne občine Ljubljana <http://www.ljubljana.si>.

V.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na razgrnjene spremembe in dopolnitve OPN MOL ID. Pripombe in predlogi se lahko do konca javne razgrnitve posredujejo preko elektronskega obrazca s spletne strani e-razgrnitve in na vseh lokacijah iz II. točke tega javnega naznanila.

Če pripombe in predloge poda lastnik nepremičnine iz IV. točke tega javnega naznanila, mora poleg podatkov o nepremičnini navesti še svoje ime in priimek ter naslov. Z navedbo imena in priimka ter drugih osebnih podatkov se šteje, da se lastniki strinjajo z objavo teh podatkov v stališčih, sicer morajo to v pripombi posebej navesti.

Mestna občina Ljubljana bo pripombe in predloge javnosti proučila ter do njih zavzela stališče, ki ga bo objavila na spletni strani Mestne občine Ljubljana in posredovala četrtim skupnostim Mestne občine Ljubljana.

Obravnavani bodo samo pripombe in predlogi, ki se bodo nanašali na razgrnjene spremembe in dopolnitve OPN MOL ID.

VI.

To naznanilo se objavi na spletni strani Mestne občine Ljubljana <http://www.ljubljana.si>, na oglasnih deskah četrtih skupnosti Mestne občine Ljubljana ter v časopisih Delo in Dnevnik.

Številka: 3504-122/2013-141
Ljubljana, 9. aprila 2015

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Ljubljanska kakovost 2015

II. del *Najbolje ocenjeni gostinski lokali*

Fotografije: arhiv JZ Turizem Ljubljana

Foto: Nik Rovar

Bienalna podelitev priznanj *Ljubljanska kakovost 2015* najbolje ocenjenim gostinskim lokalom v Ljubljani in bližnji okolici.

V okviru akcije *Ljubljanska kakovost*, ki je dobro uveljavljena blagovna znamka, zavod Turizem Ljubljana kot snovalec in organizator vsaki dve leti izvaja akcijo ocenjevanja turistične ponudbe v ožjem mestnem središču. Letos so pod to blagovno znamko vključili tudi gostinske lokale v preostalih občinah in regiji Osrednja Slovenija. Strokovna komisija ponudnike ocenjuje po skrbno pripravljenih kriterijih in po metodi skritega gosta. Pri ocenjevanju je poudarek na kakovosti ponudbe in storitev, urejenosti lokalov in razmerju med ceno in kakovostjo. Najbolje ocenjeni so prejeli znak ljubljanske kakovosti in z letošnjim letom tudi oceno kakovosti. Poleg priznanja *znak ljubljanske kakovosti 2015* imajo po novem tudi nalepke z oceno kakovosti. Nalepka je nalepljena na vhod gostinskega lokala: ● vrhunsko: QQQQQ, ● odlično QQQQ, ● zelo dobro: QQQQ. Znak kakovosti velja dve leti od podelitve. V letu 2014 je bilo v okviru akcije *Ljubljanska kakovost* ocenjenih 105 restavracij in 378 trgovin.

Z oceno vrhunsko so bile ocenjene tri ljubljanske restavracije: najbolje ocenjena je Restavracija Strelec, za njo pa Restavracija JB in Restavracija Maxim. Oceno odlično so prejeli: Restavracija Harfa, Koprška 98, Restavracija Cubo, Šmartinska 55, Japonska Restavracija Maru, Vodnikova 155, Kavarna Zvezda, Wolfova 14, Kavarna Cacao, Petkovškovo nabrežje 3, Galerija Emporium, Prešernov trg 5, Marina Yachting, Novi trg 6.

Slaščičarne

Cokoladni atelje Dobnik

V njihovih drobnih čokoladnih prigrizkih ni konzervansov, saj bi to neizbežno izgubilo njihov čar, da jih poješ sveže. V ateljeju neprestano preizkušajo nove recepte, stare pa spreminjajo in izboljšujejo. Izbiro izdelkov prirejajo letnim časom. Ponujajo različne pralineje, torte, piškote, mousse, čokoladne tablice, bonboniere itd. Prepričajo z izjemno prijazno strežbo.

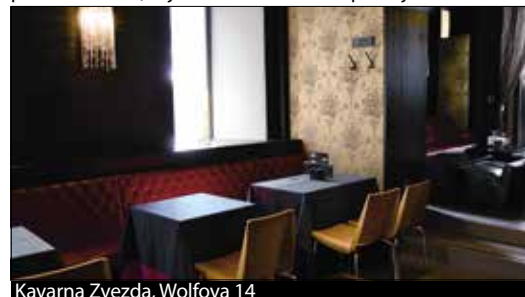
Kavarna Zvezda Slon

Zelo radi razveseljujejo svoje goste s slastnimi dobrotami iz lastne slaščičarske delavnice, ki so narejene iz prvovrstnih sestavin. Ko vstopite v kavarno, izgubite občutek za čas in se prepustite toplemu ambientu in izvrstnim dobrotam, ki jih v lični embalaži lahko vzamete tudi domov.

Kavarna in slaščičarna Park, Tržaška cesta 3 a, Vrhnika

Retroambient spominja na sladko preteklost, belina in arhitektura prostora pa nas opominjata na sedanost. Skrbijo za živahno leto z glasbenimi dogodki, predstavami, čajankami in zabavami po želji strank.

Kavarna Zvezda, Wolfova 14

Kavarna in slaščičarna je v letih svojega obstoja ustvarila prostor, ki je na atraktivni lokaciji postal sprva pojem za kavarno, ki poleg izjemnega klasičnega kavarniškega programa ustvarja tudi poseben prostor za druženje. V Ljubljani so postavili nova merila kakovosti in inovativnosti sladice in sladoledov ter odnosa do gostov. Ocena LK: *odlično*.

Fetiche Patisserie

Kavarna stoji na obrežju Ljubljanice in je zanimiva že po podobi notranjega ambianta, ki je čaroben s pohištvo in stenami, preoblečenimi v rdeče. Ob sladkanju z njihovimi dobrotami se gost počuti kot v pravljici. Poletni večerni utrip privabi številne sladokusce še posebej na poletni vrt.

Confetto, Celovška cesta 268, 1000 Ljubljana

V slaščičarni ponujajo raznovrsten izbor slaščic in več kot štirideset okusov svežega sladoleda. Imajo pester izbor piškotov iz polnozrnatih mok, okusne torte, za izbrance tudi brez glutena in jajc. Prostor lahko brezplačno najamejo slavljenci z gosti za nepozaben dogodek.

Slaščičarna Lolita

Njihova posebnost so kandirane pomaranče, cvetovi vrtnic in lizike iz različnih vrst čokolade. Ponašajo se s slaščicami iz polnovredne moke, slaščicami brez laktoze, slaščicami za vegane in diabetike ter slaščicami brez glutena. Na majhnem, a ljubkem poletnem vrtu lahko ob sladkanju s slaščicami brezplačno brskate tudi po spletu in si privoščite penino.

Slaščičarna Maxi

Že skoraj pol stoletja je prostor za klepete ob kavi, zmenke in prijetna srečanja. Med izbrano ponudbo izstopa orehova rezina, ki jo pripravljajo že od odprtja slaščičarne v prejšnjem stoletju. Nad rezino so bili navdušeni tudi v angleški kraljevi družini na škotskem dvorcu Balmoral. Sestavine ostajajo malce skrivnostne, še bolj pa priprava.

Slaščičarna Mihalek

Trudijo se, da v tortah uporabljajo kar se da malo moke, slaščicam pa vlijejo žlahtnost raznovrstni oreščki, izbrano sadje ekološke pridelave, biojajca, surovo maslo ter začimbe. V njih ni nobenih praškov, niti pecilnega, prav tako ne uporabljajo umetnih dodatkov. Več kot polovica tort je veganskih, edinstvena je presna torta, pripravljena posebej za presnojedce.

Kavarna Cacao

Prijeten lokal na bregu Ljubljanice s čudovitim pogledom na Tromostovje in tržnico. Znani so po poletnem vrtu in odličnih sladoledih lastne proizvodnje. Ponujajo širok izbor sveže stisnjenih sokov in toplih ter hladnih prigrizkov. Ocena LK: *odlično*.

Restavracije

Gostilna Pr' Kopač, Brezovica

Gostilna na robu Ljubljane slovi po dolgoletni tradiciji in svoje goste razvaja s slovenskimi kulinaricnimi dobrotami. Njihovo znanje temelji na bogatih izkušnjah iz 19. stoletja, časa, ko naj bi v bližini kopali železnico. Od tod je dobila tudi ime.

Restavracija Špajza

S svojo domačnostjo in bogato mediteransko kulinaricno ponudbo je kot nalašč primerna za različna praznovanja, a tudi poleti na vrtu kot mirna oaza sredi mestnega vrveža za intimna kulinaricna razvajanja v dvojce.

Bistro Zvezda

Ponujajo sveže in zdrave jedi, pripravljene iz večinoma bioloških sezonskih slovenskih pridelkov in izbranih tujih specialitet. Lahkotna in pestra kosila, ki se dnevno spreminjajo, so primerna za obrok med delovnim časom. Slastni prigrizki, solate in testenine teknejo tudi ob kozarcu dobrega vina na popoldanskem ali večernem klepetu s prijatelji.

Restavracija Pen klub

Restavracija je v prvem nadstropju starejše ljubljanske vile blizu ljubljanske Opere. V njej so tudi slikarske razstave, seznam gostov, uglednih kulturnikov, je dolg. Ponujajo mednarodne jedi z nekaterimi sezonskimi slovenskimi poudarki.

Shambala

Ideja za restavracijo je nastala na podlagi družinskega navdušenja nad azijsko kulinariko in budistično kulturo. Ponujajo prvovrstno azijsko hrano iz različnih azijskih dežel v kombinaciji z izbranimi vini kot čutno doživetje v estetsko dognanem ambientu.

Hiša kulinarike Manna

Na Eipprovi ulici v Trnovem, ki je bila razglašena za kulturnozgodovinski spomenik, pripravljajo okusne kraljeve jedi, ki jih je okusila tudi angleška kraljica. Hiša izstopa po svoji barvitosti in romantičnosti v notranjosti. Pripravljajo tradicionalne slovenske in mediteranske jedi s sodobnimi metodami in z veliko mero kreativnosti.

Gostilna As

Gostilno v Knafljevem prehodu odlikuje poln okus skrbno pripravljenih mediteranskih jedi, vedno iz svežih sestavin. Njihova posebnost so ročno izdelane testenine. Restavracija je namenjena ljubiteljem vrhunske hrane, ljubiteljem starega mesta in tistim, ki mesta ne povezujejo nujno z vsem, kar diši po preteklih stoletjih.

Restavracija in bar diVino

Meditranska restavracija v sklopu Nakupovalne galerije Kristalne palače v modernem ambientu z rahlo rustikalnim pridihom ponuja mesne jedi s posebnim poudarkom na žaru.

Restavracija Separe

Zlahka dostopna in z velikim številom parkirnih mest je idealna za poslovna kosila, čeprav vam pričarajo tudi druga doživetja: zajtrke, kosila in večere v separeju.

Dnevni bar Pr' Mrtinet, Luče, Grosuplje

Domača kmečka gostilna, ki so jo prvič odprli pred sto leti, s pradedovim poimenovanjem gostilne nadaljuje družinsko tradicijo. Ponujajo raznovrstne domače jedi, poudarek je na mesnih dobrotah, so tudi organizatorji salamijade. Ob toplih dnevih si lahko privoščite kosilo na vrtu ali se razgibate na igriščih, otroci pa v otroškem kotičku. Marsikateri večer popestrijo s kulturnim dogajanjem.

Gostilna Mihovec, Zgornje Pirniče, Medvode

Pristna slovenska gostilna na obrobju Ljubljane, ki lahko postreže velikemu številu gostov. Ponujajo široko paleto domačih jedi z vrta hišne kmetije in ob koncih tedna goste razveseljujejo z živo glasbo. Družinska gostilna že štiri generacije skrbi za okusne dobrote.

Gostilnica Kamra, Mengeš

Starinsko opremljena gostilna francosko-italijanske kuhinje s slovenskim pridihom, ki ponuja veliko izbiro izvrstno pripravljenih jedi. Ponuja širok spekter dobre kapljice. Hrano pripravljajo glede na sveže sestavine, ki jih uspejo za tisti dan dobiti, kreativnih domislic pri pripravi ne zmanjka.

Le petit Cafe & Restaurant

Pri njih kuharji iz vsakodnevnih svežih sestavin pripravijo jedi tudi po originalnih francoskih receptih. Ponudba jedi je široka in prilagojena vsakemu okusu. Jedi so lično in stilsko aranžirane v skladu s trendi na področju kulinarike.

Gostilna Belšak in Slavkovem domu, Golo Brdo, Medvode

Sestavine skrbno izbirajo in skrbijo, da do gosta pride kvalitetna hrana. Prisegajo na okusne lastne sladice, suhomesnate izdelke in tople predjedi, jedi iz kotlička, znani pa so po pripravi bikovih prašnikov.

TaBar

Slovenski tapas in vinski bar, v katerem lahko poskusite številne dobrote in okusite pestro ponudbo izvrstnih vin. Na prvem mestu so sveže, lokalne sestavine in dobra vina, odprta kuhinja pa omogoča, da neposredno doživite svet okusov.

AS Aperitivo

Nova definicija aperitiva, družabnega dogodka, ki kozarec vina, koktajl ali kozarec penine družijo z doma narejenimi grisini, pršutom San Daniele, kanapeji, olivami, hrustljavim čipsom in sproščenim ambientom. Je kraj, ki razvaja brbončice, in dobra uvertura v okusno večerjo, ki jo velja podaljšati v noč.

Sushimama

Moderna japonska restavracija ima vse, kar imajo Japonci: sushi, palčke, sashimi, teriyaki, yakitori, tempuro, kikkoman sojino omako in pristnega japonskega kuharja. Navduši tudi najbolj izbirčne jedce, ki japonsko kuhinjo dobro poznajo, pa tudi tiste, ki se z njo šele spoznavajo.

Gostilna Pri Žabarju

Gostilna na Brdu ima dvestoletno tradicijo. Ime izhaja iz njihove specialitete – ocvrte žabe. Ponujajo tradicionalne slovenske jedi, obenem pa sledijo sodobnim kulinarčnim smernicam, svoje barve dodajo letni časi in slovenski običaji.

Restavracija & Lounge Slon

V restavraciji v samem središču Ljubljane in v atraktivnem ambientu se lahko sprostite in uživate ob raznih napitkih in okusnih jedeh sodobne mednarodne kulinarike.

Marley & Me

Okrepčevalnica in Lounge cafe nosi naslov po istoimenski knjižni in filmski uspešnici. Nahaja se v starem delu Ljubljane in vam nudi košček Mediterana.

Restavracija Smrekarjev hram

Razvajajo vas s prestižno ponudbo kosil, večerij slovenskih tradicionalnih jedi ali s pridihom Mediterana, seveda v kombinaciji s slovenskimi vrhunskimi vini ter tradicijo kakovosti in prijaznosti.

Gostilna Na gradu

V zavetju grajskega obzidja je od leta 2010 odprta gostilna z domačo slovensko kuhinjo. Kot je v starih časih dišalo iz krušnih peči in ognjišč naših babic, zdaj diši iz njihove kuhinje.

Gostilna Kovač

Gostilna na obrobju Ljubljane je pravi hram žlahtnih izročil. Eno izmed njih govori, da je v to gostilno zahajal že France Prešeren s prijateljem Matijem Čopom. Ponujajo širok spekter mediteranskih jedi: gurmani testenin in rib bodo prav gotovo prišli na svoj račun.

Gostilna Čubr, Križ, Komenda

Začetki gostilne segajo dobrih 250 let nazaj. Na videz značilna slovenska gradnja daje slutiti, da je bila še pred kratkim na tem mestu bolj značilna gostilna, ki jo je novi rod preuredil in začel ponujati sodobnejše jedi. Nazaj h koreninam je rek, ki se ga držijo tudi pri njih.

Gostišče Grič, Šentjošt nad Horjulom

V gostišču postrežejo z lokalno in doma pridelano hrano, pripravljeno na sodoben način z vključevanjem narave, časa, tradicije in prostora. Lastnik in kuhar je mlad in kreativnega duha, saj poskrbi za raznovrstne dobrote: bodisi gosja jetra, pujska z brezovim sirupom, marmelado iz divjih česenj ...

Restavracija CUBO

Restavracija ima arhitekturno in oblikovalsko dognan notranji ambient, ki ustvarja intimno vzdušje s toplimi barvami. Prostor popestrijo s svežimi, ustvarjalno oblikovanim cvetjem in prijetno glasbeno spremljavo. Ponašajo se z odlično ponudbo jedi in izbranimi vrhunskimi pijačami. Njihova posebnost je peka domačega kruha in slaščic. Ocena LK: odlično.

Restavracija Harfa

Pravijo, da je dobra jed čustveno doživetje. To poskušajo doseči na prav poseben način: s prijetnim ambientom, izkušenim osebjem in vrhunsko kuhinjo. V kuhinji so inovativni, še tako vsakdanji stvari dodajo malenkost, ki naredi jed prav posebno. Ocena LK: odlično.

Japonska restavracija Maru

Njihova ponudba zajema mešanico japonske kuhinje in zdrave prehrane ter nudi svojevrsten in za Slovenijo povsem edinstven užitek. Goste pa vsak dan pričaka tudi nov »šefov pozdrav«, ki se spreminja glede na dnevno ponudbo ljubljanske ribarnice. Ocena LK: odlično.

Restavracija Maxim

Restavracija, kjer vrhunske jedi pripravlja z michelinovo zvezdico nagrajeni šef kuhinje Andrej Kuhar. Ocena LK: vrhunsko.

Restavracija JB

Tik pod sam vrh se je zavihtela restavracija, ki je bila 2010 na Sanpellegrinovi lestvici izbrana med sto najboljših restavracij sveta. V njej ustvarja izjemni kuharski mojster Janez Bratovž, dirigent simfonij okusov. Ocena LK: vrhunsko.

Restavracija Strelec

Restavracija Strelec z glavnim kuharskim mojstrom Igorjem Jagodicem je s svojo inovativno in sodobno interpretacijo jedi dodala novo razsežnost kulinarčni ponudbi Ljubljane, zato je prva med najboljšimi. Ocena LK: vrhunsko.

16. Javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem

Spoštovane udeleženske in udeleženci 16. Javnega razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem!

Zaradi prostorske stiske v nadaljevanju objavljamo samo del prednostne liste udeležencev, ki so uspeli na 16. Javnem razpisu za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem in se glede na doseženo višino točk uvrstili med dobitnike neprofitnega stanovanja v najem.

Vsi preostali udeleženci 16. Javnega razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, ki so uvrščeni na prednostno listo z manjšim številom točk, si svojo uvrstitev in število točk, ki so jih dosegli, lahko ogledajo na:

1. spletnih straneh Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana (<http://www.jssmol.si/razpisi-za-obcane/neprofitna-stanovanja>),
 2. na spletnih straneh Mestne občine Ljubljana (<http://www.ljubljana.si/si/mol/novice/95403/detail.html>) ter
 3. oglasni deski Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Ljubljana.
- Za razumevanje se Vam lepo zahvaljujemo.

Uredništvo Glasila Ljubljana

Na podlagi Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Ur. list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09, 81/11), 16. javnega razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, ki je bil javno objavljen dne 21. 5. 2014 na spletnih straneh MOL in JSS MOL, oglasni deski JSS MOL in v Glasilu Ljubljana, ter na podlagi sklepa 2. seje Nadzornega sveta Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana z dne 19. 3. 2015

JAVNI
STANOVANJSKI
SKLAD
MESTNE
OBČINE
LJUBLJANA

OBJAVLJA

PREDNOSTNO LISTO UDELEŽENCEV, USPELIH NA JAVNEM RAZPISU ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM

Oblikovani sta dve ločeni prednostni listi:

- lista A za udeležence/ke, ki glede na dohodek gospodinjstva po 9. členu Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem niso zavezanci/ke za plačilo lastne udeležbe in varščine in
- lista B za udeležence/ke, ki so glede na dohodek gospodinjstva zavezani/e plačati lastno udeležbo in varščino za dodeljeno stanovanje.

Listi A se dodeli 247 stanovanj po naslednji razdelitvi:

- 188 stanovanj za udeležence/ke, ki so dosegli/e nad vključno 620 točk – lista A1,
- 35 stanovanj za udeležence/ke, ki so dosegli/e nad vključno 555 točk – lista A2,
- 18 stanovanj za udeležence/ke, ki so dosegli nad vključno 410 točk – lista A3,
- 6 stanovanj za udeležence/ke, ki so dosegli/e nad vključno 410 točk – lista A4.

Listi B se dodeli 136 stanovanj po naslednji razdelitvi:

- 113 stanovanj za udeležence/ke, ki so dosegli/e nad vključno 460 točk – lista B1,
- 19 stanovanj za udeležence/ke, ki so dosegli/e nad vključno 525 točk – lista B2,
- 2 stanovanji za udeležence/ke, ki sta dosegli nad vključno 400 točk – lista B3,
- 2 stanovanji za udeležence/ke, ki sta dosegli nad vključno 490 točk – lista B4.

Pravice do dodelitve neprofitnega stanovanja v najem niso pridobili vsi tisti upravičenci, ki so dosegli manjše število točk od navedenih.

LISTA A1

Zap. št.	Prošilec	Točke	19	TEPINA TANJA	750	38	DURAKOVIĆ ELMIRA	720	57	TAHIROVIĆ MIRZETA	690
1	BEGANOVIĆ DENIS	960	20	MUKOVIĆ ELVIRA	750	39	PERPAR URŠA	720	58	DANILOVIĆ NATAŠA	690
2	NOVAK NIVES	940	21	STOJANOVIĆ LEA	750	40	CUPEVSKI BILJANA	720	59	KADIĆ HIMZIJA	690
3	OSMANOVIĆ ELVISA	860	22	PEKEZ LANA	750	41	JASHARI RIFAT	720	60	HADŽIĆ MEDIHA	690
4	TOPALOVIĆ EDINA	855	23	RAKOVIĆ DARJA	750	42	MRVAR SMAJLI ANICA	720	61	KRIŠTO BELINDA	690
5	VUČKOVIĆ ANA	830	24	RAKIĆ ANĐELKA	745	43	SREDOJEVIĆ MILAN	715	62	QORRAJ DASTAN	690
6	JUNUZOVIĆ SANELA	820	25	ŠIMUNIČ MAJA	740	44	TERDEVCI MIMOZA	715	63	PROSEN PETRA	690
7	BAJROVIĆ JASMINA	820	26	KRAGELJ BOR	740	45	PEHLIĆ DEJAN	710	64	SPAHIĆ SAMIRA	690
8	DONČIĆ ŽEKLINA	810	27	BEGANOVIĆ SEMKA	740	46	ERIČ BOJANA	710	65	RIGLER SONJA	685
9	ČOŽ RAJKO	810	28	ALDŽIČ ANELA	735	47	BEDEN JADRANKA	705	66	GAVRIĆ BILALIĆ JELENA	685
10	BAUER ROBERT	800	29	SIMONOVIĆ NEBOJŠA	735	48	BALTIĆ ENDIS	700	67	MALAGIĆ DAMIR	680
11	SENČAR TINA	795	30	DOKNIČ GORAN	730	49	PIVK KLEMEN	700	68	OMEROVIĆ SANELA	680
12	STANOJEVIĆ DEJAN	790	31	OBERČ ROK	730	50	HLEBANJA NEŽA	700	69	BAJRIĆ SAFET	680
13	ŠUJAK ERVINA	780	32	MARKOVIĆ MARIJA	730	51	SODJA PATRICIJA IRENA	700	70	KURTUMA VELIBORKA	680
14	ROGANOVIĆ BOŽINOVIĆ TIJANA	770	33	TOMAŽIČ TOMAŽ	730	52	VEHABOVIĆ DINO	695	71	BREZARIČ ROK	680
15	MARINKOVIĆ BARBARA	760	34	BEČIĆ ELMA	725	53	DUNOVIĆ PETAR	695	72	MEGLIČ VANJA	680
16	ROUS VESNA	760	35	NIKOLIĆ RADOVAN	725	54	MARIČ DANIJELA	690	73	BOŽIĆ SLADJANA	680
17	KLIČIĆ ANELA	755	36	MORAREVIĆ MIRA	725	55	BANFIČ SANDI	690	74	TRNJANIN LIBIJANA	680
18	AJDINOVIĆ AMIR	755	37	PAVLINIČ AMADEA	720	56	PAVLEKOVIĆ HUSEIN	690	75	GOJKOVIĆ RADOŠLAV	680

76	TAJROSKI SEMIR	680
77	SIRAR LARIŠA	675
78	PEJIĆ SLAVIŠA	675
79	KOVAČEVIĆ HADŽIĆ ERMINA	675
80	JOVIČIĆ RADMILA	675
81	MIČIĆ BRANISLAVKA	675
82	ŽIVKOVIĆ MAVSAR MARINA	670
83	SLIJEPČEVIĆ MANUELA	670
84	KOLENDO ANJA	670
85	MARKOVIĆ SVETLANA	670
86	SAVIĆ TANJA	670
87	LIPIC MATIĆ ANA	670
88	NUČIĆ SIMONA	670
89	ANDELKOVIĆ VESNA	670
90	ZAGORIČNIK MIHA	670
91	ŠAHINOVIĆ NERMINA	670
92	SALKIĆ MARTINA	665
93	GAJIĆ SUZANA	665
94	ZUKIĆ BOSILJKA	660
95	NOVAK KRISTINCA	660
96	MRAK KLEMEN	660
97	TOMIĆ NENAD	660
98	KRAMPAČ BARBARA	660
99	VARZANOVIĆ NATAŠA	660
100	EMERŠIĆ POLONA	660
101	KRSTIĆ BOJANA	660
102	ŽURMAN URŠKA	660
103	POČIVAVŠEK TAMARA	660
104	ŠUŠIĆ MAJA	655
105	DRAGANIĆ LAZIĆ ADRIJANA	655
106	ČUČIĆ ĐANA	655
107	HAMZIĆ ZERINA	655
108	KALAKOVIĆ ZORAN	655
109	KORES MEDEJA	655
110	DJURKOVIĆ LJILJANA	655
111	POVŠE TAMARA	650
112	ŽJEČI ALEN	650
113	SADIK MIRJAM	650
114	DJUKANOVIĆ VESNA	650
115	MAJNIK URŠKA	650
116	BABOVIĆ UROŠ	650
117	MAJSTOROVIĆ BOJANA	650
118	DOBRIĆ ALEKSANDRA	650
119	VUČELJIĆ BRIGITA	650
120	PETRIĆ GORDANA	650
121	SALKIĆ SEBASTJAN	650
122	KOLLE MARIJA	650
123	SLADOJEVIĆ SLAĐANA	650
124	LETIĆ NATAŠA	650
125	LJALIĆ TATJANA	650
126	GAZIBERA EMIR	650
127	SERUŠNIK ZDENKA	650
128	DŽAFIĆ ALEN	645
129	REPEDIĆ GORICA	645
130	DJURIĆ DALIBORKA	645
131	MUTNICA AMELA	640
132	DROLČ TANJA	640
133	LUNAR ANJA	640
134	ŽIVKOVIĆ DANIEL	640
135	DEMIROVIĆ MOJSIJA	640
136	RAČKI ŠPELA	640
137	BARBATOVCI XHEVRIJE	640
138	SODEC DAMJAN	640
139	PEJIĆ KARMEN	640
140	ŠEGA ŠPELA	640
141	TASEVA TAŠKA	640
142	JOVANOVIĆ SILVIJA	640
143	ĐURANOVIĆ DEJAN	640
144	VUK BILJANA	635
145	LUČIĆ MANDA	635
146	ERIĆ GORAN	635
147	BRINAR ALENKA	630
148	SMAJLOVIĆ SANDA	630
149	KOVIĆ PETER LUKA	630
150	ŠAĆIROVIĆ ELVIS	630
151	ZAJEC TAMARA	630
152	TABAKOVIĆ EDISA	630
153	VACIĆ SLOBODANKA	630
154	ZAJC MIROSLAV	630
155	DEVIĆ SPOMENKA	630
156	NUHANOVIĆ DŽEVADA	630
157	ĐURĐEVIĆ VALENTINA	630
158	BANOVIĆ SONJA	630
159	MAJDIĆ KOVAČ MARIJA	630
160	PETRAŠ LJUBICA	630
161	KEČOLI MUHAREM	630

162	SEJDIJAJ MIRVETE	630
163	KRNETIĆ ALEKSANDRA	625
164	HODŽIĆ AMRA	625
165	PAJK NATAŠA	620
166	SABOL IVANA	620
167	TOMAŽIN RIZVIĆ VESNA	620
168	AL SALEH LINA	620
169	NOVAK NINA	620
170	KREK KLEMEN	620
171	KOŠČAK MAJA	620
172	BANFI ANA	620
173	ČULIBRK ANABELA	620
174	JEZERNIK MARJETA	620
175	NOVAK TATJANA	620
176	OMAHEN RAZPOTNIK JERNEJA	620
177	PROŠIĆ FIKRET	620
178	TOROŠ IRENA	620
179	JAKOPIN KATARINA	620
180	MUŠELJIĆ ERMINA	620
181	SIMČIĆ ERJAVEC MARIA CLARA	620
182	HODAK VESNA	620
183	GLUMAC ANA	620
184	ŠVAJGER TINA	620
185	BROVČ POLONA	620
186	EMINIĆ MUHAMED	620
187	VOLEK VLASTA	620
188	VESIĆ JELENA	620

LISTA A2

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	ŠKUFCJA JOLANDA	640
2	TOMIĆ NADA	630
3	DENKOVSKI JOVO	620
4	VOKIĆ JADRANKA	615
5	BLATNIK STANE	610
6	POLJŠAK DANICA	600
7	KOVAČEVIĆ FAZILA	590
8	LAH ANA	590
9	JOKOVIĆ MIRJANA	590
10	KLEMEN NINA	590
11	SKALERAS BENJAMIN	590
12	MUHAREMAGIĆ EMIRA	580
13	VURUŠIĆ ZDRAVKO	580
14	OMERBAŠIĆ ENISA	570
15	GAJIĆ RADANA	570
16	NEJC BETINA	570
17	LUKIĆ IVA	570
18	LAZAREVIĆ STEVO	570
19	KOVAČEC VANDA	570
20	VRABEC NEVENKA	570
21	CIRIKOVIĆ SEVDIJA	570
22	ČUBRILOVIĆ GOSPA	570
23	ZUMBACH NADŽIJA	570
24	KUDUZOVIĆ FIKRETA	570
25	RIKIĆ ANGELINA	570
26	MAKSIMOVIĆ GOJJKO	570
27	AKSALIĆ REANA	570
28	ČEMAN BESIMA	560
29	KURENT MATEJA	560
30	PIRNAT DARINKA	560
31	HOLETIĆ STJEPAN	560
32	BAKOVIĆ ANA	560
33	KURBEGOVIĆ HAVA	560
34	KUDIĆ EDIS	560
35	MOSLAVAC KATARINA	555

LISTA A3

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	KUQICA XHEVXHET	1040
2	DEDIĆ ZUHRAB	675
3	KOŠIR IRENA	610
4	GOLOBIĆ INES	620
5	JORDAN IDA	510
6	POLOVIĆ STANISLAV	480
7	KOREN MARJA	470
8	GEC MARTIN	470
9	ROMIH BLAŽ	450
10	PUNGERŠIĆ MIJA	440
11	SREBOTNJAK BOŠTJAN	440
12	ČEGANJAC VOIN	430
13	ABDULLAHU LUTFI	430
14	VASIĆ NATAŠA	430

15	ČAS MIRA	420
16	NERETLJAK HADŽIJA	410
17	NECEV IGOR	410
18	WAGNER MARCEL	410

LISTA A4

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	GASHI SABINA	620
2	BAJRAMI FESAL	545
3	PERIĆ ALEKSANDAR	450
4	VODOVNIK EDVARD	440
5	ANZELJC ADELA	420
6	SURLA ALEKSANDRA	410

LISTA B1

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	PETROVIĆ EMINA	740
2	VELJKOVIĆ SANDRA	680
3	MAVRIĆ MOJCA	660
4	TESOVNIK RUŽA	650
5	MILANOVIĆ NATAŠA	640
6	VUČAK TINA	630
7	STOJANOVIĆ SANDI	620
8	ŠOJIĆ DANIJELA	620
9	PEŠIĆ TOMO	620
10	HASANAGIĆ SMAIL	620
11	MILANIĆ JERNEJ	610
12	AHAČEVČIĆ ANA	610
13	KOLAR PRIMOŽ	610
14	ŠKABAR BOŠTJAN	610
15	BAUK BRANKICA	610
16	SAVATIĆ MAJA	600
17	COLNAR DANIEL	600
18	BERLIĆ ILIJA	590
19	HAJDINJAK TATJANA	590
20	ŠPAT TINA	590
21	TERŠAR ŽIGA	580
22	HODNIK NEJC	580
23	PETROVIĆ MILJA	580
24	ŽIVIĆ MARIJAN	570
25	BARAŠIN SLAĐANA	570
26	ŽIVIĆ STANKO	570
27	ZORONJIĆ ERNA	560
28	POHAR MIHA	560
29	PETROVIĆ DRAGAN	560
30	KRAJNC MANICA	560
31	ILIĆ MILENA	560
32	KRANJC ANDREJ	555
33	SMAILOVIĆ MELITA	555
34	BLAGUS KATARINA	550
35	DEŽELAK TROJAR MONIKA	550
36	JESENŠEK MARIJA	550
37	BREJC BOJAN	545
38	GERZIĆ MIRZETA	540
39	SAGADIN SANDRA	540
40	TEGELJ ANJA	540
41	SIRK KATARINA	540
42	ŠIBANC MIRJANA	540
43	PAPIĆ MARKO	535
44	MILIČEVIĆ MARKO	530
45	BERGANT NEŽA	530
46	MODIĆ LOREDANA	530
47	TODOROVIĆ OLIVERA	530
48	STOJLOV MINA	530
49	PANGRŠIĆ ANJA	530
50	ŠAJN JAN	530
51	SOLCE BOJAN	530
52	BREZNİK MAŠA	530
53	HIRKIĆ HUSNIJA	530
54	JAKIĆ ANTO	525
55	IVEŠIĆ PERICA	520
56	RAMADANOVIĆ ENIZ	520
57	PERKOVIĆ PAVICA	520
58	PERME IRENA	520
59	REKIĆ ERMIN	520
60	KOZAMERNIK JURE	510
61	BINDER SONJA	510
62	LAZIĆ TJASA	510
63	ĐURIĆ MILE	510
64	ŽLOGAR IVICA	510
65	ERKER MATJAŽ	510
66	BEŠIĆ ZLATA	510

67	GORENC MAJA	505
68	HUZJAK DEAN	500
69	GOSTINČAR ALEŠ	500
70	PETRAS NINA	500
71	HAMZAGIĆ AZEUDIN	500
72	AL-DAGHISTANI MARIJA	500
73	NUHI DENIS	500
74	KERIĆ AIDA	500
75	LESTAN BARBARA	500
76	ILMIĆ ALDIJANA	500
77	ŠEČIĆ MAIDA	500
78	NARED MATJAŽ	495
79	LJUBOJA BOJAN	490
80	PIŠKUR SANDRA	490
81	SIČ KRISTINA	490
82	CIMERMAN ROK	490
83	STOJANOVIĆ VLADIMIR	490
84	VUKAJLOVIĆ JADRANKA	490
85	DERVIČ SAMIR	490
86	JOVOVIĆ SANDRA	485
87	SKLEPIĆ TINA	480
88	TRIČIĆ FADILA	480
89	SUBIĆ MILIVOJE	480
90	TURK ANDREJKA	480
91	SIMIĆ DRAGANA	480
92	GUTIĆ ŠEFIKA	480
93	PUHAR BORUT	480
94	OBLAK FRANČ	480
95	ŽVAB TINA	480
96	HAUPTMAN NINA	480
97	PERIŠIĆ NEJA	470
98	PETKOVIĆ DRAGAN	470
99	CANKAR LEA	470
100	KLEMŠE ROK	470
101	NASTIĆ ANĐELIJA	470
102	JANŽIĆ ANDREJ	470
103	RANĐELOVIĆ IVANKA	460
104	KOLMAN JURE	460
105	UČAK LIZA	460
106	KLEMENČIĆ SIMON	460
107	VELIĆ FATIMA	460
108	LİČEN DANICA	460
109	BURNIK STANKA	460
110	TURŠIĆ SILVA	460
111	HOLCAR MARIJA	460
112	PAPIĆ MAJA	460
113	PLEVČAK SAŠO	460

LISTA B2

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	ZOREC ROK	650
2	PROSEN LARA	590
3	TIGANJ AIDA	570
4	KARARIĆ ADMIR	570
5	MAHMUTAGIĆ REFIK	560
6	ŽAGAR BARBARA	560
7	SIMONIĆ BARBARA	560
8	VUČENOVIĆ LJILJANA	560
9	VUJASIN VESNA	550
10	ULČAR JURE	550
11	NECULCEA TEREZA GABRIELA	540
12	FERKULJ BLAŽ	530
13	MENART NINA	530
14	ERMAN MARIJA	530
15	LEBEN MARKO	530
16	PRENDŽOV MATIJA	530
17	ČETIĆ VALERIA	530
18	BAŠIĆ NINO	525
19	ĐEKOVIĆ MARINA	525

LISTA B3

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	ŠKAPER ALJOŠA	430
2	FAJFAR MARKO	400

LISTA B4

Zap. št.	Prosilac	Točke
1	JOKIĆ ALEKSANDRA	640
2	ŠTIRN BOŠTJAN	490

Foto: arhiv MOL

Podžupanja Tjaša Ficko, direktorica Turizma Ljubljana Petra Stušek in župan Zoran Jankovič z osvojenjo nagrado!

LJUBLJANI NAGRADA TURIZEM ZA JUTRI, NAJVIŠJE SVETOVNO PRIZNANJE ZA SONARAVNI TURIZEM

Ljubljana je 15. aprila 2015 na slovesni razglasitvi v Madridu prejela nagrado mednarodne organizacije World Travel & Tourism Council (WTTC) turizem za jutri v kategoriji turističnih ciljev. Januarja 2015 se Ljubljana uvrstila v finale izbora za nagrado WTTC turizem za jutri, ki jo podeljuje mednarodna organizacija World Travel & Tourism Council (WTTC).

Organizatorji nagrade podeljujejo na podlagi uresničevanja načel trajnostnega turizma in v okvirih prizadevanj, da bi navdihili in izobrazili turistične ponudnike in turistične kraje za izboljševanje praks trajnostnega turizma, in veljajo za najvišja svetovna priznanja na področju trajnostnih usmeritev v potovalni in turistični industriji.

Ljubljana, zelena prestolnica Evrope 2016, je v tekmici za prestižno nagrado premagala Območje severovzhodne obale Tajvana (Northeast and Yilan Coast) in Sozopol (Bolgarija).

Ljubljansko delegacijo na srečanju WTTC v Madridu je vodil župan Zoran Jankovič, prisoten pa je bil tudi veleposlanik Republike Slovenije v Kraljevini Španiji Aljaž Gosnar. Nagrado sta prevzeli podžupanja Tjaša Ficko in direktorica Turizma Ljubljana Petra Stušek. Že pri predstavitvi Ljubljane v Madridu in potem v zahvalnem govoru je Petra Stušek poudarila pomembnost sodelovanja Turizma Ljubljana z Mestno občino Ljubljana ter meščankami in meščani pri oblikovanju trajnostne turistične ponudbe mesta. »Če se dobro počutijo prebivalci, se bodo tudi obiskovalci. Le skupaj lahko to dosežemo,« je povedala. Podžupanja Tjaša Ficko pa je vse navzoče povabila v najlepše mesto na svetu ter poudarila pomembnost nagrade za Ljubljano in njeno globalno prepoznavnost. Kot turistični cilj je Ljubljana že dolgo zavezana sonaravnemu razvoju, kar se odraža tudi v trajnostno naravnani strategiji razvoja ljubljanskega turizma do leta 2020. Z zaprtjem centra za motorni promet so ljubljanski turizem in deležniki v Ljubljani dobili zalet za skupen gospodarski, okoljski in kulturni razcvet. Nagrada turizem za jutri bo prinesla pozitivne gospodarske učinke turističnim organizacijam v Ljubljani in Sloveniji.

O organizaciji World Travel & Tourism Council (WTTC)
WTTC je ugledna mednarodna organizacija, ki deluje na področju potovalne in turistične industrije. Sestavljajo jo člani globalne poslovne skupnosti, pri svojem delu pa sodelujejo z vladami, ozaveščajo o pomembnosti razvoja potovalne in turistične industrije ter spodbujajo odgovorno rast te industrije. - Več informacij o WTTC in nagradi Tourism for Tomorrow najdete na www.wttc.org.

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Foto: Nik Rovani

17. aprila so v Mestni hiši predstavniki Zdravstvenega doma Ljubljana (nosilca projekta), DNV GL Norveška, Medicinske fakultete UL, MOL, Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije in Zavoda Prava poteza poteka podpisali partnerski sporazum o izvedbi projekta Nadgrajena celovita oskrba pacienta (CPC+), ki ga financira Norveški finančni mehanizem.

Podpis partnerskega sporazuma in začetek izvajanja projekta Nadgrajena celovita oskrba pacienta (CPC+)

17. aprila 2015 so v Mestni hiši podpisali partnerski sporazum o izvedbi projekta Nadgrajena celovita oskrba pacienta (CPC+). Projekt je financiran v okviru programa Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014 in bo trajal do 30. aprila 2015.

Mestna občina Ljubljana je kot partnerica skupaj z nosilcem projekta Zdravstvenim domom Ljubljana in preostalimi projektnimi partnerji kandidirala na javnem razpisu Norveškega finančnega mehanizma v letu 2014. Na podlagi uspešne kandidature in posledične izbire projekta za financiranje smo skupaj z vključenimi partnerji začeli izvajati projekt Nadgrajena celovita oskrba pacienta.

Poleg nosilca projekta Zdravstvenega doma Ljubljana projektni konzorcij sestavljajo še partnerji: • DNV GL Norveška (partner za zagotavljanje kakovosti), • Univerza v Ljubljani, Medicinska

Fakulteta, Katedra za družinsko medicino (partnerica za strokovne vsebine in izobraževanje),

• Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (partnerica za strokovno ciljno javnost), • Zavod Prava poteza (partner za diseminacijo in organizacijo).

Preprečevanje in obravnava kroničnih bolezni je izziv zdravstvenih sistemov v prihodnosti. V okviru projekta bo nosilec Zdravstveni dom Ljubljana skupaj s partnerji izvedel nadgradnjo modela celovite obravnave bolnika. Cilj projekta je preprečiti bolezni, povezane z življenjskim slogom. Za doseg tega cilja bodo projektni partnerji izobrazili strokovni kader za kakovostno obravnavo bolnikov na področju preventive ter vodenja kroničnih obolenj v skladu s priporočili, ki bodo izdelana za projekt. Poleg tega bodo tudi laično

javnost izobraževali oziroma ozaveščali o zdravem življenjskem slogu v okoljih, kjer ljudje živijo.

V projektu bodo nadgradili model celovite obravnave bolnika. V že obstoječe ekipe referenčnih ambulant (zdravnik, diplomirana medicinska sestra in medicinska sestra ali zdravstveni tehnik) bodo vključili še patronažno medicinsko sestro in tako razširili populacijo obravnavanih bolnikov še na bolnike, pri katerih je dostopnost do osnovne zdravstvene oskrbe težja. Za izobraževanje bolnikov bodo pripravili nov modul o zdravem življenjskem slogu in ga na delavnicah predstavili bolnikom.

O izsledkih projekta bodo v času trajanja projekta redno poročali. Obveščali bodo splošno javnost in bolnike, za katere bodo pripravili različno promocijsko gradivo in objave v medijih. Domačo in tujo strokovno javnost bodo o poteku in izsledkih projekta obveščali na strokovnih srečanjih. Pripravili

Napovednik dogodkov po ČS za maj 2015

ČS POLJE	DELAVNICA O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ UPORABE DEFIBRILATORJA	Defibrilator je aparat, s pomočjo katerega lahko rešimo življenje nekomu s srčnim zastojem. Naučimo vas pravilne uporabe defibrilatorja. Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola.	5. 5. 2015 ob 18. uri	Zadobrovska 88, sejna (kmečka) v I. nastr.
ČS ROŽNIK	ARHITEKTURNI NASVET - SVETOVALNICA	Pomoč in nasveti ljudem pri prostorskih zagatah.	7. 5. 2015 od 14-18 ure	Viška cesta 38, sejna soba
ČS ŠENTVID -MEDNO	DELAVNICA O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ UPORABE DEFIBRILATORJA	Defibrilator je aparat, s pomočjo katerega lahko rešimo življenje nekomu s srčnim zastojem. Naučimo vas pravilne uporabe defibrilatorja. Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola.	12. 5. 2015 ob 18. uri	PGD Medno, Medno 79, sejna soba
ČS ČRNUČE	MOŽGANSKI FITNES	Umske in telesne aktivnosti, namenjene izboljšanju spomina - za vse generacije.	12. 5. 2015 od 17-18 ure	Dunajska 367, sejna soba
ČS ČRNUČE - ŠENTJAKOB	DELAVNICA O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ UPORABE DEFIBRILATORJA	Defibrilator je aparat, s pomočjo katerega lahko rešimo življenje nekomu s srčnim zastojem. Naučimo vas pravilne uporabe defibrilatorja. Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola.	19. 5. 2015 ob 18. uri	ŽAJČEVA POT 34, sejna soba (učilnica)
ČS VIČ	DELAVNICA O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ UPORABE DEFIBRILATORJA	Defibrilator je aparat, s pomočjo katerega lahko rešimo življenje nekomu s srčnim zastojem. Naučimo vas pravilne uporabe defibrilatorja. Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola.	26. 5. 2015 ob 18. uri	Tbilisijska 22 a, sejna soba

Ljubljanski vestnik

bodo spletno stran projekta, na kateri bodo vedno dostopne najnovejše informacije o poteku in izsledkih projekta.

Partnerska vloga Mestne občine Ljubljana

V okviru projekta Mestna občina Ljubljana predstavlja najpomembnejši stik s prebivalstvom lastne in sosednjih občin in je tako naravna nosilka vloge obveščanja javnosti in neposrednega stika z občankami in občani, ki še niso zboleli in je zanje še toliko bolj pomembno in smiselno preprečevanje bolezni, ki jih povzroča neprimeren življenjski slog. Mestna občina Ljubljana bo sodelovala tudi v vseh preostalih delovnih sklopih z razpoložljivimi viri, ki lahko prispevajo k bolj učinkoviti izvedbi projekta. Za vlogo obveščanja in informiranja o projektu je še posebej primerna, saj na eni strani obsega izrazito urbana območja, po drugi pa meji tudi na izrazito kmečke predele, kjer bodo dejavnosti projekta lahko dosegale tudi prebivalstvo, ki se redko odloči za obisk zdravstvenega doma ali informativnih delavnic o zdravem življenjskem slogu. Dokument je nastal s finančno podporo Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino dokumenta so odgovorni izključno partnerji projekta in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča nosilca Programa Norveškega finančnega mehanizma.

Razstava Voda v Mestnem muzeju Ljubljana

Ljubljana je 24. junija 2014 v Kopenhagnu v konkurenci petih finalistov prejela laskavi naslov zelena prestolnica Evrope 2016. Žirijo je navdušila z uresničevanjem svoje trajnostne strategije, doseganjem visokih okoljskih

standardov in zavezo ambicioznim ciljem za nadaljnje okoljske izboljšave. Naziv bo Ljubljana izkoristila za ozaveščanje, promocijo in vsestno praznovanje tega mednarodnega priznanja. Uvod v praznovanje bo zaznamoval projekt VODA, ki nastaja v sodelovanju Muzeja in galerij mesta Ljubljane, JP Vodovod – Kanalizacija in Mestne občine Ljubljana.

Cilj razstave Voda, ki jo v Mestnem muzeju Ljubljana odpirajo konec junija, je ozaveščanje različnih javnosti o pomenu vode v preteklosti in sedanjosti ter pomenu aktivne udeležbe pri ohranjanju vode za prihodnost.

Skozi štiri glavne zgodbe bo razstava v različnih časovnih kontekstih predstavila pomen vode za preživetje, za mobilnost ljudi, blaga, idej in znanja ter za mitologijo, verovanja, umetnost in jezik. Zgodba teh tem bo grajena na predmetih iz muzejske čolnarske zbirke, bogate zbirke stekla, razstavljena bodo znana dela slovenskih likovnih umetnikov ter izbor pomembnejših predmetov iz zbirke družine Potočnik, odkritih v strugi Ljubljanice. Zadnja tema, to je pomen vode v naravnem vodnem krogu in ekologiji, bo predstavljen z interaktivnimi eksperimentalnimi moduli, ki bodo v prvi vrsti namenjeni izkustvenim delavnicam za otroke in odrasle.

Vabilo na krvodajalske akcije v aprilu in maju 2015

Spoštovane krvodajalke in krvodajalci mesta Ljubljane! Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Ljubljane vas prijazno vabi na krvodajalske akcije v aprilu in maju, ki bodo potekale: ● v sredo, 29. aprila 2015, od 7.00 do 17.00, ● v torek, 12. maja 2015, od 7.00 do 15.00 na Zavodu za transfuzijsko medicino RS, Šlajmerjeva 6, Ljubljana. Pred

odhodom na krvodajalsko akcijo preverite stanje zaloge krvi na ZTM Ljubljana prek povezave: <http://www.ztm.si/krvodajalstvo/zaloga/>. Hvala, ker darujete kri za življenje.

Vsi, ki si želite postati **krvodajalci**, vas prosimo, da se vpišete v bazo krvodajalcev prek povezave: www.rks.si/sl/Prijava_na_krvodajalsko_akcijo/, da vas bomo lahko po sms obvestila povabili na redne in izredne krvodajalske akcije.

Darovanje organov in tkiv po smrti

S to odločitvijo lahko rešimo mnogo življenj, zato moramo o tem humanem dejanju po smrti razmišljati za časa življenja in v krogu najbližjih. Za darovanje organov in tkiv po svoji smrti se lahko odloči tudi mladoletna oseba po dopolnjenem 15. letu starosti. Pristopno izjavo za darovanje organov in tkiv izpolnite pri pooblaščenih osebi na RKS - Območno združenje Ljubljana, Tržaška 132, Ljubljana. Od ponedeljka do petka od 8.00 do 14.00 ali po predhodnem dogovoru na telefonski številki 01/ 62 07 290 in 040/ 871 589 ali nam pišite na kaplja@rdccikrizljubljana.si. Izpolnjeno pristopno izjavo nato posredujemo Sloveniji Transplant, ki naredi zapis na vašo kartico zdravstvenega zavarovanja in ta popis vidi samo pooblaščen zdravnik.

Vadba za mamice z dojenčki in otroškimi vozički v srcu Ljubljane

Vadba za mamice z otroškimi vozički in dojenčki je najboljša vadba za mamice od 6 tednov do 1 leta po porodu, ki se izvaja na svežem zraku v parku Tivoli in parku ob Koseškem bajerju v Ljubljani. Z vadbo boste spoznali več kot 100 različnih vaj, ki bodo okrepile vaše telo in vas napolnile z

energijo. **Lokaciji in začetno mesto vadbe:** ● Park Tivoli (MiniCafeGolf) ob ponedeljkih in sredo; ● Park ob Koseškem bajerju (Gostilna Avšič) ob torek in četrtek. **Čas vadbe:**

● od 1. aprila do 11. junija ob 10.00, ● od 12. junija do 1. oktobra ob 9.00. **Ugodnosti:** ● brezplačni prvi obisk (on-line prijava na www.AktivnaMamica.si), ● povabite prijateljico in pridobite 10 % popust, ● 50% popust za Aktivna Mamica komplet prirobnikov za samostojno vadbo s kodo (LJAM50). **Prijava na vadbo:** Obiščite spletno stran www.AktivnaMamica.si in kliknite »nakup« ali nam pošljite e-pismo na info@aktivnamamica.si.

Majski dogodki RKS-OZ Ljubljana

7. 5. 2015, 14.00–18.00 - **Srednješolsko preverjanje ekip prve pomoči** (središče Ljubljane)

8. 5. 2015, zbor ob 9.00 – **Pohod humanosti** (Humanitarni center RKS–OZ Ljubljana)

15. 5. 2015, 15.00–18.00 – **Izmenjevalnica** (Humanitarni center RKS–OZ Ljubljana)

Dokumentarni film o Brunu Gröningu

Krog prijateljev Bruna Gröninga vabi na projekcijo dokumentarnega filma *Fenomen Bruno Gröning*. Film prikazuje delovanje znamenitega zdravilca po drugi svetovni vojni, ki je v življenju posameznikov pustila globoke duševne rane, telesne poškodbe in bolezni. Odgovor na stiske ljudi v tistem in današnjem času je Gröningov sistem duhovne prenoje človeka in planeta. Film bo na ogled 21. junija 2015 od 14. do 19.30 ure z dvema odmoroma v M hotelu, v dvorani H ali J. Vstopnice lahko rezervirate na številki 041/ 614 325. Vstop prost. Več na www.bruno-groening-film.org.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja in Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obveščata javnost o javni seznanitvi s spremenjenimi rešitvami osnutka državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja in Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo, na podlagi podanih pripomb in predlogov v času javne razgrnitve osnutka državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče, naznanjata javno seznanitev:

- spremenjenih rešitev osnutka državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče, ki ga je v marcu 2015 izdelal Projekt d. d. Nova Gorica;
- povzetka za javnost;

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo od 4. do 19. maja 2015 na vpogled:

- na Ministrstvu okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Tržaška 19a, Ljubljana,
- v prostorih Mestne občine Ljubljana, Oddelku za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, Ljubljana,
- v prostorih Četrtna skupnosti Moste, Ob Ljubljanici 36 a, Ljubljana,
- v prostorih Četrtna skupnosti Golovec, Litijska 38, Ljubljana,
- v prostorih Četrtna skupnosti Sostro, Cesta II. grupe odredov 43, Dobrunje,
- v prostorih Četrtna skupnosti Polje, Polje 12, Ljubljana.

Gradivo iz prve do tretje alineje prejšnje točke bo v obdobju iz prejšnjega odstavka na vpogled tudi v digitalni obliki na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor (pod »aktualno/pomembne povezave/državni prostorski načrti/javne razgrnitve in seznanitve«).

III.

Predstavitev spremenjenih rešitev bo 11. maja 2015 s pričetkom ob 16.00 v prostorih Doma občanov Fužine, soba št. 23, Preglov trg 15, Ljubljana.

Barbara Radovan
v. d. generalnega direktorja
Direktorata za prostor,
graditev in stanovanja

Daniel Levičar
generalni direktor
Direktorata za energijo

Foto: Nik Rovani

Vsakoletni koncert mestnih štipendistov na Ljubljanskem gradu.

Dve prometni študiji in brošuri RRA LUR

V RRA LUR so pripravili dve prometni študiji. V *Tehnični ekspertizi za ljubljansko železniško vozlišče* so predstavljena ozka grla železniške infrastrukture na področju LUR in predlogi ukrepov za njihovo odpravo ter *Mreža P+R (Parkiraj in prestopi)* zbirnih središč, ki predvideva izgradnjo 23 zbirnih središč P+R v 15 občinah z namenom, da zadržijo del osebnega motornega prometa na širšem območju regije in potnike iz osebnih avtomobilov preusmerijo na javni promet. Da so dosedanja prizadevanja za izboljšanje kakovosti življenja v Ljubljani uspešna, potrjuje tudi prejeti naslov Ljubljana, zelena prestolnica Evrope 2016. Ob zaključku obeh projektov so v RRA LUR izdali brošuri **PARKIRAJ IN PRESTOPI** za trajnostno mobilnost v LUR ter **Posodobitev železniškega prometa v LUR**. Brošuri sta na voljo v vseh enotah Mestne knjižnice Ljubljana ter na www.rralur.si.

Vsakoletni koncert štipendistov MOL

Nada Breznik

Vsakoletni novoletni koncert štipendistov Mestne občine Ljubljana je že po tradiciji potekal na Ljubljanskem gradu dan pred silvestrovim. Mladi glasbeniki koncerte v organizaciji Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje in Kluba štipendistov vsako leto prirejajo v dar Ljubljankam in Ljubljančankom za praznik in kot

zahvalo za štipendiranje. Župan Zoran Janković je njihov vsakoletni gost in slavnostni govornik, ki mladih v svojih nagovorih nikoli ne pozabi pohvaliti in spodbuditi na poti k odličnosti.

Klasično obarvan koncert z eno izjemo na koncu programa je na odru predstavil lepo število izvajalcev, nadarjenih štipendistov Mestne občine Ljubljana in nekaterih glasbenih gostov. Med izvajalci so po številu prednjačile pianistke, kar dvakrat sta nastopili pianistki v skladbah za štiriročno izvedbo. Neža Koželj in gostja Nadja Rus sta izvedli skladbo W.A. Mozarta *Andante z variacijami v G-duru*, sestro Katja in Tanja Činč pa prav tako z Mozartovo *Sonato za klavir štiriročno, v C-duru*. Z izvrstno izvedbo Lisztova *Transcendentalne etude št. 11 »Harmonies du soir«* se je izkazala pianistka Simona Donlič. Kitaristi so se prav za to priložnost odločili ustanoviti kitarški kvartet. Pobudnik Mak Grgič je kvartetu povabil Jureta Cerkovnika, Timoteja Kosovinca Zupanciča in Izidorja Erazma Grafenauerja. Štirje simpatični mladeniči, vsi odlični kitaristi, so tako izvedli skladbi *Sheep May Safely Graze*, J. S. Bacha in *Valček št. 6* Gilberta Biberiana v priredbi A. Čagalja. Izidor Erazem Grafenauer je na teorbi spremljal violončelista Bernarda Brizanića. Njuna občutena izvedba Ave Marije je izvalila tudi kakšno solzo. Na violončelu se je predstavila tudi Minja Spasić, ki je zaigrala *Valse sentimentale*, op. 5, Petra Iliča Čajkovskega. Spremljala jo je njena mati, pianistka Tatjana Krpan. K pestrosti programa sta prispevala tudi mogočna instrumenta harfa in marimba. Ula

Foto: Aerovizija d.o.o.

Od 18. aprila do 18. maja 2015 je odprt razpis za najem 30 oskrbovanih najemnih stanovanj na Ulici Angele Vode 25 v stanovanjski soseski Zeleni gaj na Brdu v Ljubljani.

mlakar je na harfi izvedla nežno skladbo skladateljice Henriette Renie *Pièce Symphonique*, Lola Mlačnik pa na marimbi *Čelo suite št. 2. v D-molu, Gigue*, J. S. Bacha. Basbaritonist Matija Cergolj je ob spremljavi pianista Tilna Bajca zapel arijo iz opere Figarova svatba, pevka Klara Kastelic pa je v zaključnem delu koncerta izvedla skladbo Gala Gjurina *Kadar sva sama*. Koncert sta uigrano in sproščeno povezovala Lena Hribar, podiplomska študentka dramske igre, in Boj Nuvak, teolog in študent restavracije na ALUO. - Koncerti mladih glasbenikov, dobitnikov številnih nagrad in priznanj, ki že polnijo ali pa še bodo polnili koncertne dvorane, vedno pritegnejo z mladostno svežino, lepoto in entuziazmom. Zaslužijo si vsa pozornost. Spremljanje njihovega napredka od šolskih in študijskih nastopov do poklicnih odrov je nepozabna in navdušujoča izkušnja.

Razpis za oskrbovana najemna stanovanja Zeleni gaj Ljubljana Brdo

Od 18. aprila do 18. maja 2015 je odprt razpis za najem 30 oskrbovanih najemnih stanovanj na Ulici Angele Vode 25 v stanovanjski soseski Zeleni gaj na Brdu v Ljubljani. Objekt in stanovanja so arhitekturno prilagojena za starejše ljudi z lastnim gospodinjstvom. Stanovanja so velikosti med 35 in 72 m² in bodo imela opremljeno

kuhinja in kopalnico. Najemnina za stanovanje s parkirnim mestom v kleti objekta bo znašala med 7,07–7,50 €/m² površine stanovanja. Pogoji za najem so starost več kot 65 let, sposobnost samostojnega bivanja ter plačevanje najemnine in preostalih stroškov, ki so vezani na najem. Najemna pogodba bo sklenjena za nedoločen čas.

Dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko pridobite pri Nepremičninskem skladu pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.o.o., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana po telefonu **01 300 88 11** in na spletni strani www.ns-piz.si.

59. Pot ob žici 2015

Mestna občina Ljubljana in Timing Ljubljana od 7. do 9. maja 2015 pripravljata tradicionalni, že 59. pohod **Pot ob žici**. Gre za največjo športno-rekreativno prireditev pri nas, ki vsako leto privabi več kot 30.000 udeležencev. Največ udeležencev običajno privabi pohod po poti okoli Ljubljane, kjer je med 2. svetovno vojno stala žičnata ograja italijanskih in pozneje nemških okupatorjev, zato tudi ime **Pot ob žici**.

Pohod za vrtce: v četrtek, 7. maja 2015, bo potekal pohod za otroke vzgojno-varstvenih zavodov iz Ljubljane. Vrtce se vključijo v pohod na kontrolni točki, ki mu najbolj ustreza, in prehodi en odsek

(štartno-ciljna mesta) na trasi po Poti ob žici.

Pohod za osnovne šole: v petek, 8. maja 2015, bo potekal pohod za učence osnovnih šol. Šola se vključi v pohod na kontrolni točki, ki ji najbolj ustreza, in prehodi en, dva ali tri odseke na trasi po Poti ob žici, odvisno od starosti udeležencev.

Pohod za srednje šole: v petek, 8. maja 2015, bo potekal pohod za učence srednjih šol. Šola se vključi v pohod na kontrolni točki, ki ji najbolj ustreza, in prehodi štiri odseke (pol poti) na trasi po Poti ob žici.

Rekreativni pohod: v soboto, 9. maja 2015, boste udeleženci lahko v celoti prehodili Pot ob žici in si ob tem pridobili posebno spominsko kolajno. Udeleženec se vključi v pohod na kontrolni točki, ki mu najbolj ustreza, in prehodi Poti ob žici. Na poti je osem kontrolnih mest, ki so hkrati štartna in ciljna mesta: ● **VIČ:** smer jug 5.000 m, Agrotehnika Gruda, Tržaška 132–Cesta dveh cesarjev–Murgle–Opekarska cesta–Kongresni trg; **ŠIŠKA:** smer jug 5.000 m: Koseški bajer–Rožnik–Kongresni trg; **BEŽIGRAD:** smer zahod 6.000 m: AMZ Slovenije, Dunajska 128–Vodovodna, **MA** – člani, rojeni 1996–1976, **MB** – veterani A, rojeni 1975–1965, **MC** – veterani B, rojeni 1964 in starejši, **ZA** – članice, rojene 1996–1980, **ZB** – veteranke, rojene 1979 in starejše, **MZ** – mešana trojka, Litostroj–Koseški bajer–Rožnik–Kongresni trg; **JARŠE:** smer sever 16.000 m: Žito Ljubljana, križišče Clevelandске in Šmartinske–Gramozna jama–Litostroj–Koseški bajer–

Ljubljanski vestnik

Rožnik-Kongresni trg; **FUŽINE:** smer jug 12.000 m: Fužinski most-Golovec-Dolenjska cesta-Opekarska cesta-Kongresni trg; **HALA TIVOLI:** smer jug 2.000 m - invalidi: Hala Tivoli-park Tivoli-Erjavčeva cesta-Kongresni trg (štart bo odprt do 9.30 ure).

Rekreativni pohod na 35 km: v soboto, 9. maja 2015, boste udeleženci lahko v celoti prehodili Pot ob žici in si ob tem pridobili posebno spominsko medaljo. Udeleženec se vključi v pohod na kontrolni točki, ki mu najbolj ustreza, in prehodi Poti ob žici. Na poti je osem kontrolnih mest, ki so hkrati štartna in ciljna mesta: Na poti je osem kontrolnih mest, ki so hkrati štartna in ciljna mesta: **KT-1:** Vič - Agrotehnika Gruda, Tržaška 132, **KT-2:** Šiška - Okrepčevalnica Pri Cvičku ob Koseškem bajerju, **KT-3:** Bežigrad - AMZ Slovenije, Dunajska 128, **KT-4:** Jarše - Žito Ljubljana, križišče Clevelandске in Šmartinske, **KT-5:** Polje - Trgovina Mercator, Zaloška 168, **KT-6:** Fužine - Gostilna Babnik pri Fužinskem mostu, **KT-7:**

Rudnik - križišče Dolenjska cesta in Peruzzijska ulica, **KT-8:** Livada - Gostilna Livada, Hladnikova ul. 15.

Tek trojk za članske in veteranske kategorije na 12,5 in 29 km: Tek trojk ima svoj štart in cilj na Kongresnem trgu in se bo odvijal v soboto, 9. maja 2015, s pričetkom ob 9.00 uri za tekače na 12,5 km in ob 9.30 uri za trojke na 29-kilometrski preizkušnji. **MA** - člani rojeni 1996-1976, **MB** - veterani A rojeni 1975-1965, **MC** - veterani B rojeni 1964 in starejši, **ZA** - članice rojene 1996-1980, **ZB** - veteranke rojene 1979 in starejše, **MZ** - mešana trojka.

Tek trojk za osnovne šole na 3000 m: Tek trojk za OŠ ima svoj štart pri Gostilni Livada, na Hladnikovi ulici 15, cilj pa na Kongresnem trgu in se bo odvijal v soboto, 9. maja 2015, s pričetkom ob 9.00 uri.

Tek trojk za srednje šole na 3000 m: Tek trojk za SŠ ima svoj štart pri Gostilni Livada, na Hladnikovi ulici 15, cilj pa na Kongresnem trgu in se bo odvijal v soboto, 9. maja 2015, s pričetkom ob 9.00 uri.

Mesto v mojem srcu

Lada Zei

Nekoč, davno je že, sem se hotela izseliti iz Ljubljane. Megla, sive fasade, dolge hladne mračne zime ... Pa se nisem, ker so me je tu zadržale korenine, ki sem jih nevede spustila pregloboko. Spoznanje, da je Ljubljana resnično moj dom, me ni tako pretreslo, kot dejstvo, da človek lahko ljubi nepopolnost. Potem pa je prišel župan, ki je glasno rekel, Ljubljana, najlepše mesto na svetu. Pa ja, sem si mislila, reklama kot iz Hoferja. A zdaj, po vseh letih njegovega županovanja, si moram priznati, da je le nekaj na tem. Ne le, da je to mesto, ki ima v mojem srcu posebno mesto, ampak je Ljubljana postala res lepo mesto. Skupaj z zgodovino, mojo in svojo, je res najlepše mesto na svetu. In na Gradu sem slišala mladega ameriškega turista, ki je skoraj vzdihnil svoji

sopotnici: Nisem vedel, da so v Evropi tako lepa mesta!

A mi, ki živimo tukaj že dolga desetletja, le težko ubesedimo, kaj je tisto, kar vidimo in čutimo, da je lepo. Še posebno, če nisi iz arhitektske družine ali urbanistične stroke.

Kako pa vi poznate svoje mesto? Mesto niso le nakupovalna središča na obrobju ali novi lokali sredi mesta! Mesto je več kot to. So osebni spomini in so sledovi tistih, ki so tukaj živeli in nam zapustili posebno dediščino.

Drugače, zavestne sprehode po mestu nam omogoča drobna knjižica z naslovom *Z menoj po mojem mestu*, ki jo brezplačno dobite na Poljanski cesti 6 v glavni pisarni Univerze za tretje življenjsko obdobje. To so drugačni sprehodi od tistih, ki jih najdete v vodičih za turiste, zato ker so prišli med nas s pomočjo starejših študentov tretje univerze in arhitektke Mete Kutin. Osebnosti zgodbe in spomini starejših, podloženi z arhitekturno-urbanistično razlago stroke nam ponujajo tri tematske poti: *Kultura prebivanja na robu Barja*, *Po sledi ljubljanske ledenke* in za konec, *Spominska srečevanja - med kulturo in prijatelji*.

Knjižica, ki osrečuje nas, Ljubljančane, ki budi v nas zavest o dolgi zgodovini najlepšega mesta na svetu in o kratkih trenutkih življenja, kakršno nam je (bilo) dano.

Mednarodni projekt Naša mala knjižnica Sodobnosti International

je tako navdušil predstavnike Evropske komisije, da so mu prisodili kar 98 točk od 100! Glavna cilja projekta sta spodbujanje in dvig bralne pismenosti, ki je po zadnjih mednarodnih raziskavah PISA med slovenskimi 15-letniki pod povprečjem držav OECD. Projekt spodbuja veselje do branja kakovostnih del tako pri otrocih kot pri starših in mentorjih. Mednarodni del projekta Naša mala knjižnica se posveča vprašanju, kako uveljaviti slovenske avtorje na tujih trgih, kako najti dobrega založnika, ki

bi bil pripravljen ne le izdati knjigo slovenskega avtorja, ampak jo tudi primerno promovirati, kako slovenskemu avtorju poiskati tuje bralce. Projekt ponuja odgovore tudi na ta vprašanja. Več o projektu in eni prihodnjih števil.

Čajanka z Manco Košir 5. maja ob 18. uri v knjigarni Konzorcij

Knjigarna Konzorcij želi s *Čajankami z Manco Košir* dodatno spodbujati bralno kulturo. Prof. dr. Manca Košir, največja promotorka branja v Sloveniji, v knjigarni Konzorcij skupaj z gosti vsak prvi torek v mesecu predstavlja po dve knjigi. **Majska čajanka na prvi torek, 5. maja 2015, ob 18. uri** v knjigarni Konzorcij bo svojstvena. Barvala jo bo glasba spod prstov imenitne harfistke Mojce Zlobko Vajgl, pogovor bo spenjala poezija. Srca bodo odpirala pričevanja petih dopisovalk in dveh dopisovalcev, s katerimi si piše Manca Košir v presunljivi knjigi *Darovi minevanja*. Pripovedujejo si o malih in velikih smrti, o strahovih in bolečinah, o radostih in doživljanjih lepote, o svojih notranjih svetovih in o duši sveta. Knjiga je hvalnica življenju, je govor zavedanja, ki ve, zakaj je vredno biti. V knjigarni Konzorcij vas pričakujejo s čajem in piškoti na mizi in 10-odstotnim popustom za vse kupljene knjige pri blagajni. Prijazno vabljeni!

Srce in popek, interaktivno doživljajsko gledališko popotovanje po telesu

Predstava je nastala v koprodukciji AEIOU gledališča za dojenčke in malčke in njegovo sestrsko skupino na Finskem (AEIOU vauva-ja

RAZSTAVA 1001 IZUM

INTERAKTIVNA RAZSTAVA ZA VSE GENERACIJE O PRELOMNIH VPLIVIH NA RAZVOJ ZNANOSTI IN TEHNOLOGIJE

MATEMATIKA • FIZIKA • MEDICINA • KEMIJA • FARMACIJA

GRADBENIŠTVO • STROJNIŠTVO • LADJEDELNIŠTVO • LETALSTVO • ASTRONOMIJA

IZOBRAŽEVANJE • KNJIŽNIČARSTVO • GLASBA • AGRONOMIJA

do 2. julija

Gospodarsko razstavišče

ODRASLI	OTROCI, DIJAKI, ŠTUDENTI UPKOJENCI	DRUŽINSKA VSTOPNICA
15 EUR 13 EUR	10 EUR 8,5 EUR	39 EUR 35 EUR

RAZSTAVA 1001 IZUM | DO 2. 7. | GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE | WWW.1001IZUM.SI

POJASNILO BRALCEM

Zaradi postopka javnega razpisa za novega izvajalca tiska prva letošnja številka glasila Ljubljana izhaja z zamudo in v omejenem obsegu, zato so nekatere redne rubrike tokrat izostale, predvsem številni prispevki iz četrtih skupnosti. Objavljeni bodo v prihodnji številki.

taaperoteatteri) ter Hišo otrok in umetnosti. Namenjena je najmlajšim med 2. in 6. letom starosti.

»Moje telo je moj dom! Vabim te, da vstopiš v čarobni svet mojega telesa in se načudiš temu, kako čisto čisto majčken sem bil in koliko sem že zrasel! Morda veš, kam potuje hrana, ki sem jo pojedel za zajtrk? Kaj je tisto nevidno okoli mene, ki tako lepo diši? Kaj premika moje telo, zakaj lahko tečem, skačem in se kotalim? Ves čas me spremlja prijeten zvok du-dum, du-dum, du-dum. Veš, kaj je to? Ooo, kako zelo mi je prijetno, če me kdo poboža. Le kdo pripoveduje vse te zgodbe v moji glavi?«

Doživljajsko gledališče otrokom razkriva skrivnostni in zabavni svet človeškega telesa in delovanja organov. **Srce in popek** je hkrati predstava, razstava in učna pot. Udeležence povabi k skupni igri, na popotovanje v njihovo notranjost. **Premiera:** 24. 4. ob 17.00. **Ponovitve:** 25. 4., ob 10.00, 26. 4. ob 10.00 in 16.00, 9. 5. ob 10.00. Hiša otrok in umetnosti. Cena vstopnice: 4 eur/ 6 €.

Družinski dan s hišnimi ljubljenci v Šolski veterinarski ambulanti BIC Ljubljana

»Za dobrobit in zdravje naših živali.«

Biotehniški izobraževalni center Ljubljana vse ljubitelje živali in lastnike hišnih ljubljencev v ljubečnem vabim na Družinski dan s hišnimi ljubljenci, ki bo potekal v sredo, 20. maja 2015, v zeleni okolici prve in edine šolske veterinarske ambulante v Sloveniji, na Cesti v Mestni log 47. Vse od 14. ure naprej se bodo obiskovalcem v sprostnem sejemskem vzdušju predstavile različne organizacije in društva, ki skrbijo za dobrobit malih živali. Slišali boste lahko bogate nasvete za oskrbo in zdravo prehrano domačih živali, te pa se bodo na vašo željo lahko udeležile celo hitrega veterinarskega pregleda, ki ga bodo pod vodstvom usposobljenih mentorjev opravili dijaki Gimnazije in veterinarske šole BIC Ljubljana. Otroci se bodo seznanili z nasveti za varno ravnanje s psom, si ogledali plesno točko s psom, šolski vivarij in terarij ter hkrati spremljali še številne druge privlačne aktivnosti. Na družinskem dnevu s hišnimi ljubljenci ne bodo manjkali niti policijski psi in pasji pribojčki, čaka pa vas tudi posebno presenečenje. Z vami bodo vse tja do 18. ure seveda tudi psi, mačke, plazilci in druge hišne živali, s katerimi se bodo otroci lahko tudi fotografirali. - Vabljeni! Veselimo se srečanja z vami!

Biotehniški izobraževalni center Ljubljana in Šolska veterinarska ambulanta

Sadjarstvo in vrtnarsko društvo v Ljubljani

Društvo poleg predavanj, ki so potekala v marcu, tudi letos pripravlja **strokovne ekskurzije**, ki bodo: ● 19.–21. maja 2015 v okolico **Varaždina**, ● v začetku maja obisk Rožnih vrtov v okolici **Nove Gorice** ● v septembru pa na **Kozjansko**. **Pohod s čistilno akcijo** bo junija v okolici Volčjega potoka. Za člane Društva so vsa predavanja in prikazi brezplačni. Za nečlane je predavanje/tečaj 5 evrov. Prispevek članov za strokovne ekskurzije je nižji kot za nečlane. Članarina znaša 15 €. Za dodatna pojasnila pokličite Matejko Podlogar (M: 041/ 501 462), Damijana Mlakarja (041/ 766 133) ali jih poiščite na spletni strani sadjar-vrtnar.si. - Lepo povabljeni!

Opravičili

148 neprofitnih stanovanj v soseski Polje III: V prejšnji številki glasila Ljubljana (št. 9-10, 2014) smo na strani 22 v podpisu k slikli gradnje stanovanjske soseske pomotoma navedli podatek, da je v gradnji stanovanjskega naselja Polje III načrtovanih 183 neprofitnih najemnih stanovanj. Podatek velja za neprofitna stanovanja v naselju Polje II, medtem ko **bo v soseski Polje III zgrajenih 148 neprofitnih najemnih stanovanj**. Zahvaljujemo se gospodu Janezu Mramorju, ki je napako ljubeznivo opozoril, in se bralcem iskreno opravičujemo.

Maja Špan (1968) – predsednica Sveta ČS Center – LZJ: V predstavitvi predsednice Sveta ČS Center smo v prejšnji številki glasila Ljubljana (št. 9-10, 2014) na strani 18 pomotoma napačno zapisali rojstno letnico predsednice 1986. Pravilen datum rojstva je 1968. Predsednici in bralcem se iskreno opravičujemo.

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Janković ima **vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat**, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, **med 14. in 20. uro** osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah **01/306 12 82 ali 01/306 10 65**.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

Poklič me!

● **Zdravstvo in socialno varstvo:** Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja: tel.: (01) 437 20 10; Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja: tel.: (01) 437 91 82; Klinični center: tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 116 111; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **Območno združenje Rdečega križa Ljubljana** Območno združenje Ljubljana, Tržaška cesta 132, 1000 Ljubljana, humanitarni center: telefon 01/ 25 62 635, izdajanje humanitarne pomoči vsak pon. in tor. od 12.00 do 16.00 ure in sre. od 10.00 do 17.00 ure, sprejem donacij vsak v pon. in tor. od 8.00 do 17.00 ure, v sre. od 8.00 do 18.00 ure, čet. od 8.00 do 16.00 ure in pet. od 8.00 do 12.00 ure; preskrba brezdomcev: čet. in pet. od 10.00 do 12.00 ure, brezplačna telefonska številka: 080 88 84. ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhih – žrtvam nasilja. ● **Društvo SOS telefon**, Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: 031/ 722 333, vsak torek: od 17.00 do 20.00. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesboalarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Skupina SAA Ženske Slovenije** predstavlja anonimno skupino deklet in žena, ki okrevajo od zasvojenosti seksualnega vedenja. Za dodatne informacije se obrnite na: saa.zenske@gmail.com ali 030/ 254 592 ● **Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših, ZDUS**, Kebetova 9, uradne ure: tor., čet. 12.00-16.00, T: 51 94 117, M: 041/ 480 395, S: <http://zdus-zveza.si/svetovalnica-bivanje> Svetovanje in informacije o oskrbovanih in namenskih stanovanjih, izboljšavah bivalnega okolja, o sobivanju in stanovanjskih skupnostih starejših itn. ● **OA, Overeaters Anonymous** je skupina za samopomoč osebam, ki okrevajo od odvisnosti s hrano (kompulzivnega prenejanja, bulimije, anoreksije). Za dodatne informacije se obrnite na <http://oa-slovenija.com> ali 051 755 291. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **CSD Lj. Moste Polje - skupnostni programi za mlade • Svetovalnica Fužine:** svetovanje, informiranje, psihosocialna obravnava za otroke, mladostnike, njihove starše in družine (Preglov trg 15, 01/ 5206 442, 040/ 666 320, pon. – čet. od 9.00–17.00, pet. 9.00–16.00, svetovalnica.fuzine@siol.net) ● **Korak:** dnevni center za mladostnike s težavami v odrasčanju (Preglov trg 15, 01/ 5206 440, 040/ 777 885, pon.–čet. 11.00–17.00, pet. 10.00–16.00, korak.fuzine@siol.net) ● **Cona Fužine:** dnevni center za otroke in mladostnike s težavami v odrasčanju (Preglov trg 12, 01/ 5400 850, 041/ 553 569, pon.–čet. 11.00–17.00, pet. 10.00–16.00, cona.fuzine@siol.net) ● **Cent'r Most:** dnevni center za otroke in mladostnike s težavami v odrasčanju (Ob Ljubljani 36/a, 01/ 5873 437, 040/ 161 010, pon.–čet. 11.00–17.00, pet. 10.00–16.00, centrmost-upp@gov.si). Več informacij na www.csd-ljmostpolje.si. ● **Inštitut Addictiva**, zasebni psihoterapevtski zavod za zasvojenosti in medosebne odnose, nudi brezplačno svetovanje vsak četrtek med 10.00 in 12.00 ter 14.00 in 16.00 uro. M: 031/ 406 181, E- info@addictiva.si. ● **Center za psihološko svetovanje POSVET**, Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 031/704 707, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD)**, tel.: 01/ 23 96 502, Zavod Pristan: 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel.: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame**, Resljeva 11, Ljubljana: javna po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje. Pokličite na: 01/ 439 72 70 ali 041/ 730 800. Lahko nam tudi pišete na: info@drogart.org. ● **SOS-molitev** – nekdo bo molil zate: 031/533 133. Vsak dan med 20.00 in 22.00 uro. ● **Zavod MISSS** – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije • Telefon MLADI MLADIM: usposobljen mladinski svetovalec odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon.–čet. 15.30 – 17.30. ● **POMP** – psihosocialna pomoč družinam priseljencev: celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje slov. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. • Svetovalnica Dravlje: Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odrasčanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.missis.si ali 01/510 16 70. ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju**, Masarykovi 23, Ljubljana nudi zagovornišтво, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezplač. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Skupina SIA** Ljubljana predstavlja anonimno skupino za samopomoč osebam, ki so preživele spolno zlorabo in ki okrevajo od njenih posledic. Za dodatne informacije se obrnite na: sia.ljubljana@gmail.com. ● **Zaupni telefon Samaritan za pogovor v stiski** – 24 ur na dan na brezplačni številki 116 123. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Dežurna številka Inšpektorata MU MOL:** informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnostih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic**, brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policijska:** tel.: 112 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30**, tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddate. ● **JP ENERGETIKA**, Center za pomoč uporabnikom, T 080 28 82 ● **JP VO-KA**, dežurna služba Vodovod T 01 58 08 112, dežurna služba Kanalizacija T 01 58 08 212, brezplačna številka 080 86 52 ● **Javni holding Ljubljana**, uradne ure pon. od 8. do 13. ure, sre. 8. do 14. ure in pet. od 8. do 12. ure. ● **JP LPP**, Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu T 01 58 22 425, M 051 44 99 92 (24 ur/vse dni v letu) ● **JP SNAGA**, Center za podporo in pomoč uporabnikom T 01 477 96 00

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost pitne vode februarja 2015

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani www.vo-ka.si v rubriki »Kakšno vodo pijemo«.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode so na voljo v podmenijah na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

Kakovost podzemne vode januarja 2015

< - meja določanja (LOQ)

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Predpisane mejne vrednosti za podzemne vode januarja 2015 niso bile presežene na nobenem merilnem mestu.

Zrak v Ljubljani decembra 2014

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo od začetka januarja do konca meseca decembra 2014 zabeležili 55 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo delcev. Ostali parametri se gibljejo v okviru dovoljenih vrednosti.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Rezultati notranjega nadzora za februar 2015

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			ŠENTVID	KLEČE, BREST
			3. 2. 2015	3. 2. 2015
pH		6,5 - 9,5	7,3	7,2
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	465	418
Nitrat	mg/l NO ₃	50	15,9	10,2
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,008	<0,008
Sulfat	mg/l SO ₄	250	12,8	7,16
Klorid	mg/l Cl	250	14,9	5,20
Fluorid	mg/l F	1,5	0,041	0,043
Bor	mg/l B	1	0,027	0,0084
Krom	µg/l Cr	50	0,64	0,44
Svinec	µg/l Pb	10	0,44	0,35
Atrazin	µg/l	0,1	0,011	0,007
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,017	0,027
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,006	<0,006
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	0,033	0,045
Trikloroeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<0,08	0,2
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<4	<4
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d. o. o., marec 2015

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

Januar 2015

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče VIIIa	7. 1. 2015	0,008	0,013	<0,20	11	1,6
Hrastje Ia	7. 1. 2015	0,052	0,049	0,89	19	16
Šentvid IIa	7. 1. 2015	0,013	0,015	<0,20	17	2
Jarški prod III	7. 1. 2015	0,005	0,010	<0,20	9,3	2,4
Brest Ia	7. 1. 2015	0,011	0,073	1,29	8	1,5

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2015, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani decembra 2014

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	93 %	93 %	93 %	94 %	92 %
Maksimalna urna koncentracija	7	130	566	54	170
Maksimalna dnevna koncentracija	4	80	319	8	122
Minimalna dnevna koncentracija	0	25	43	2	15
Srednja (mesečna) koncentracija	2	45	119	4	45
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	8

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

5.

15.–17. maj 2015

GRAJSKI DNEVI

110 LET V MESTNI LASTI

pestro dogajanje za vso družino

**PROST
VSTOP NA
PRIREDITVE**

Program prireditev na www.ljubljanskigrad.si